

Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020

- Załączniki do Umowy Partnerstwa -

(wstępny projekt)

SPIS TREŚCI

Załącznik 1.....	3
Wykaz programów operacyjnych.....	3
Załącznik 2.....	8
Zakres komplementarności różnych instrumentów UE w poszczególnych celach tematycznych	8
Załącznik 3.....	20
Stan spełnienia przez Polskę warunkowości ex ante dla funduszy Europejskich 2014-2020 (czerwiec 2013)	20

Załącznik 1.
Wykaz programów operacyjnych

Programy operacyjne	Cele tematyczne	Priorytety inwestycyjne	Fundusz
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1.1. wzmocnienie infrastruktury badań i innowacji i podnoszenie zdolności do tworzenia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności leżących w interesie Europy	EFRR
		1.2. promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, budowanie sieci współpracy pomiędzy firmami, ośrodkami naukowo-badawczymi, ośrodkami akademickimi w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych i aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenie sieci, pobudzanie popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)	
	3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	3.1. promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, z uwzględnieniem inkubatorów przedsiębiorczości 3.2. opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji 3.4. wspieranie zdolności MŚP w zaangażowanie się w proces wzrostu ekonomicznego i innowacji	EFRR
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	2. Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	2.1. poszerzanie dostępu do sieci szerokopasmowych, rozwój sieci o wysokiej przepustowości i wspieranie przyjęcia nowych technologii i sieci w gospodarce cyfrowej	EFRR
		2.3. wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia	
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.1. promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii	FS
		4.2. promowanie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE przez MŚP/przez przedsiębiorstwa	FS
		4.3. wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	FS
		4.4. rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji na niskich i średnich poziomach napięcia	FS
		4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych	FS
		4.7. promowanie wysoko wydajnej kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej w oparciu o popyt na użytkową energię cieplną	FS
		5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	5.1. wspieranie wyspecjalizowanych inwestycji służących dostosowaniu do zmiany klimatu
	5.2. promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi		
	6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.1. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego	FS
		6.2. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego	FS
		6.3. ochrona i promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego	EFRR
		6.4. ochrona i przywrócenie bioróżnorodności, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie systemów ochrony ekosystemów, w tym programu NATURA 2000 oraz zielonej infrastruktury	FS
		6.5. działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza	FS
	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastrukturalnych sieciowych	7.1. wspieranie rozwoju multimodalnego Jednolitego Europejskiego Obszaru Transportowego (Single European Transport Area – SEA) poprzez inwestycje w sieci TEN-T	FS
		7.2. zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	EFRR
7.3. rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych systemów transportu, włączając transport śródlądowy, morski, porty i połączenia multimodalne		FS	
7.4. rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu transportu kolejowego		FS	
7.5. rozwój inteligentnych systemów dystrybuowania, magazynowania i przesyłu gazu i		EFRR	

		energii elektrycznej	
	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	EFRR
Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój	8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	8.6. trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych bez pracy, zwłaszcza tych którzy nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (NEET)	EFS
		8.8. równouprawnienie płci oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego	
		8.9. adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	
		8.10. aktywne i zdrowe starzenie się	
		8.11. modernizacja i wzmocnienie roli instytucji działających na rynku pracy, w tym działania mające na celu zwiększenie transnarodowej mobilności pracowników	
	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.4. aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności	EFS
		9.6. zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną	
		9.7. ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	
	10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	9.8. wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	EFS
		10.1. ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego	
10.2. poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć			
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	10.3. poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej i zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy m.in. przez poprawę jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz utworzenia i rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktykę i przyuczania do zawodu, takich jak dwutorowe systemy kształcenia	EFS	
	11.3 inwestycje w zdolności instytucjonalne i w skuteczność administracji publicznych oraz usług publicznych w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrych rządów		
Program Operacyjny Polska Wschodnia	1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1.2. promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, budowanie sieci współpracy pomiędzy firmami, ośrodkami naukowo-badawczymi, ośrodkami akademickimi w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych i aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenie sieci, pobudzanie popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)	EFRR
	3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	3.2. opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji	EFRR
		3.3. wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług	
	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych	EFRR
	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2. zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	EFRR
Regionalne Programy Operacyjne	1. Wspieranie badań naukowych,	1.1. wzmacnianie infrastruktury badań i innowacji i podnoszenie zdolności do tworzenia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności leżących w interesie Europy	EFRR

rozwoju technologicznego i innowacji	1.2. promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, budowanie sieci współpracy pomiędzy firmami, ośrodkami naukowo-badawczymi, ośrodkami akademickimi w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych i aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenie sieci, pobudzanie popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)	
2. Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	2.2. Rozwój produktów i usług opartych na TIK, handlu elektronicznego oraz zwiększenie zapotrzebowania na TIK 2.3. wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia	EFRR
3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	3.1. promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, z uwzględnieniem inkubatorów przedsiębiorczości 3.2. opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji 3.3. wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług 3.4. wspieranie zdolności MŚP w zaangażowanie się w proces wzrostu ekonomicznego i innowacji	EFRR
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.1. promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii 4.2. promowanie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE przez MŚP/przez przedsiębiorstwa 4.3. wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym 4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygujących 4.7. promowanie wysoko wydajnej kogeneracji energii ciepłej i elektrycznej w oparciu o popyt na użytkową energię cieplną	EFRR
5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	5.2. promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi	EFRR
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.1. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego 6.2. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego 6.3. ochrona i promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego 6.4. ochrona i przywrócenie bioróżnorodności, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie systemów ochrony ekosystemów, w tym programu NATURA 2000 oraz zielonej infrastruktury 6.5. działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza	EFRR
7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2. zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T 7.3. rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych systemów transportu, włączając transport śródlądowy, morski, porty i połączenia multimodalne 7.4. rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu transportu kolejowego	EFRR
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	8.2. wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych 8.5. zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	EFRR EFSD

		8.7. samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy	
		8.8. równouprawnienie płci oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego	
		8.9. adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	
		8.10. aktywne i zdrowe starzenie się	
	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	EFRR
		9.2. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich	EFRR
		9.3. wspieranie przedsiębiorczości społecznej	EFRR
		9.4. aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności	EFS
		9.5. integracja społeczności marginalizowanych takich jak Romowie	
		9.7. ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	
		9.8. wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	
		9.9. lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność	
	10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	10.1. ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego	EFS
		10.3. poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej i zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy m.in. przez poprawę jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz utworzenia i rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktykę i przyuczania do zawodu, takich jak dwutorowe systemy kształcenia	
		10.4. inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	EFRR
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich 1A. Zwiększanie innowacyjności i bazy wiedzy na obszarach wiejskich	EFROW
		1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich 1B. Wzmacnianie powiązań między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją	
	3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych 2A. Ułatwianie restrukturyzacji gospodarstw stojących przed problemami strukturalnymi, a szczególnie gospodarstw rolnych o niskim poziomie uczestnictwa w rynku, gospodarstw prowadzących działalność o charakterze rynkowym w określonych sektorach i gospodarstw wymagających zróżnicowania produkcji rolnej	
		2. Poprawa konkurencyjności wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych 2B. Ułatwianie wymiany pokoleniowej w sektorze rolnym	
		2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych 3A. Lepsze zintegrowanie głównych producentów z łańcuchem żywnościowym poprzez systemy jakości, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy producentów i organizacje międzybranżowe	
		3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie 3B. Wspieranie zarządzania ryzykiem w gospodarstwach rolnych	
	5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa 4A. Odtwarzanie i zachowanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej i stanu europejskich krajobrazów	
		4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa 4B. Poprawa gospodarki wodnej	
		4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa 4C. Poprawa gospodarowania glebą	
		5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym 5E. promowanie pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie	
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6. Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich 6A. Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania nowych, małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy		
	6. Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich		
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników			
9. Wspieranie włączenia			

	społecznego i walka z ubóstwem	6B Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich	
	10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich 1C. Promowanie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnym i leśnym	
POMiR			EFMiR

Załącznik 2.

Zakres komplementarności różnych instrumentów UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny 1 Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji

Konieczność zapewnienia komplementarności między różnymi instrumentami w obszarze CT1 wymagać będzie skoordynowania interwencji funduszy strukturalnych (EFRR) ze wsparciem dostępnym w ramach instrumentu Horyzont 2020, COSME, NER 300.

Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji 2014-2020 skupi wszystkie istniejące fundusze UE przeznaczone na badania naukowe, działania związane z innowacjami (dotychczasowy program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji CIP) oraz Europejski Instytut Innowacji i Technologii. Priorytety programu Horyzont 2020 obejmują: doskonałość bazy naukowej, wiodącą pozycję w przemyśle, wyzwania społeczne.

Koordynacji między instrumentami służyć będzie ujednoczenie okresu programowania, wspólne cele strategiczne (realizacja Strategii Europa 2020), harmonizacja zasad dotyczących kwalifikowalności kosztów, możliwość łączenia finansowania z obu źródeł na poziomie operacji, a także obowiązek przygotowania strategii badań i innowacji dla inteligentnej specjalizacji (*RIS3-Research and Innovation Smart Specialisation Strategy*).

Strategie badań i innowacji dla inteligentnej specjalizacji są elementem wiążącym działania w ramach instrumentu Horyzont 2020 i polityki spójności, stanowią one bowiem niezbędny element uzgodnień w ramach negocjacji programów operacyjnych finansowanych z funduszy strukturalnych w obszarze badań i innowacji (warunek ex-ante).

Rolą RIS3 jest wbudowanie pojęcia doskonałości w działania poszczególnych regionów jako przygotowanie do lepszego uczestnictwa w Horyzoncie 2020. Po stronie programu Horyzont 2020 zaplanowano specjalne narzędzie wspierające monitorowanie RIS3. Strategie inteligentnej specjalizacji, projektując obszary wsparcia polityki spójności, powinny uwzględniać zarówno tzw. „*upstream actions*” jak i „*downstream actions*”:

- *upstream actions* – przygotowanie regionalnych graczy R&I do udziału w Horyzoncie 2020 – *staircase to excellence*, dzięki budowie potencjału,
- *downstream actions* – środki na wykorzystanie i dyfuzję rynkową rezultatów R&I, wynikających z Horyzontu 2020 i poprzednich programów – ze szczególnym naciskiem na stworzenie otoczenia biznesu przyjaznego innowacjom dla MSP.

CT 1 Priorytety inwestycyjne	właściwy PO	Interwencje EFRR komplementarne w stosunku do Horyzontu 2020	Interwencje Horyzontu 2020 komplementarne w stosunku do CT1
1.1 (EFRR) wzmacnianie infrastruktury B+R (...) i możliwości rozwoju sektora B+I oraz promowanie centrów kompetencji, w szczególności tych o znaczeniu europejskim	PO IR RPO	EFRR <i>upstream actions</i> : BUDOWANIE POTENCJAŁU - Budowanie zdolności państw członkowskich i regionów w zakresie doskonałości badań i innowacji oraz zmiany technologicznej. ➤ innowacyjne rozwiązania oraz infrastruktura badań i wyposażenie (w szczególności o europejskim wymiarze), np. infrastruktura badawcza ESFRi (European Strategy Forum on Research Infrastructure), oraz związana z nią infrastruktura satelicka, ➤ budowanie regionalnych partnerstw w zakresie badań, ➤ modernizacja uniwersytetów, szkół wyższych i instytucji badawczych (studia podyplomowe, wzmocnienie umiejętności badawczych studentów, szkolenie badaczy), ➤ rozwijanie audytu technologicznego, szukanie międzynarodowych partnerów, organizacja kampanii informacyjnych w firmach i centrach technologicznych)	Część I Doskonałość bazy naukowej Część II Wiodąca pozycja w przemyśle Działania Horyzont 2020 w zakresie zmniejszania dysproporcji R&D w Europie: Teaming Budowanie wspólnych zespołów między instytucjami badawczymi o statusie excellence i słabszymi regionami Twinning – wzmocnienie określonego obszaru badań w instytucji rozwijającej się poprzez związki z co najmniej dwoma zespołami badawczymi wiodącymi w tej dziedzinie
1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwój powiązań między przedsiębiorstwami, centrami B+R i szkołami wyższymi (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii	PO IR PO PW RPO	<i>downstream actions</i> zapewnienie sposobów wykorzystania i dyfuzji rynkowej rezultatów R&I wynikających z badań podstawowych finansowanych w ramach Horyzontu 2020 i ze źródeł krajowych: ➤ innowacje w przedsiębiorstwach (cel: umożliwienie firmom rozwijania innowacyjnych: produktów, procesów, marketingu i usług) o rozpowszechnianie, tworzenie technologii i	

<p>pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii</p>	<p>przyjmowanie nowych technologii, dzięki współpracy z obszarem badań i edukacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> o transfer technologii, o badania stosowane, o rozwój technologii i projektów demonstracyjnych, <p>➤ rozwijanie zdolności ekonomicznego wykorzystania nowych idei, pochodzących ze sfery fR&I, dzięki wsparciu dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> o klastrów, o partnerstw między sferą badań, edukacji i innowacji, o infrastruktury biznesowej R&I, o promocji usług doradczych dla R&I, o działań pilotażowych, o tworzenia popytu dla produktów innowacyjnych (zamówienia publiczne dot. innowacji) 	
<p>Możliwe obszary komplementarności/ synergii (w tym na poziomie operacji)</p>	<p>Połączenie EFRR z finansowaniem w ramach Horyzontu 2020 w odpowiednich programach wdrażających RIS3:</p> <p>➤ Wspólne wsparcie dla krajowych i regionalnych władz na opracowanie i wdrażanie SSS – identyfikacja możliwości wspólnego finansowania infrastruktury R&I o europejskim znaczeniu, promocji współpracy międzynarodowej i wsparcie metodologiczne (peer reviews, wymiana dobrych praktyk, szkolenia w regionach)</p> <p>Wspólne finansowanie Horyzont 2020 i EFRR:</p> <p>Dodatkowe działania zmierzające do odblokowania potencjału doskonałości w R&I, komplementarne w stosunku do Horyzontu 2020</p> <p>➤ powiązanie rozwijających się centrów doskonałości i regionów innowacyjnych z wiodącymi odpowiednikami w innych częściach Europy- Budowanie wspólnych zespołów między instytucjami badawczymi o statusie excellence i słabszymi regionami. (teaming)</p> <p>➤ budowanie powiązań z innowacyjnymi klastrami,</p> <p>➤ ustanowienie katedr Europejskiego Obszaru Badań (przyciągnięcie przedstawicieli środowiska akademickiego o ugruntowanym poziomie „doskonałości” do mniej rozwiniętych regionów),</p> <p>➤ wspieranie dostępu do międzynarodowych sieci dla badaczy i innowatorów, mniej zaangażowanych w EOB, lub pochodzących z mniej rozwiniętych regionów,</p> <p>➤ wkład w Europejskie Partnerstwa Innowacyjności,</p> <p>➤ przygotowanie krajowych instytucji i klastrów doskonałości do udziału w Knowledge and Innovation Communities oraz European Institute of Innovation and Technology,</p> <p>➤ prowadzenie wysokiej jakości międzynarodowych programów mobilności badaczy (współfinansowane ramach „Marie Skłodowska-Curie Actions”).</p>	
<p>Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne</p>	<p>Linia demarkacyjna między EFSI, Horyzont 2020, COSME</p> <p>Identyfikacja wspólnych obszarów interwencji – wybór strategiczny</p> <p>Współpraca podczas przygotowania strategii inteligentnej specjalizacji – instytucje zarządzające na poziomie krajowym/regionalnym oraz jednostki takie jak uczelnie, szkoły wyższe, partnerzy, instytucje programu Horyzont 2020</p> <p>Komunikacja i współpraca między punktami kontaktowymi Horyzont 2020 i instytucjami zarządzającymi EFSI (<i>upstream actions</i>)</p>	
<p>Konkretne przykłady</p>	<p>Większa integracja z Europejską Przestrzenią Badawczą (ERA), Europejskim Obszarem Szkolnictwa Wyższego, europejskimi Partnerstwami Innowacji,</p> <p>Realizacja Europejskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej (Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej)</p> <p>Wzmacnianie potencjału ośrodków o wysokim potencjale badawczym (KNOWy)</p> <p>Koncentracja na priorytetowych obszarach gospodarki określonych w ramach inteligentnej specjalizacji</p> <p>Wspieranie narodowych centrów doskonałości zlokalizowanych w przodujących gospodarczych obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich</p> <p>Wzmacnianie potencjałów rozwoju regionów określonych w regionalnych inteligentnych specjalizacjach</p> <p>Program IDEAS PLUS – finansowanie projektów obejmujących badania naukowe określone w zgłoszeniach uczestnictwa w konkursach IDEAS przeprowadzanych przez Europejską Radę Badań Naukowych (ERC), które zostały wysoko ocenione, ale nie zostały zakwalifikowane do finansowania</p>	

	Możliwość finansowania z EFRR projektów, które otrzymały wysoką ocenę ekspertów międzynarodowych w Programie Horyzont 2020, a nie uzyskały finansowania z tego instrumentu
--	--

W obrębie CT 1, komplementarność EFSI z instrumentem **NER 300**, dotyczącym systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w UE, może obejmować kwestie związane ze stymulowaniem innowacji technologicznych w dziedzinie energii odnawialnej (projekty demonstracyjne).

Cel tematyczny 2 Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych (EFRR)

Konieczność zapewnienia komplementarności w obszarze CT2 wymagać będzie skoordynowania interwencji funduszy strukturalnych (EFRR) ze wsparciem dostępnym przede wszystkim w ramach instrumentu **Horyzont 2020**.

CT2 Priorytety inwestycyjne	właściwy PO	CEF
2.1. Poszerzanie dostępu do sieci szerokopasmowej	PO PC RPO	
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne	Finansowanie infrastruktury usług cyfrowych – koordynacja różnych instrumentów: EFSI, Horyzont 2020 Wybór najbardziej odpowiedniego instrumentu finansowego powinien zależeć od oceny potencjału operacji do generowania przychodu oraz poziomu ryzyka w wykorzystaniu publicznych funduszy	
Konkretne przykłady	identyfikacja możliwości komplementarnych operacji w obszarze TIK, identyfikacja kategorii beneficjentów organizacja konkursów na operacje (rozumiane jako wiązka projektów) procedury równoległego uzgadniania i podpisywania umów o dofinansowanie komplementarnych projektów komplementarność jako dodatkowe kryterium wyboru projektów „banki projektów”	

Cel tematyczny 3 Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (EFRR)

Konieczność zapewnienia komplementarności między różnymi instrumentami w obszarze CT3 wymagać będzie skoordynowania interwencji funduszy strukturalnych (EFRR) ze wsparciem dostępnym przede wszystkim w ramach instrumentu COSME, ale także Horyzont 2020.

Program konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MSP na lata 2014-2020 (**COSME- Programme for the Competitiveness of Enterprises and SMEs**) stanowi kontynuację inicjatyw i działań realizowanych dotychczas w ramach dotychczasowego Programu ramowego Konkurencyjności i Innowacyjności (CIP – *Competitiveness and Innovation Programme*), w szczególności w części dotyczącej przedsiębiorczości i innowacyjności (*Entrepreneurship and Innovation Programme*).

Główne cele programu COSME obejmują:

- poprawę ramowych warunków dla konkurencyjności i trwałej działalności (sustainability) przedsiębiorstw Unii, włączając sektor turystyki,
- promowanie przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród konkretnych grup docelowych,
- poprawę dostępu MSP do finansowania, w formie instrumentów kapitałowych i dłużnych,
- poprawę dostępu do rynków wewnątrz Unii i na świecie.

Koordynacja różnych rodzajów wsparcia na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw musi uwzględniać m.in. działania gwarancyjne (COSME, fundusze strukturalne, instrument mikrofinansowy Progress), instrumenty kapitału wysokiego ryzyka (COSME, Horyzont 2020). Istotny jest również aspekt komplementarności wsparcia dla MSP względem proponowanego instrumentu partnerstwa, tak aby zapewnić spójność działań zewnętrznych UE z wymiarem wewnętrznym.

CT3 Priorytety inwestycyjne	właściwy PO	Interwencje COSME komplementarne w stosunku do CT3	Interwencje Horyzont 2020 komplementarne w stosunku do CT3	PSCI
3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm	RPO POIR	poprawa warunków dla konkurencyjności i trwałości (sustainability) przedsiębiorstw Unii, włączając sektor turystyki,	Część II Wiodąca pozycja w przemyśle	oś mikrofinansów i PS- ułatwianie dostępu do finansowania przedsiębiorcom, w szczególności tym najbardziej oddalonym od rynku pracy oraz przedsiębiorstwom społecznym
3.2. opracowanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MSP, w szczególności w celu	POIR POPW RPO	wzmacnianie kultury przedsiębiorczości w Europie,		

internacjonalizacji		poprawa dostępu MSP do finansowania, w formie kapitału lub pożyczek,		
3.3. wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług	RPO POPW	poprawa dostępu do rynków w Unii i na świecie.		
3.4. wspieranie zdolności MSP do udziału w procesach wzrostu innowacji	POIR RPO			oś mikrofinansów i PS-ułatwianie dostępu do finansowania przedsiębiorcom, w szczególności tym najbardziej oddalonym od rynku pracy oraz przedsiębiorstwom społecznym
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (w tym na poziomie operacji)		działania ukierunkowane na MŚP, finansowanie MŚP w fazie wzrostu i internacjonalizacji	Finansowanie przedsiębiorstw związane z obszarem B+R	dostęp do finansowania dla przedsiębiorstw (w szczególności oddalonych od rynku i PES)
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne		Linia demarkacyjna, współpraca między instytucjami wspólne komitety, grupy robocze,		
Konkretne przykłady		wspólny dostęp do kapitału w formie instrumentów finansowych (instrument kapitałowy, instrument gwarancji pożyczkowej) koordynacja działań na rzecz przedsiębiorstw w CT3 z usługami Enterprise Europe Network (COSME) (zapewnienie dostępu do informacji, promocji, zbieranie informacji od przedsiębiorstw, dostarczanie informacji, wsparcie dla MŚP w zakresie wymagań środowiskowych)		

Cel tematyczny 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (FS, EFRR)

W celu tematycznym 4 komplementarność wsparcia z EFSI z innymi instrumentami UE dotyczy instrumentów, które swoim zakresem obejmują kwestie gospodarki niskoemisyjnej, w tym odnawialnych źródeł energii, takich jak COSME i LIFE.

CT4 Priorytety inwestycyjne	COSME	LIFE
4.1. Promowanie produkcji i dystrybucji OZE		przejście w kierunku gospodarki zasobooszczędnej, niskoemisyjnej, odpornej na zmiany klimatu
4.2. promowanie efektywności energetycznej i użycia OZE w przedsiębiorstwach.	poprawa warunków dla konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.	
4.3. wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszk.		
4.4. rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji na średnich i niskich poziomach napięcia		
4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych (...)		
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (w tym, na poziomie operacji)		

Cel tematyczny 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem (FS, EFRR) i Cel tematyczny 6 Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów (FS, EFRR)

W obszarze celów tematycznych 5 i 6 podstawowym instrumentem, z którym należy zapewnić komplementarność i synergię interwencji jest program LIFE.

W okresie 2014-2020, oprócz włączenia działań na rzecz środowiska i klimatu w główny nurt programów, kontynuowany będzie program działań na rzecz środowiska i klimatu (**LIFE+**). Nowy program LIFE+ przewiduje ustanowienie dwóch podprogramów: podprogramu działań na rzecz środowiska (środowisko naturalne i efektywność zasobów, bioróżnorodność, zarządzanie i informacja w zakresie środowiska) i podprogramu działań na rzecz klimatu (łagodzenie (redukcja CO2) i adaptacja do zmian klimatu, zarządzanie i informacja w zakresie klimatu). Program LIFE pełni rolę katalizatora we wspieraniu realizacji i włączaniu celów w zakresie środowiska i klimatu do innych polityk i praktyki państw członkowskich.

Priorytety inwestycyjne CT5 i CT 6	właściwy PO	LIFE
5.1. wspieranie wyspecjalizowanych inwestycji	FS	(a) wspieranie przejścia w kierunku gospodarki efektywnie

Priorytety inwestycyjne CT5 i CT 6	właściwy PO	LIFE
służących dostosowaniu do zmian klimatu	POIŚ	korzystającej z zasobów, niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego oraz zatrzymywania i odwracania tendencji utraty bioróżnorodności;
5.2. promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi	FS /EFRR POIŚ RPO	(b) poprawa rozwoju, realizacji i egzekwowania unijnej polityki i przepisów prawnych dotyczących środowiska i klimatu, a także pełnienie roli katalizatora i promowanie integracji i włączania celów w zakresie środowiska i klimatu do głównego nurtu innych polityk unijnych, jak również praktyki sektorów publicznego i prywatnego, w tym poprzez zwiększanie ich potencjału; (c) wspieranie lepszego zarządzania w zakresie środowiska i klimatu na wszystkich poziomach.
6.1. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego	FS POIŚ RPO	poprawa rozwoju, realizacji i egzekwowania unijnej polityki i przepisów prawnych dotyczących środowiska i klimatu, a także pełnienie roli katalizatora i promowanie integracji i włączania celów w zakresie środowiska i klimatu do głównego nurtu innych polityk unijnych, jak również praktyki sektorów publicznego i prywatnego, w tym poprzez zwiększanie ich potencjału;
6.2. zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego	FS POIŚ RPO	wspieranie lepszego zarządzania w zakresie środowiska i klimatu na wszystkich poziomach.
6.3. ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	EFRR POIŚ RPO	Wykorzystanie rodzimych gatunków w infrastrukturze kraju i przestrzeni miejskiej
6.4. ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu Natura 2000 oraz zielonej infrastruktury	FS POIŚ RPO	wspieranie przejścia w kierunku gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów (w tym z rodzimej różnorodności biologicznej), niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego oraz zatrzymywania i odwracania tendencji utraty bioróżnorodności
6.5. działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów poprzemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza	FS POIŚ RPO	wspieranie przejścia w kierunku gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego oraz zatrzymywania i odwracania tendencji utraty bioróżnorodności
6.6. promowanie technologii innowacyjnych w celu poprawy ochrony środowiska naturalnego i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochrony gleby w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza	w ramach CT1	
6.7. wspieranie przemian przemysłowych w kierunku gospodarki zasobooszczędnej o promowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego	w ramach CT1	
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (w tym na poziomie operacji)	Finansowanie w ramach EFSI działań uzupełniających projekty zintegrowane LIFE (granty, granty operacyjne dla NGO, wkład do innowacyjnych instrumentów finansowych) promowanie wykorzystania rozwiązań, metod i podejść mających zastosowanie w LIFE	
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne	identyfikacja możliwości komplementarnych operacji w obszarze „środowiskowym” identyfikacja kategorii beneficjentów organizacja konkursów na operacje (rozumiane jako wiązka projektów) procedury równoległego uzgadniania i podpisywania umów o dofinansowanie komplementarnych projektów komplementarność jako dodatkowe kryterium wyboru projektów „banki projektów”	

Cel tematyczny 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych (FS, EFRR)

W obszarze transportu podstawowym instrumentem, z którym należy zapewnić komplementarność i synergię interwencji jest CEF.

CEF będzie realizował następujące cele szczegółowe: usunięcie wąskich gardeł i uzupełnienie brakujących połączeń, zapewnienie zrównoważonego i efektywnego transportu w perspektywie długoterminowej, optymalizację integracji i wzajemnych połączeń poszczególnych rodzajów transportu oraz poprawa interoperacyjności, bezpieczeństwa i ochrony usług transportowych.

Priorytety inwestycyjne CT7	właściwy PO	inwestycje EFRR komplementarne w stosunku do CEF	inwestycje Funduszu Spójności komplementarne w stosunku do CEF	CEF
7.1. wspieranie rozwoju multimodalnego Jednolitego Europejskiego Obszaru Transportowego poprzez inwestycje w sieci TEN-t	FS POIŚ	x	Inwestycje w sieć TEN-T (z wyjątkiem połączeń drugo i trzeciorzędnych)	usuwanie wąskich gardeł, uzupełnianie brakujących połączeń zrównoważony i efektywny transport w okresie długoterminowym
7.5 Rozwój inteligentnych systemów dystrybuowania, magazynowania i przesyłu gazu i energii elektrycznej	POIŚ	Wewnętrzna krajowa infrastruktura energetyczna		Połączenia transgraniczne sieci elektroenergetycznej i gazowej (interkonektory)
Możliwe obszary komplementarności/ synerгии (w tym, na poziomie operacji)		<p>Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności będą stanowić narzędzie finansowania transportowej infrastruktury regionalnej i lokalnej i jej powiązań z priorytetową infrastrukturą UE.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ identyfikacja brakujących połączeń i wąskich gardeł, uwzględniająca rozwój połączeń transgranicznych i międzyregionalnych ➤ zapewnienie, że inwestycje transportowe z EFRR i FS, w szczególności w ramach korytarzy, są zgodne z wytycznymi dla sieci TEN-T ➤ szczególny nacisk na zrównoważone formy transportu i mobilności miejskiej, wpływające na zmniejszenie emisji CO₂, oraz inwestycje o największej unijnej wartości dodanej ➤ priorytetyzacja inwestycji według wpływu na mobilność, zrównoważony rozwój, redukcję CO₂ oraz budowę Jednolitego Obszaru Transportu Europejskiego (Single European Transport Area) ➤ możliwość uwzględnienia zapisów Białej Księgi ws. Transportu Europejski koordynatorzy przewodniczyć będą „platformom ds. korytarzy”, które skupią wszystkie zainteresowane podmioty i staną się głównym narzędziem zapewniającym koordynację, współpracę i przejrzystość. 		

Cel tematyczny 8 Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników (EFS, EFRR)

Obszar zatrudnienia i mobilności pracowników, ze względu na swój szeroki zakres, wymaga koordynacji z wieloma instrumentami UE, takimi jak Erasmus dla wszystkich, Program na rzecz przemian i innowacji społecznych 2014-2020 (PSCI), a także Europejski Fundusz Dostosowań do Globalizacji.

Program „Erasmus dla wszystkich” łączy wszystkie obecne inicjatywy w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, obejmujące UE i państwa trzecie, zastępując siedem istniejących programów. Cele nowego programu obejmą wzmocnienie umiejętności oraz szans na zatrudnienie, a także wsparcie dla modernizacji systemów edukacji i szkoleń, wspierając trzy rodzaje działań:

- możliwości uczenia się dla osób indywidualnych, zarówno w UE, jak i poza nią,
- współpracę instytucjonalną między placówkami edukacyjnymi, organizacjami działającymi na rzecz młodzieży, przedsiębiorstwami, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami pozarządowymi,

- wspieranie reform w państwach członkowskich w zakresie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, a także wspieranie innowacyjności, przedsiębiorczości i zwiększanie szans na zatrudnienie.

Nowymi elementami programu „Erasmus dla wszystkich” będą: 1) system gwarancji pożyczkowych dla studentów studiów magisterskich, chcących studiować zagranicą i zdobywać umiejętności potrzebne w zawodach wymagających wiedzy; 2) stworzenie partnerstw wiedzy (szkoły wyższe i instytucje biznesowe) oraz partnerstw umiejętności sektorowych (dostawcy edukacji i szkoleń i instytucje biznesowe).

Program na rzecz przemian i innowacji społecznych 2014-2020 (**PSCI – Programme for Social Change and Innovation**) opiera się na trzech istniejących instrumentach: programie Progress, sieci EURES, oraz europejskim instrumencie mikrofinansowym na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress. Nowy instrument PSCI ma zapewnić krajom UE lepsze możliwości przeprowadzenia reform systemów opieki społecznej i systemów emerytalnych oraz rynków pracy, większą dostępność mikro kredytów – w celu zwiększenia samozatrudnienia i rozwoju biznesu, większą swobodę przemieszczania się po Europie w poszukiwaniu pracy i możliwość rekrutacji przez firmy pracowników z całej Europy. Program obejmuje działania ukierunkowane na osiągnięcie następujących celów ogólnych:

- zwiększenie odpowiedzialności za osiąganie unijnych celów w obszarze zatrudnienia, spraw społecznych i warunków pracy wśród głównych osób odpowiedzialnych za wyznaczanie kierunków polityki na poziomie unijnym i krajowym oraz wśród innych zainteresowanych stron, aby zrealizować konkretne i skoordynowane działania na szczeblu Unii i państw członkowskich;
- wspieranie budowania odpowiednich, dostępnych i wystarczających systemów zabezpieczenia społecznego i rynków pracy oraz ułatwianie realizacji reformy polityki, poprzez promowanie dobrych rządów, wzajemnego uczenia się oraz innowacji społecznych;
- modernizacja prawa Unii zgodnie z zasadami inteligentnych regulacji oraz zapewnienie skutecznego stosowania prawa Unii dotyczącego warunków pracy;
- promowanie mobilności geograficznej pracowników oraz zwiększenie możliwości zatrudnienia poprzez budowanie otwartych i dostępnych dla wszystkich unijnych rynków pracy;
- promowanie zatrudnienia i włączenia społecznego poprzez zwiększenie poziomu mikrofinansów i dostępu do nich dla grup w trudnej sytuacji i mikroprzedsiębiorstw, a także poprzez zwiększanie dostępu do środków finansowych dla przedsiębiorstw społecznych.

Program PSCI składa się z trzech komplementarnych osi:

- **osi Progress** – wspieranie działań w zakresie opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny unijnej polityki zatrudnienia, polityki społecznej oraz unijnych przepisów dotyczących warunków pracy, a także promowanie procesów kształtowania polityki i innowacji opartych na odpowiednich danych, we współpracy z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi zainteresowanymi stronami;
- **osi EURES** – wspieranie działalności sieci EURES, tj. wyspecjalizowanych służb ustanowionych przez państwa należące do EOG i Konfederację Szwajcarską, we współpracy z zainteresowanymi stronami, w celu budowy systemu wymiany i rozpowszechniania informacji oraz rozwoju innych form współpracy służących promowaniu mobilności geograficznej pracowników;
- **osi mikrofinansów i przedsiębiorczości społecznej**, która ma na celu ułatwianie dostępu do finansowania przedsiębiorcom, w szczególności tym najbardziej oddalonym od rynku pracy, oraz przedsiębiorstwom społecznym.

Mając na uwadze pobudzenie wzrostu gospodarczego oraz stworzenie większej ilości miejsc pracy w Unii Europejskiej **Europejski Fundusz Dostosowań do Globalizacji** udziela wsparcia dla pracowników zwalnianych w wyniku poważnych zmian strukturalnych w kierunkach światowego handlu spowodowanych globalizacją, gdy zwolnienia te mają istotny niekorzystny wpływ na gospodarkę regionalną lub lokalną. Wkład finansowy z EFG może być przekazany na aktywne środki rynku pracy, które stanowią część skoordynowanego pakietu zindywidualizowanych usług mających na celu reintegrację zwolnionych pracowników z rynkiem pracy i które obejmują:

- pomoc w poszukiwaniu pracy, poradnictwo zawodowe, indywidualnie dobrane szkolenia i przekwalifikowanie, włącznie z umiejętnościami w zakresie technologii komunikacyjnych i informacyjnych oraz poświadczaniem zdobytego doświadczenia oraz pomoc w zakresie zwolnień monitorowanych oraz promowanie przedsiębiorczości lub pomoc w samozatrudnieniu;
- specjalne ograniczone w czasie środki, takie jak dodatki na poszukiwanie pracy, dodatki na koszty przeniesienia lub dodatki dla osób uczestniczących w kształceniu przez całe życie i szkoleniach; oraz
- środki motywujące w szczególności pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub starszych pracowników, aby umożliwić im utrzymanie się na rynku pracy lub powrót na rynek pracy. EFG nie finansuje pasywnych środków ochrony socjalnej.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) ma charakter bardziej strategiczny i długoterminowy (wsparcie dla przewidywania zmian i zarządzania nimi w ramach takich działań, jak uczenie się przez całe życie) - natomiast EFG zapewnia jednorazową, ograniczoną w czasie pomoc indywidualną ukierunkowaną na wspieranie pracowników, którzy ucierpieli w wyniku zwolnień na skutek zmian globalizacyjnych albo obecnego kryzysu.

Priorytety inwestycyjne CT8	PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Horyzont 2020	EFG	COSME
-----------------------------	----	------------------------	------	---------------	-----	-------

Priorytety inwestycyjne CT8	PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Horyzont 2020	EFG	COSME
8.2. (EFRR) wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami (...)	RPO	zwiększanie szans na zatrudnienie, podniesienie kluczowych kompetencji i umiejętności, w szczeg.w zakresie przydatności dla rynku pracy i społeczeństwa	oś progress			
8.5. (EFS) zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	RPO	mobilność osób w związku z uczeniem się	Oś Eures mobilność geograficzna pracowników	Doskonałość bazy naukowej: wzmacnianie umiejętności, szkoleń i rozwoju kariery w ramach akcji Maria Skłodowska Curie (mobilność)		
8.6. (EFS) trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych bez pracy, zwłaszcza tych, którzy nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (NEET)	RPO	edukacja szkolenia młodzież sport				
8.7. (EFS) samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy.	RPO	wspieranie innowacyjności, przedsiębiorczości i, zwiększanie szans na zatrudnienie	oś mikrofinansów i przedsiębiorczości społecznej- zwiększenie samozatrudnienia i rozwój biznesu	Wiodąca pozycja w biznesie: zwiększenie innowacyjności w MŚP		wsparcie dla MSP
8.8. (EFS) równouprawnienie płci oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego	POWER RPO					
8.9. (EFS) adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	POWER RPO			Wiodąca pozycja w biznesie: wzmocnienie dostępu do ryzykownego kapitału na rzecz inwestycji w badania i innowacje	wsparcie dla pracowników zwalnianych w wyniku poważnych zmian strukturalnych	
8.10. (EFS) aktywne i zdrowe starzenie się	POWER RPO			Wyzwania społeczne: poprawa zdrowia i dobrostanu przez całe życie (lifelong health and wellbeing)		
8.11. (EFS) modernizacja i wzmocnienie roli instytucji działających na rynku pracy, w tym działania mające na celu zwiększenie	POWER	mobilność w związku z uczeniem się	oś EURES	mobilność naukowców		

Priorytety inwestycyjne CT8	PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Horyzont 2020	EFG	COSME
transnarodowej mobilności pracowników						
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (na poziomie operacji ?)	zwiększanie szans na zatrudnienie, samozatrudnienie, przedsiębiorczość, mobilność					
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne	linia demarkacyjna					
	inwestycje w ludzi EFS inwestycje w infrastrukturę (EFRR)	mobilność osób w związku z uczeniem się	Transnarodowa mobilność zawodowa	Ponadnarodowa mobilność naukowców		
	grupy docelowe					
	uczestnicy rynku pracy, (pracownicy, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa społeczne)	osoby uczące się, placówki edukacyjne, dydaktyczne, partnerstwa (instytucje edukacyjne – biznes)	uczestnicy rynku pracy	Naukowcy	zwalniani pracownicy	
	mechanizmy instytucjonalne					
	Współpraca między Instytucjami zarządzającymi EFSI i agencjami krajowymi w ramach Erasmus dla wszystkich					
Konkretne przykłady	przeniesienie doświadczeń z projektów transnarodowych na grunt krajowy/ regionalny – wdrażanie ww. doświadczeń za pośrednictwem funduszy strukturalnych testowanie i eksperymentowanie z narzędziami i metodologią mającymi zastosowanie w transnarodowej współpracy (Erasmus) + ich wdrażanie w ramach polityki spójności					
	wykorzystanie EFS do rozwijania najbardziej udanych działań w ramach osi Progress PSCI (zwłaszcza dot. innowacji społecznych i polityki społ.)					

Cel tematyczny 9 Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem (EFS, EFRR)

Koordinacja w obszarze celu tematycznego 9 obejmuje wsparcie udzielane w ramach EFS, EFRR, Erasmus dla wszystkich, Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym oraz Europejskiego Funduszu Migracji i Azylu.

Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fundusz Pomocy) udziela wsparcia programom krajowym, w których dostarcza się pomocy osobom najbardziej potrzebującym, za pośrednictwem organizacji partnerskich wybranych przez państwa członkowskie. Fundusz Pomocy stanowi instrument uzupełniający istniejące instrumenty spójności, przede wszystkim Europejski Fundusz Społeczny, i obejmuje takie kwestie jak najcięższe i najbardziej szkodliwe społecznie formy ubóstwa, niedobór żywności, bezdomność i materialną deprivację dzieci, oraz wspiera środki towarzyszące mające na celu ponowną integrację społeczną osób najbardziej potrzebujących w Unii. ramach Funduszu propaguje się wzajemne uczenie się, tworzenie sieci kontaktów i rozpowszechnianie dobrych praktyk w obszarze objętym zakresem Funduszu. Zgodnie z art. 84 ust. 3 CPR wsparcie udzielone państwu członkowskiemu w ramach Funduszu Pomocy jest uważane za część funduszy strukturalnych przydzielonych do Europejskiego Funduszu Społecznego. Wdrożenie Funduszu odbędzie się zgodnie z modelem polityki spójności, tj. na zasadzie zarządzania dzielonego na podstawie jednego 7-letniego programu operacyjnego na państwo członkowskie, obejmującego lata 2014–2020.

Celem ogólnym **Europejskiego Funduszu Migracji i Azylu** (EFMA) jest przyczynianie się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi w Unii w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W kontekście komplementarności instrumentów polityki spójności z EFMA pod uwagę należy przede wszystkim wziąć jeden z celów szczegółowych EFMA dotyczący wsparcia legalnej migracji do Unii zgodnie z gospodarczymi i społecznymi potrzebami państw członkowskich oraz promowanie skutecznej integracji obywateli państw trzecich, w tym osób ubiegających się o azyl i osób korzystających z ochrony międzynarodowej. Wskaźnikiem osiągnięcia tego celu jest między innymi stopień zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w zatrudnieniu, edukacji i procesach demokratycznych.

Priorytety inwestycyjne CT9	właściwy PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	Europejski Fundusz Migracji i Azylu
9.1. (EFRR) inwestycje w infrastrukturę	RPO				

Priorytety inwestycyjne CT9	właściwy PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	Europejski Fundusz Migracji i Azylu
zdrowotną i społeczną (...)					
9.2. (EFRR) wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności obszarów miejskich i wiejskich	RPO				
9.3. (EFRR) wspieranie przedsiębiorstw społecznych	RPO	wspieranie przedsiębiorczości	oś mikrofinansów i PES		
9.4. (EFS) aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności	POWER RPO	zwiększanie szans na zatrudnienie	progress	pomoc materialna- najcięższe i najszkodliwe społecznie formy ubóstwa, niedobór żywności, bezdomność, materialna deprywacja dzieci, środki towarzyszące dot. ponownej integracji społecznej osób najbardziej potrzebujących	promowanie skutecznej integracji obywateli państw trzecich, w tym ubiegających się o azyl lub korzystających z ochrony międzynarodowej
9.5. (EFS) integracja społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	RPO		progress		
9.6. (EFS) zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne (...)	POWER		progress		
9.7. (EFS) ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym	POWER RPO		progress		
9.8. (EFS) wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	POWER RPO		oś mikrofinansów i PES		
9.9. lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność (CLLD)	RPO (CLLD)				
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (na poziomie operacji ?)	aktywna integracja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, społeczności marginalizowanych, aktywizacja społeczno- zawodowa społeczności marginalizowanych, zwiększanie szans na zatrudnienie, samozatrudnienie, przedsiębiorczość, przedsiębiorczość społeczna				
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne	grupy docelowe				
	osoby zagrożone wykluczeniem - inwestycje w ludzi (EFS), infrastrukturę (EFRR)		osoby uczące się,	osoby najbardziej potrzebujące: bezdomni, skrajnie ubodzy, w tym dzieci	obywatele państw trzecich
	mechanizmy instytucjonalne				
Współpraca między Instytucjami zarządzającymi PO i agencjami krajowymi dla programu Erasmus dla wszystkich, oraz instytucjami właściwymi dla Funduszu Pomocy oraz Europejskiego Funduszu Migracji i					

Priorytety inwestycyjne CT9	właściwy PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	Europejski Fundusz Migracji i Azylu
Azylu					
Konkretne przykłady	przeniesienie doświadczeń z projektów transnarodowych na grunt krajowy/ regionalny – wdrażanie ww. doświadczeń za pośrednictwem funduszy strukturalnych testowanie i eksperymentowanie z narzędziami i metodologią mającymi zastosowanie w transnarodowej współpracy (Erasmus) + ich wdrażanie w ramach polityki spójności				
	wykorzystanie EFS do rozwijania najbardziej udanych działań w ramach osi Progress PSCI (zwłaszcza dot. innowacji społecznych i polityki społ.)				
	kojarzenie wsparcia dla społeczności marginalizowanych , zagrożonych wykluczeniem, w celu maksymalizacji efektów CT 9 vs. Fundusz Pomocy (pomoc materialna + aktywizacja społ-gospodarcza) CT 9 vs. EFAM (dla społeczności marginalizowanych nie będących obywatelami PL)				

Cel tematyczny 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie (EFS, EFRR)

W obszarze Celu 10, ze względu na szeroki zakres interwencji, koordynacja między różnymi instrumentami odbywa się na wielu płaszczyznach.

Priorytety inwestycyjne CT10	PO	Erasmus dla wszystkich	PSCI	Horyzont 2020
10.1. (EFS) ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego	POWER RPO	poprawa jakości, doskonałości innowacyjnej i umiędzynarodowienia instytucji edukacyjnych, jak również w pracy z młodzieżą wspieranie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży		
10.2. (EFS) poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć	POWER	poprawa nauczania i uczenia się języków obcych promowanie różnorodności językowej poszerzenie międz. wymiaru kształcenia, w szczególności w szkolnictwie wyższym		Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego
10.3. (EFS) poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy m.in. poprzez poprawę jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz utworzenie i rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	POWER RPO	wspieranie tworzenia europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie , wspieranie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, w tym pozaformalnego	PROGRESS promowanie procesów kształtowania polityki i innowacji opartych na odpowiednich danych, we współpracy z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi zainteresowanymi stronami	
10.4. (EFRR) inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	RPO			
Możliwe obszary komplementarności/ synergii (w tym, na poziomie operacji)	edukacja, umiejętności, uczenie się przez całe życie, Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego, powiązanie systemu kształcenia z potrzebami rynku pracy			
Możliwe mechanizmy i struktury koordynacyjne	mechanizmy instytucjonalne			

Konkretne przykłady	Współpraca między Instytucjami zarządzającymi PO i agencjami krajowymi dla programu Erasmus dla wszystkich, PSCI, Horyzont 2020
	przeniesienie doświadczeń z projektów transnarodowych na grunt krajowy/ regionalny – wdrażanie ww. doświadczeń za pośrednictwem funduszy strukturalnych testowanie i eksperymentowanie z narzędziami i metodologią mającymi zastosowanie w transnarodowej współpracy (Erasmus) + ich wdrażanie w ramach polityki spójności
	wykorzystanie EFS do rozwijania najbardziej udanych działań w ramach osi Progress PSCI (zwłaszcza dot. innowacji społecznych i polityki społ.)

Załącznik 3

Stan spełnienia przez Polskę warunkowości ex ante dla funduszy Europejskich 2014-2020 (czerwiec 2013)

WARUNKI TEMATYCZNE

Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Warunek ex ante	Kryteria wypełnienia	Stan spełnienia	Stan spełnienia - uzasadnienie	Plan działań na rzecz spełnienia warunku
1. Zwiększenie nakładów na badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje (cel dotyczący badań i rozwoju) (o którym mowa w art. 9 ust. 1)	EFRR: - Wszystkie priorytety inwestycyjne w ramach celu tematycznego nr 1	1.1. Badania naukowe i innowacje: Istnienie krajowych lub regionalnych strategicznych ram polityki w dziedzinie badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji, w odpowiednich przypadkach, zgodnie z krajowym programem reform, w celu zwiększenia wydatków na badania i innowacje ze środków prywatnych. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	Gotowe są krajowe lub regionalne strategiczne ramy polityki w dziedzinie badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji, które: – opierają się na analizie SWOT lub podobnej analizie, aby skoncentrować zasoby na ograniczonym zestawie priorytetów badań i innowacji; – przedstawia środki na rzecz pobudzenia prywatnych inwestycji w badania i rozwój, obejmuje mechanizm monitorowania. Przyjęto ramy określające dostępne środki budżetowe na badania i innowacje.	Warunek spełniony częściowo	Podstawowe dokumenty zapewniające spełnienie warunku, które zostały już przyjęte to: – Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarczej (SIEG), w szczególności działanie 1.2.3 SIEG, które odwołuje się do priorytetów działalności B+R, – Krajowy Program Badań z 16 sierpnia 2011 r. – Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej z 23 lutego 2011 r. Pierwsze kryterium: SIEG zawiera analizę SWOT, wskazano mechanizmy wyboru inteligentnych specjalizacji na poziomie kraju i regionów, nadano szczególną rolę projektom typu foresight. Dodatkowo Krajowy Program Badań wskazuje strategiczne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych. Jeżeli chodzi o poziom regionalny SIEG przewiduje działanie 2.2.4 Wzmocnienie regionalnej polityki innowacyjnej. Programem wykonawczym do SIEG będzie Program Rozwoju Przedsiębiorstw (PRP) . Drugie kryterium: Do realizacji kryterium przyczyni się przygotowanie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw . Program wskaże szczegółową koncepcję systemu wsparcia przedsiębiorstw w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia ich innowacyjności. PRP stanie się też podstawą przy opracowywaniu nowego programu operacyjnego w obszarze przedsiębiorczości i innowacyjności. Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski dotyczące lepszego powiązania między badaniami, innowacjami i przemysłem będzie wypełniane poprzez konkretne instrumenty zawarte w Programie: obok aktywnych działań na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, jego ważnym elementem będzie także usuwanie barier i tworzenie przyjaznego otoczenia dla przedsiębiorców. W centrum uwagi PRP znajdują się małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowe instrumenty Programu będą dotyczyły m.in. następujących obszarów: finansowanie B+R, innowacji i absorpcji technologii, tworzenie przyjaźniejszych warunków ramowych dla przedsiębiorców, tzw. druga szansa, własność przemysłowa, e-gospodarka, zamówienia publiczne, Instytucje Otoczenia Biznesu, inkubacja przedsiębiorstw, klastry, technologie środowiskowe, kwestie CSR oraz przedsiębiorczości społecznej, podnoszenie jakości kadr, promocja przedsiębiorczości i innowacji, wdrażanie wyników projektu Foresight technologiczny przemysłu – InSight2030. <i>Foresight technologiczny przemysłu InSight2030</i> wskazał obszary i technologie o znaczeniu kluczowym dla polskiego przemysłu. Obecnie trwają prace nad koncepcją wdrażania wyników foresightu, która zostanie uwzględniona w Programie Rozwoju Przedsiębiorstw. Dla określenia koncepcji inteligentnej specjalizacji dokumentem wyjściowym jest raport końcowy <i>Foresightu technologicznego przemysłu</i>	<u>Przyjęcie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw (horyzont czasowy: 2020 r.):</u> - przedstawienie projektu PRP po konsultacjach – do końca Q2 2013 - przyjęcie PRP przez Radę Ministrów – do końca Q3 2013. <u>Poziom regionalny:</u> Określenie obszarów inteligentnej specjalizacji w dokumentach na poziomie regionalnym. - różny stopień zaawansowania prac w regionach: w części dokumenty są bardzo zaawansowane, obszary specjalizacji zostały przyjęte; w pozostałych trwają prace; - MRR na bieżąco monitoruje prace na poziomie regionalnym, poprzez spotkania bezpośrednie oraz za pośrednictwem ekspertów z Banku Światowego.

					<p><i>InSight2030</i>, wskazujący obszary przemysłowe (część badawcza) oraz kluczowe technologie (część technologiczna), których rozwój powinien przyczynić się do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiego przemysłu do 2030 r. Wyniki projektu są aktualnie konsultowane z przedstawicielami przemysłu, a następnie zostanie dokonana analiza krzyżowa tych wyników z innymi dokumentami strategicznymi i projektami m.in. z projektem systemowym MNISW dot. wdrażania NPF2020, Krajowym Programem Badań, Mapą dużej infrastruktury badawczej oraz wynikami działań 1, 2, 4, 5.3 PO IG w celu uzyskania ostatecznej listy obszarów i technologii przemysłowych o dużym potencjale rozwoju w Polsce. Następnie lista ta zostanie poddana analizie krzyżowej z regionalnymi dokumentami i projektami, tj. z RIS, RPO oraz regionalnymi strategiami inteligentnej specjalizacji. Jej celem jest analiza powielania obszarów i technologii oraz analiza pokrycia dla krajowych obszarów i technologii. Ostatnim etapem prac będzie decyzja, co do obszarów i technologii będących podstawą inteligentnej specjalizacji dla szczebla centralnego na podstawie: braku pokrycia w regionie, potrzeby wzmocnienia interwencji regionalnej, obszarów/technologii kluczowych dla kraju.</p> <p>Trzecie kryterium: PRP posiadać będzie rozdział dotyczący systemu wdrażania i monitoringu.</p> <p>Czwarte kryterium: Środki budżetowe zostały określone w SRK 2020</p> <p>Inteligentna specjalizacja na poziomie regionalnym: Dla spełnienia warunku niezbędne będzie określenie ram polityki badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji w Regionalnych Strategiach Innowacji bądź odpowiednich rozdziałach Strategii Rozwoju Województwa. Dokumenty te powinny uwzględniać zapisy przygotowywanych dokumentów krajowych (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Program Rozwoju Przedsiębiorstw) oraz wyniki Foresightu technologicznego przemysłu InSight 2030. Obok zapewnienia komplementarności dokumentów regionalnych w stosunku do krajowych kwestią kluczową jest zaangażowanie w tworzenie ram inteligentnej specjalizacji szerokiego grona aktorów, w tym przede wszystkim z sektora prywatnego.</p> <p><u>Institucja wiodąca (odpowiedzialna z poziom krajowy):</u> MG Institucja współpracująca: MNISW <u>Institucje odpowiedzialne za poziom regionalny:</u> władze regionalne</p>	
	EFRR: - Wzmacnianie infrastruktury badawczej i innowacyjnej oraz zdolności do rozwoju doskonałości i promowania ośrodków kompetencji,	1.2 Istnienie wieloletniego planu dotyczącego budżetu i priorytetów inwestycji. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	Przyjęto orientacyjny wieloletni plan dotyczący budżetu i priorytetów inwestycji związanych z priorytetami UE oraz – w odpowiednich przypadkach – z Europejskim Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ESFRI).	Warunek spełniony	Warunek jest spełniony przez dokument Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej, który został przyjęty w 2011 r., która realizuje rekomendacje Europejskiego Forum Strategicznego Infrastruktur Badawczych (ESFRI) w tym zakresie. W 2012 r. opracowany został system finansowania projektów dużej infrastruktury badawczej objętych Mapą, który zakłada 10-letni (2013-2023) horyzont czasowy. Mapa będzie aktualizowana co 2 lata, począwszy od 2012 r. <u>Institucja wiodąca:</u> MNISW	

	w szczególności o znaczeniu dla interesu europejskiego					
2. Zwiększenie dostępności, wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych (cel dotyczący szerokopasmowe go internetu) (o którym mowa w art. 9 ust. 2)	EFRR: - rozwój produktów i usług TIK, e-handlu oraz zwiększenie popytu na TIK - wzmocnienie aplikacji TIK dla e-rządu, nauczania za pośrednictwem nośników elektronicznych, włączenia cyfrowego, e-kultury oraz e-zdrowia	2.1. Rozwój cyfrowy: Strategiczne ramy polityki w dziedzinie rozwoju cyfrowego w celu pobudzenia popytu na przystępne, dobrej jakości i interoperacyjne usługi, prywatne i publiczne, wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne, a także aby przyspieszyć ich asymilację przez obywateli, grupy w trudnej sytuacji, przedsiębiorstwa i administrację publiczną, w tym inicjatywy transgraniczne.	Gotowe są strategiczne ramy polityki na rzecz rozwoju cyfrowego, zawarte na przykład w krajowych lub regionalnych strategicznych ramach polityki innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji: – budżet i priorytety działań określone na podstawie analizy SWOT lub podobnej analizy spójnej z tabelą wyników Europejskiej agendy cyfrowej; – przeprowadzono analizę równoważenia wsparcia dla popytu i podaży technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK); – wskaźniki miary postępów interwencji w takich dziedzinach jak kultura informatyczna, e-integracja, e-dostępność, oraz e-zdrowie w granicach określonych w art. 168 TFUE powiązane z istniejącymi odpowiednimi krajowymi lub regionalnymi strategiami	Warunek spełniony częściowo	Warunek zostanie spełniony przez: – przyjętą Strategię „Sprawne Państwo 2020” – przyjęcie programu rozwoju: Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (dokument wykonawczy do SSP w zakresie wypełnienia warunku 2.1). Dla pełnego spełnienia warunków ex-ante dla celu 2 MAiC przygotowało ponadto Policy paper dotyczący cyfrowego rozwoju Polski do 2020r., który został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Jest to horyzontalny dokument strategiczny MAiC, zbierającym i uzupełniającym zagadnienia z zakresu ICT poruszane we wszystkich strategiach zintegrowanych i prezentującym wizję rozwoju cyfrowego Polski do 2020 r. Kryterium pierwsze: SSP zawiera część priorytetów dot. rozwoju cyfrowego: e-administracja, otwarte zasoby publiczne, dostęp do Internetu szerokopasmowego, aspekty rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Nie porusza jednak wszystkich zagadnień w szczególności takich, których powiązanie ze strategią „Sprawne Państwo 2020” jest mniejsze - jak np. zagadnień: e-biznesu. Działania w zakresie rozwoju technologii ICT zostały uszczegółowione w Policy paper dotyczącym rozwoju cyfrowego Polski do 2020r (informacja o dokumencie zawarta w SSP). Dokument ten stanie się podstawą dla ewentualnych modyfikacji właściwych strategii rozwoju w częściach dotyczących cyfryzacji, dla zagwarantowania spójnej i kompleksowej interwencji państwa w tej dziedzinie. Jednocześnie dokument ten stanowić będzie punkt odniesienia dla programowania interwencji ze środków UE, w tym głównie z polityki spójności w celu 2 Zwiększenie dostępności, wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach Umowy Partnerstwa. Kryterium drugie: SSP nie zawiera wprost takiej analizy, co wynika z zakresu tematycznego strategii. Wsparcie dla popytu na technologie teleinformatyczne polega przede wszystkim na zwiększaniu zainteresowania obywateli i zwiększania ich umiejętności wykorzystania nowych technologii (zagadnieniami tymi zajmuje się Strategia Kapitał Ludzki), kwestia podaży tylko częściowo wchodzi w zakres SSP (dostęp do Internetu, usługi e-administracji) – np. zagadnienia e-biznesu (stanowiącego jeden z głównych filarów podaży ICT – w postaci produktów informatycznych, e-usług, itp.) są objęte Strategią Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. Kryterium trzecie: Powyższe zagadnienie jest spełnione w kierunku interwencji 2.2.3 Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej w ramach SSP. Ponadto dla obszaru e-zdrowia w kierunku interwencji 4.1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych, w tym zabiegów ratujących życie oraz poprawa zarządzania informacją medyczną, a także usprawnienie	Przyjęcie Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa: (horyzont czasowy: do 2020) przez Radę Ministrów – do końca czerwca 2013 r.

			<p>sektorowymi; ocena potrzeb w zakresie budowania większego potencjału technologii informatyko- komunikacyjnych.</p>		<p>rozliczania świadczeń zdrowotnych). SSP odnosi się także do wykorzystania możliwości wynikających z zastosowania rozwiązań innowacyjnych i inteligentnych zwanych inteligentnymi systemami transportowymi (Dyrektywa 2010/40/UE w sprawie ram wdrażania Inteligentnych Systemów Transportowych (ITS) w obszarze transportu drogowego oraz interfejsów z innymi rodzajami transportu), co wskazuje na powiązanie SSP ze Strategią Rozwoju Transportu 2020 (z perspektywą do 2030). Również ten element warunkowości zostanie uzupełniony przez ww. Policy paper łączący wątki różnych strategii rozwoju oraz Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa w zakresie e-administracji (program rozwoju - kierunek interwencji 1.3.2. Efektywne wykorzystanie nowoczesnych technologii informatyko-komunikacyjnych). Prowadzony przez GUGiK serwis Geoportal.gov.pl jest praktycznym zastosowaniem w Polsce Dyrektywy 2007/2/WE INSPIRE (Infrastruktura Informacji Przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej), transponowanej do prawa polskiego ustawą z dn. 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej. Został wskazany przez KE jako przykład najlepszych praktyk w dostępie do usług publicznych przez Internet, który świadczy przystępne, dobrej jakości i interoperacyjne usługi, które przyspieszają asymilację przez obywateli, grupy w trudnej sytuacji, przedsiębiorstwa i administrację. Powszechny i łatwy dostęp do informacji przestrzennej w formie elektronicznej umożliwia prowadzenie dobrze ukierunkowanych polityk publicznych na rzecz rozwoju. GUGiK planuje dalszą rozbudowę Geoportalu poprzez implementację kolejnych węzłów Krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (KIIP), wraz z zapewnieniem dostępu do referencyjnych rejestrów i Modułów Mapowych PZGIK dla podmiotów administracji publicznej oraz służb ratowniczych w ramach Systemu Informatycznego Powiadomienia Ratunkowego (SIPR) Czwarte kryterium: SSP odnosi się do kwestii potrzeb w zakresie budowy sieci szerokopasmowych (kierunek interwencji 5.6. Powszechny dostęp do szerokopasmowego internetu). Dokumentem wspierającym będzie program rozwoju – Narodowy Plan Szerokopasmowy. Ponadto dokumentem konkretyzującym w zakresie e-administracji będzie program rozwoju – Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa. <u>Institucja wiodąca:</u> MAiC <u>Institucje współpracujące:</u> MTBiGM, UKE, GUGiK oraz władze regionalne</p>	
EFRR: - rozszerzenie dostępu do usług szerokopasmowych oraz rozwój szybkich sieci i wspieranie przyjmowania przyszłych	2.2. Infrastruktura dostępu nowej generacji do sieci internetowej: Istnienie krajowych lub regionalnych planów dostępu nowej generacji do sieci internetowej uwzględniających	Gotowy jest krajowy lub regionalny plan dostępu nowej generacji, który zawiera: – plan inwestycji w infrastrukturę oparty na analizie ekonomicznej uwzględniającej istniejącą	Warunek niespełniony	Warunki te będą wypełniane przez Narodowy Plan Szerokopasmowy – dokument wykonawczy do SSP (program rozwoju). Kryterium pierwsze: NPS został opracowany przy uwzględnieniu znanych planów inwestycyjnych operatorów telekomunikacyjnych. Informacje te były pozyskiwane od Urzędu Komunikacji Elektronicznej, który zgodnie z obowiązkami nałożonymi ustawowo corocznie sporządza inwentaryzację pokrycia infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi. Jedynym ryzykiem jakie występuje w zakresie realizacji warunku jest niewielka liczba/brak opublikowanych	Przyjęcie Narodowego Planu Szerokopasmowego (horyzont czasowy: do 2020 r.) przez Radę Ministrów – do końca III kwartału 2013 r.	

	i powstających technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej	działania regionalne na rzecz osiągnięcia celów UE dotyczących dostępu do szybkiego internetu, koncentrujących się na obszarach, na których rynek nie zapewnia otwartej infrastruktury po przystępnych kosztach i jakości, zgodnych z przepisami unijnymi w zakresie konkurencyjności i pomocy państwa, a także świadczących usługi dostępne dla grup w trudnej sytuacji. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	infrastrukturę i opublikowane plany inwestycyjne sektora prywatnego; – modele zrównoważonych inwestycji, które zwiększają konkurencyjność i zapewniają dostęp do otwartej, przystępnej cenowo i dobrej jakości infrastruktury i usług, uwzględniających przyszłe potrzeby; – środki stymulowania inwestycji prywatnych..		długookresowych planów inwestycyjnych. W NPS zostały przedstawione estymacje co do wartości i kierunków inwestycji operatorów prywatnych do 2020 r. NPS zakłada jako jedno z narzędzi przedstawienie szczegółowego planu inwestycji. Kryterium drugie: NPS wskazuje na rozważane modele interwencji publicznej w przyszłej perspektywie finansowej stanowiąc tym samym wytyczne dla opracowania Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Wskazuje również model polityki państwa w zakresie wsparcia rozwoju sieci szerokopasmowych. Ewentualne uszczegółowienie modeli nastąpi w planie inwestycji o którym mowa w opisie kryterium pierwszego. Kryterium trzecie: Jednym z kluczowych celów NPS jest tworzenie warunków sprzyjających prowadzeniu inwestycji telekomunikacyjnych przez podmioty prywatne. W tym zakresie w NPS przedstawiono szczegółowe narzędzia w tym zakresie, jak np. przegląd przepisów prawa pod kątem barier inwestycyjnych i ich likwidacja (obniżenie kosztów i czasu inwestycji), zapewnienie instalacji telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych (nowelizacja rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Brak jest ryzyka w realizacji warunku. NPS będzie spełniał ww. warunki ex ante, najpóźniej do momentu przekazania go do konsultacji społecznych co nastąpi w czwartym tygodniu września. <u>Institucja wiodąca:</u> MAiC <u>Institucje współpracujące:</u> MTBiGM, UKE, GUGiK	
3. Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) (o którym mowa w art. 9 ust. 3)	EFRR: - promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywani a nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również przez inkubatory przedsiębiorczości	3.1. Przeprowadzono konkretne działania wspierające promowanie przedsiębiorczości z uwzględnieniem Small Business Act Warunek wspólny dla 5 funduszy WRS (EFFROW i EFMR mają mniej kryteriów)	Konkretne działania obejmują: – środki mające na celu ograniczenie kosztów i skrócenie czasu potrzebnego na rozpoczęcie działalności gospodarczej; – środki mające na celu skrócenie czasu potrzebnego na uzyskanie licencji i pozwoleń na podjęcie i prowadzenie konkretnej działalności przez dane przedsiębiorstwo;	Warunek spełniony częściowo	Kryterium pierwsze: Kryterium z formalnego punktu widzenia poprzez przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej: – art. 29 dot. wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – art. 25.3 przewiduje obowiązek dokonania wpisu nie później niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu wniosku do systemu teleinformatycznego CEIDG – art. 14.1 przewiduje możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej już w dniu złożenia wniosku. Dla oceny spełnienia warunku kluczowe będzie sprawdzenie praktycznego funkcjonowania ww. przepisów. W lutym 2011 r., KE opublikowała Przegląd Small Business Act, który jest szczegółowym raportem z implementacji założeń SBA, zamykającym dwuletni proces ich wdrażania. Komunikat wspomina w kilku miejscach działania podjęte przez Polskę jako przykład do naśladowania, m.in. te dotyczące wspierania przedsiębiorczości (np. działalność Krajowego Systemu Usług) czy dostępu do środków finansowych (np. Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. (KFK)). Wdrażanie działań z zakresu 10 obszarów priorytetowych SBA jest działaniem ciągłym. Corocznie KE opracowuje arkusze informacyjne (SBA Fact sheet), które są przygotowywane przez DG ENTR w ramach	Przyjęcie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw przez Radę Ministrów do końca III kw. 2013.

				<p>przeгляdu wyników MŚP. Dokument ten pokazuje najważniejsze osiągnięcia państw członkowskich w realizacji Small Business Act (SBA). Jak wynika z <i>SBA Fact sheet 2012</i>, Polska znajduje się powyżej średniej w obszarach „Przedsiębiorczość”, „Dostęp do finansowania” i „Środowisko”. Informacje dotyczące wdrażania SBA za rok 2012 zostały przekazane do KE, wstępny termin zatwierdzenia SBA Fact sheet 2013 planowany jest na koniec czerwca br.</p> <p>Ponadto, niezbędne jest przygotowanie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw. Program wskaże szczegółową koncepcję systemu wsparcia przedsiębiorstw w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia ich innowacyjności. PRP stanie się też podstawą przy opracowywaniu nowego programu operacyjnego w obszarze przedsiębiorczości i innowacyjności. Obejmie on zarówno usuwanie barier i tworzenie przyjaznego otoczenia dla przedsiębiorstw, jak i aktywne działania na rzecz wzrostu ich innowacyjności i konkurencyjności. W centrum uwagi PRP znajdują się małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowe instrumenty Programu będą dotyczyły m.in. następujących obszarów: finansowanie B+R, innowacji i absorpcji technologii, tworzenie przyjaźniejszych warunków ramowych dla przedsiębiorców, tzw. druga szansa, własność przemysłowa, e-gospodarka, zamówienia publiczne, podnoszenie jakości kadr, promocja przedsiębiorczości i innowacji, wdrażanie wyników projektu Foresight technologiczny przemysłu – InSight2030, Instytucje Otoczenia Biznesu, inkubacja przedsiębiorstw, klastry, technologie środowiskowe, kwestie CSR oraz przedsiębiorczości społecznej.</p> <p>PRP jest istotnym elementem wspierania przedsiębiorczości oraz zmiany otoczenia instytucjonalnego przedsiębiorstw. Cel 1 PRP <i>Uwolnienie ducha przedsiębiorczości</i> koncentruje się na tworzeniu przyjaznego klimatu dla przedsiębiorców, stworzeniu mechanizmów tzw. drugiej szansy, wsparcia w zakresie praw własności intelektualnej i e-gospodarki oraz stworzeniu systemu innowacyjnych zamówień publicznych.</p> <p>Kryterium drugie:</p> <p>Od 1 stycznia 2012 roku, istnieje możliwość utworzenia i zarejestrowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w ciągu 24 godzin (roboczych). Wszystkie niezbędne dokumenty wysyłane są do sądu za pośrednictwem konta użytkownika utworzonego na portalu S24 https://ems.ms.gov.pl. Płatności dokonywane są online.</p> <p>Sędziowie w toku rejestracji online sprawdzają tylko wybrane fragmenty przygotowanej uprzednio na portalu S24 umowy spółki.. W konsekwencji „tradycyjne” rejestracje również mogą być wykonywane bardziej efektywnie.</p> <p>Wprowadzenie S24 zmniejszyło również koszty notarialne związane z przygotowaniem umowy spółki. Dla formy elektronicznej przewidziano mniejszą opłatę związaną z procesem rejestracji. Dane statystyczne wskazują, iż obecnie ponad 12% rejestracji sp. z o.o dokonywanych jest online.</p> <p>Ponadto, projekt „Wdrożenie prowadzenie e-usług w Ministerstwie Sprawiedliwości” przewiduje cel: zapewnienie możliwości rejestracji online dla innych typów spółek – partnerskiej i komandytowej. Powyższe</p>
--	--	--	--	---

					regulacje planowane są na IV kwartał 2013 roku. <u>Institucja wiodąca</u> : MG <u>Institucje współpracujące</u> : MS, MAiC, pozostałe resorty w zakresie licencji i pozwoleń	
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (o którym mowa w art. 9 ust. 4)	EFRR + Fundusz Spójności: - wspieranie efektywności energetycznej infrastruktur publicznych i wykorzystywania przez nie energii ze źródeł odnawialnych, z uwzględnieniem budynków publicznych i sektora mieszkalnictwa	4.1. Przeprowadzono działania promujące racjonalne kosztowo ulepszenie efektywnego końcowego wykorzystania energii oraz racjonalne kosztowo inwestycje w „Efektywność energetyczną” przy wznoszeniu lub renowacji budynków. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	Działania obejmują: – Środki służące zagwarantowaniu wdrożenia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, zgodnie z art. 3, 4 i 5 dyrektywy 2010/31/UE. – Środki konieczne do utworzenia systemu certyfikacji w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków spójnego z art. 11 dyrektywy 2010/31/UE. – Środki spójne z art. 13 dyrektywy 2006/32/WE w sprawie końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych, aby zagwarantować dostarczenie klientom końcowym indywidualnych liczników w zakresie, w jakim jest to możliwe technicznie, racjonalne finansowo i proporcjonalne w odniesieniu do potencjalnych oszczędności energii.	Warunek spełniony częściowo	Kryterium pierwsze i drugie (dyrektywa 2010/31/UE) Na potrzeby transpozycji dyrektywy 2010/31/UE przygotowywana jest obecnie ustawa o charakterystyce energetycznej budynków. W celu spełnienia kryteriów konieczne jest znowelizowanie funkcjonujących już obecnie rozporządzeń: - rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.); - rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej całość techniczno – użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej (Dz. U. Nr 201, poz.1240). Kryterium trzecie: Kryterium spełnione pod względem formalnym (KE umorzyła postępowanie wobec Polski w kontekście transpozycji dyrektywy 2006/32/WE) Obecnie w Ministerstwie Gospodarki trwają prace nad wypracowaniem rozwiązań do ustawy Prawo energetyczne, w której znajdują się zapisy dotyczące konieczności instalowania inteligentnych liczników energii elektrycznej. Zapisy te pozwolą na faktyczne wdrożenie postanowień dyrektywy 2006/32WE. <u>Institucja wiodąca</u> : MTBiGM <u>Institucja współpracująca (odpowiedzialna za kryterium trzecie)</u> : MG	Kryterium pierwsze i drugie: Ustawa o charakterystyce energetycznej budynków wraz z rozporządzeniami wykonawczymi zostanie przyjęta do końca 2013 roku. Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie zostanie podpisane przez właściwego ministra w czerwcu lub lipcu 2013 r., natomiast wejście w życie w styczniu 2014 r. Termin podpisania rozporządzenia w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej całość techniczno – użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej przewiduje się na październik – listopad br., a jego wejścia w życie na styczeń 2014 r. Kryterium trzecie: Przyjęcie ustawy Prawo energetyczne w ramach rządowego pakietu („dużego trójpaku”) ustaw energetycznych – przewidywane w 2014 r.

	<p>EFRR: - promowanie wysoko wydajnej kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej</p>	<p>4.2. Przeprowadzono działania promujące wysokosprawną kogenerację energii cieplnej i elektrycznej.</p>	<p>Działania obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie dla kogeneracji opiera się na popycie na użytkową energię cieplną i oszczędności energii pierwotnej zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 9 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2004/8/WE; państwa członkowskie lub ich właściwe organy oceniły istniejące prawodawstwo i ramy regulacyjne pod kątem procedur udzielania zezwoleń lub innych procedur, aby: <ul style="list-style-type: none"> (a) zachęcać do projektowania jednostek kogeneracji dla pokrycia uzasadnionego ekonomicznie popytu na produkcję użytkowej energii cieplnej oraz unikania produkcji ciepła w ilościach przekraczających zapotrzebowanie na użytkową energię cieplną; oraz (b) ograniczyć regulacyjne i pozaregulacyjne bariery utrudniające rozwój kogeneracji. 	<p>Warunek spełniony częściowo</p>	<p>Ustanowienie i wdrożenie nowego systemu wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. Projekt nowego systemu wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji został zawarty w nowej ustawie Prawo energetyczne wchodzącej w skład tzw. „dużego” trójpaku ustaw energetycznych, będącego aktualnie na etapie prac rządowych.</p> <p><u>Instytucja wiodąca:</u> MG</p>	<p>Wdrożenie dyrektywy i zapewnienie systemu wsparcia będzie wymagało zmiany ustawy o efektywności energetycznej oraz przyjęcia ustawy Prawo energetyczne w ramach pakietu („dużego trójpaku”) ustaw energetycznych – przewidywane w 2014 r.</p>
	<p>EFRR + Fundusz Spójności:</p>	<p>4.3. Przeprowadzono działania promujące</p>	<p>Gotowe są przejrzyste systemy wsparcia,</p>	<p>Warunek spełniony</p>	<p>Sektor energetyki, w tym energetyki odnawialnej, będzie się rozwijał w najbliższych latach w ramach, które są określone przez obowiązujące</p>	<p>Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych</p>

	- promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii	produkcję i dystrybucję odnawialnych źródeł energii.1 Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	priorytetowy lub gwarantowany dostęp do sieci oraz pierwszeństwo w dystrybucji, jak również standardowe zasady odnoszące się do ponoszenia i podziału kosztów dostosowań technicznych, które to zasady zostały podane do publicznej wiadomości, zgodnie z art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 2 oraz art. 16 ust. 3 dyrektywy 2009/28/WE. Państwo członkowskie przyjęło krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z art. 4 dyrektywy 2009/28/WE..	częściowo	przepisy prawa (ustawa – Prawo energetyczne z 1997 r.), jak również przez planowane mechanizmy wsparcia (m.in. projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii). W związku z koniecznością wdrożenia do krajowego systemu prawnego postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE należy wspomnieć o zaangażowaniu Ministerstwa Gospodarki w prace dotyczące poselskiej inicjatywy legislacyjnej mającej na celu szybkie wdrożenie wymogów prawa UE. W ostatnim czasie ze strony Sejmu RP został przygotowany poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 946) tj. tzw. „mały trójpak”. Projekt ten ma na celu w szczególności zapewnienie pełnej implementacji przepisów dyrektyw unijnych, dotyczących energii elektrycznej, gazu oraz odnawialnych źródeł energii. W przeciwieństwie do „Pakietu ustaw energetycznych” (tzw. dużego trójpaku), nowelizacja poselska skupiona jest wyłącznie na wdrożeniu dyrektyw unijnych a tym samym ma pozwolić uniknąć negatywnych konsekwencji finansowych związanych z niewdrożeniem dyrektyw III pakietu energetycznego (2009/72/WE i 2009/73/WE) i dyrektywy dotyczącej odnawialnych źródeł energii (2009/28/WE). Ponadto, trwają prace legislacyjne nad ustawą o odnawialnych źródłach energii w zakresie niewdrożonych postanowień dyrektywy 2009/28/WE, która ma uporządkować i usprawnić funkcjonujący obecnie system wsparcia. Krajowy Plan Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych został przyjęty w 2010 r. i przekazany do KE. <u>Instytucja odpowiedzialna:</u> MG	<i>innych ustaw</i> (druk sejmowy nr 946) (w ramach tzw. małego trójpaku ustaw energetycznych) jest po pierwszym czytaniu, i niebawem zostanie skierowany na drugie czytanie w Sejmie. Planowany termin wejścia w życie ustawy to II półrocze 2013 r. Dalsze prace nad projektem ustawy o odnawialnych źródłach energii zostaną wznowione po wejściu w życie ustawy, o której mowa powyżej. Termin zakończenia prac nad ustawą – do końca 2013 r.
5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku zmiany klimatu (<i>Cel dotyczący zmiany klimatu</i>) (o którym mowa w art. 9 ust. 5)	EFRR + Fundusz Spójności: - promowanie inwestycji mających na celu uporanie się z konkretnymi zagrożeniami, zagwarantowanie odporności na klęski żywiołowe i rozwój systemów zarządzania klęskami	5.1. Zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem: Istnienie krajowych lub regionalnych ocen ryzyka na potrzeby zarządzania klęskami żywiołowymi, uwzględniających dostosowanie do zmiany klimatu. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	Gotowe są krajowe lub regionalne oceny ryzyka zawierające następujące elementy: – Opis procesu, metodologii, metod i niewrażliwych danych wykorzystywanych w ocenach ryzyka, jak również opartych na ryzyku kryteriów określania inwestycji priorytetowych; – Opis scenariuszy	Warunek niespełniony	Kryterium pierwsze i drugie Ogólne ramy zarządzania kryzysowego w Polsce zapewnią Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego , aktualizowany nie rzadziej niż raz na 2 lata, zawierający m.in. charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń oraz priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej. Warunek powinien zostać spełniony w znacznej części przez elementy Raportu na temat zagrożeń bezpieczeństwa narodowego (wkłady przygotowywane przez poszczególne resorty). Kryterium trzecie Kryterium zostanie spełnione przez przyjęcie Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) . <u>Instytucja wiodąca</u> – decyzja do podjęcia na poziomie Rady Ministrów. <u>Instytucja współpracująca</u> (w zakresie SPA 2020) – MŚ.	Kryterium pierwsze i drugie Sposób spełnienia warunku będzie przedmiotem dalszej dyskusji z KE. Wstępną propozycją strony polskiej będzie przygotowanie dodatkowego dokumentu opartego o raporty cząstkowe przygotowywane na potrzeby Raportu na temat zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Kryterium trzecie Przyjęcie Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu Zakończono konsultacje społeczne i międzyresortowe Strategicznego Planu. Projekt został przyjęty przez KSE w dniu 13.06.2013 r. i rekomendowany na KRM.

	żywiolowymi		zakładających jeden rodzaj ryzyka i scenariuszy zakładających wiele rodzajów ryzyka; – Uwzględnienie, w stosownych przypadkach, krajowych strategii dostosowania do zmiany klimatu.			Przewidywany termin przyjęcia przez RM to lipiec 2013 r.
6. Ochrona środowiska i promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów (o którym mowa w art. 9 ust. 6)	EFRR + Fundusz Spójności: - podjęcie kwestii dotyczących znaczących inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, aby spełnić wymogi dorobku prawnego w dziedzinie środowiska	6.1. Gospodarka wodna: Istnienie – w odniesieniu do inwestycji wspieranych przez programy – a) polityki w zakresie cen wody, przewidującej odpowiednie zachęty dla użytkowników, aby efektywnie korzystali z zasobów wodnych oraz b) odpowiedniego wkładu różnych użytkowników wody w zwrot kosztów za usługi wodne w stopniu określonym w zatwierdzonych planach gospodarowania wodami w dorzeczu. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW	Państwo członkowskie zapewniło wkład różnych użytkowników wody w zwrot kosztów za usługi wodne w podziale na sektory, zgodnie z art. 9 ust. 1 tiret pierwsze dyrektywy 2000/60/WE, przy uwzględnieniu w stosownych przypadkach skutków społecznych, środowiskowych i gospodarczych zwrotu, jak również warunków geograficznych i klimatycznych dotkniętego regionu lub dotkniętych regionów. Przyjęcie planu gospodarowania wodami w dorzeczu dla obszaru dorzecza z uzasadnioną koncentracją inwestycji zgodnie z art. 13 dyrektywy 2000/60/WE2 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.	Warunek spełniony częściowo	Kryterium pierwsze Częściowo spełnione: • W minionych latach prowadzone były intensywne prace nad przeprowadzeniem analiz ekonomicznych korzystania z wód, których podsumowanie znajduje się w poszczególnych planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce. • Został również określony stopień zwrotu kosztów usług wodnych dla poszczególnych sektorów, m.in. gospodarki komunalnej, przemysłu oraz rolnictwa (podsumowanie obliczeń znajduje się w poszczególnych planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce) • Zasada zwrotu kosztów usług wodnych została wprowadzona do ustawy Prawo wodne (art. 113b ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw). • Użytkownicy wód w Polsce zobowiązani są do ponoszenia kosztów korzystania z zasobów wodnych, poprzez uiszczanie opłat za pobór wód i zrzut ładunków zanieczyszczeń, na podstawie ustalanych corocznie przez Radę Ministrów stawek opłat, przyczyniając się w ten sposób do realizacji zapisów art. 9 RDW; w sektorze rolnictwa dodatkowo członkowie spółek wodnych oraz użytkownicy gruntów odnoszących korzyści z urządzeń spółek wodnych uiszczają składki na rzecz spółek wodnych. Spółki wodne przeznaczają te składki na wykonywanie zadań statutowych tj. utrzymywania melioracji wodnych szczegółowych • Dodatkowo należy podkreślić, iż Art. 9 (4) RDW stanowi, iż: „Państwa Członkowskie nie naruszają niniejszej dyrektywy, jeśli zdecydują się, zgodnie z ustalonymi praktykami, nie stosować przepisów ust. 1 zdanie drugie i do tego celu stosownych przepisów ust. 2, dla danego korzystania z wody, gdzie to nie naraża zamiarów i osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy.” Należy jednak mieć na uwadze, iż w polskim systemie prawnym funkcjonuje również system zwolnień z opłat, wynikający z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, co może wpłynąć na uznanie kryterium za częściowo spełnione Kryterium drugie Częściowo spełnione – Plany gospodarowania wodami na obszarach	Kryterium pierwsze W MŚ trwają intensywne prace nad przyjęciem nowego tekstu projektu założeń projektu ustawy – Prawo wodne, obejmującego zakresem m.in. zapewnienie komplementarności polityce opłat za wodę z uwzględnieniem zasady „zwrotu kosztów za usługi wodne”, będącej odpowiedzią na warunki ex-ante. Aktualnie harmonogram procedowania założeń kształtuje się następująco: - 10.05.2013 - zatwierdzenie projektu założeń przez Kierownictwo resortu środowiska - Skierowanie projektu założeń do ponownych uzgodnień - maj 2013 r. - Skierowanie projektu założeń na KSE - czerwiec 2013 r. - Skierowanie projektu założeń do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów – czerwiec/lipiec 2013 r. - Skierowanie projektu założeń do rozpatrzenia przez RM - po rekomendacji SKRM - lipiec 2013 r. - Przygotowanie projektu ustawy - Prawo wodne przez RCL - październik 2013 r. - Uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje społeczne projektu ustawy - Prawo wodne - listopad 2013 r. - Skierowanie projektu ustawy - Prawo wodne do rozpatrzenia przez SKRM - grudzień 2013 r.

					<p>dorzeczy w Polsce zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów 22 lutego 2011 r., będą podlegały aktualizacji w roku 2015, a następnie co sześć lat. W grudniu 2012 r. Komisja Europejska oceniła przyjęte dotychczas PGW, przedstawiając zalecenia do podjęcia działań w drugim cyklu planistycznym gospodarowania wodami. Zgodnie ze stanowiskiem MŚ, przekazane przez KE zalecenia zostaną uwzględnione, w ramach drugiego cyklu planistycznego (nad którym prace zostały już rozpoczęte).</p> <p>Ponadto KE zdecydowała o zawieszeniu płatności dotyczących projektów z zakresu ochrony przeciwpowodziowej realizowanych w okresie 2007-2013 do momentu przedstawienia przez stronę polską planu działania (Action plan) na rzecz opracowania Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Do czasu przygotowania aktualizacji PGW (tj. 2015 r.) Masterplany będą stanowiły formalne potwierdzenie spełniania przez projekty inwestycyjne w gospodarce wodnej wymogów prawa europejskiego w dziedzinie gospodarki wodnej. Jest to również element niezbędny dla uruchomienia środków na inwestycje w gospodarce wodnej w okresie 2014-2020.</p> <p>W odpowiedzi na wymagania KE, strona polska przygotowała list intencyjny dotyczący opracowania Masterplanów, a także opracowała projekt dokumentu „Plan działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej” – dokument ten będzie przedłożony Radzie Ministrów. W związku z faktem, że przygotowanie Masterplanów spełniających oczekiwania KE jest działaniem wymagającym zaangażowania nie tylko resortu środowiska ale także innych resortów, strona polska podjęła decyzję, że dokumenty te („Plan działania...” oraz Masterplany) będą przedłożone do zatwierdzenia Radzie Ministrów.</p> <p><u>Institucja odpowiedzialna:</u> MŚ <u>Institucja współpracująca:</u> KZGW</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skierowanie projektu ustawy - Prawo wodne do rozpatrzenia przez RM - po rekomendacji SKRM - styczeń 2014 r. - Rozpatrzenie i uchwalenie projektu ustawy przez RM - luty/marzec 2014 r. - Przekazanie projektu ustawy - Prawo wodne do Marszałka Sejmu RP - marzec/kwiecień 2014 r. <p>Kryterium drugie Przygotowanie Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, będących do czasu sporządzenia aktualizacji planów gospodarowania wodami w dorzeczach (w 2015 roku) formalnym potwierdzeniem spełniania przez projekty inwestycyjne w gospodarce wodnej wymogów prawa europejskiego w dziedzinie gospodarki wodnej. Aktualnie w resorcie środowiska trwają intensywne prace zmierzające do zatwierdzenia Planu działania oraz opracowania Masterplanów: Zgodnie z Planem działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu Masterplanów w celu poddania ich procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przypada na okres sierpień 2013 r. – marzec 2014 r.; - opracowanie prognozy i przeprowadzenie procedury Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - styczeń - czerwiec 2014 r. - opracowanie ostatecznej wersji Masterplanów - kwiecień - lipiec 2014 r. - Zatwierdzenie ostatecznej wersji Masterplanów przez Radę Ministrów – sierpień 2014 r.
EFRR + Fundusz Spójności: - podjęcie kwestii dotyczących znaczących inwestycji w sektorze	6.2. Gospodarka odpadami: Promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki	Komisji przekazano sprawozdanie dotyczące postępów w osiąganiu celów określonych w art. 11 dyrektywy 2008/98/WE oraz zamierzonych działań prowadzących do	Warunek częściowo spełniony	<p>Dyrektywa ramowa o odpadach (2008/98/WE) została transponowana przez przyjęcie ustawy o odpadach.</p> <p>Kryterium pierwsze: Zgodnie z decyzją KE (z 18.04.2012 dotyczącą wzoru sprawozdania), termin złożenia sprawozdania, które jest wypełnieniem kryterium 1, został wyznaczony na 30 września 2013 r. MŚ przygotowuje sprawozdanie z danymi, które będą dostępne w połowie 2013 r. i przekaże je terminowo (czyli do 30.09.2013) do KE.</p>	<p>Kryterium pierwsze MŚ przygotowuje i przekaże sprawozdania do KE w terminie do 30 września 2013 r.</p> <p>Kryterium drugie Poziom krajowy – kryterium spełnione – Kpgo został uchwalony i przekazany KE W przypadku zgłoszenia uwag przez Komisję Europejską do wojewódzkich</p>	

	<p>gospodarki odpadami, aby spełnić wymogi dorobku prawnego w dziedzinie środowiska</p>	<p>odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz z hierarchią postępowania z odpadami. Warunek wspólny dla funduszy polityki spójności i EFRROW</p>	<p>osiągnięcia celów. Istnienie jednego lub więcej planów gospodarki odpadami zgodnie z wymogami art. 28 dyrektywy 2008/98/WE. Państwo członkowskie sporządziło, zgodnie z art. 1 i 4 dyrektywy 2008/98/WE, programy zapobiegania powstawaniu odpadów, zgodnie z wymogami art. 29 dyrektywy. Przyjęto środki niezbędne do osiągnięcia celu na 2020 r. dotyczące ponownego użycia i recyklingu, zgodnie z art. 11 ust. 2 dyrektywy 2008/98/WE.</p>		<p>Kryterium drugie: Spełnienie kryterium polega na uchwaleniu i notyfikowaniu KE Krajowego planu gospodarki odpadami (Kpgo) i wojewódzkich planów gospodarki odpadami (wpgo) zgodnych z wymaganiami art. 28 dyrektywy 2008/98/WE.</p> <p>Kryterium trzecie: W polskim systemie prawnym programy zapobiegania powstawaniu odpadów są częścią planów gospodarki odpadami. Spełnienie kryterium 3 polega na uchwaleniu i notyfikowaniu KE krajowego i wojewódzkich planów gospodarki odpadami, zawierających w/w programy zapobiegania powstawaniu odpadów zgodnie z wymaganiami art. 29 dyrektywy 2008/98/ WE. Kpgo 2014, zdaniem MŚ, spełnia wymagania art. 29 dyrektywy 2008/98/WE. Dalszej dyskusji z KE wymaga spełnianie kryterium przez wpgo.</p> <p>Kryterium czwarte: Zdaniem MŚ, spełnieniem tego kryterium jest zaplanowanie podjęcia przez Polskę następujących działań (i przedstawienie ich w dokumentach typu: plany gospodarki odpadami lub sprawozdanie z transpozycji i wdrażania dyrektywy 2008/98/WE, o którym mowa w kryterium 1):</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przeprowadzenie prac legislacyjnych umożliwiających realizację celów roku 2020: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wprowadzenie przepisów dotyczących nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi – już zrealizowane, ➤ wzmocnienie instrumentów finansowych – prace nad projektem rozporządzenia w sprawie opłat za składowanie odpadów są w toku b) skuteczna egzekucja prawa, c) realizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych (na poziomie MŚ i gmin), d) budowa niezbędnej infrastruktury (w tym instalacji) gospodarki odpadami. <p><u>Institucja wiodąca:</u> MŚ <u>Institucje współpracujące:</u> władze regionalne</p>	<p>planów gospodarki odpadami, wprowadzenie niezbędnych modyfikacji w wojewódzkich planach gospodarki odpadami przez organy województwa w celu zapewnienia ich zgodności z dyrektywą ramową o odpadach.</p> <p>Kryterium trzecie: Poziom krajowy – kryterium spełnione – Kpgo zawiera część poświęconą zapobieganiu powstawaniu odpadów. W związku ze stwierdzonymi brakami w wojewódzkich planach gospodarki odpadami w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów w terminie do dnia 31 grudnia 2013 r. zostanie opracowany, jako odrębny dokument, krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów, obejmujący zarówno działania na poziomie krajowym, jak i województw.</p> <p>Kryterium czwarte: Stan spełnienia kryterium wymaga dalszej dyskusji z KE. Zgodnie z wytycznymi KE dotyczącymi weryfikacji spełnienia warunkowości ex ante, spełnienie tego kryterium polega na tym, że jako część planów gospodarki odpadami, te środki obejmują obecność i stosowanie na odpowiednim poziomie kluczowych instrumentów ekonomicznych takich, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odpowiednie podatki za składowanie (i/lub zakazy składowania) odpadów, które nadają się do recyklingu – w Polsce są stosowane opłaty za korzystanie ze środowiska, które obejmują opłaty za składowanie odpadów, jednak ich wysokość w przypadku wielu rodzajów odpadów jest zbyt niska, aby zapewnić konkurencyjność innych metod przetwarzania odpadów (recykling, odzysk energii), stąd w Kpgo 2014 wskazano jako zadanie wydanie nowego rozporządzenia Rady Ministrów w tej sprawie, prace nad projektem rozporządzenia w sprawie opłat za składowanie
--	---	---	---	--	--	--

						<p>odpadów są w toku (etap: prace wewnętrzresortowe),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ polityka taryfowa dotycząca spalania odpadów faworyzująca recykling/przygotowanie do ponownego użycia – w Polsce jest tylko jedna spalarnia odpadów komunalnych, w wojewódzkich planach gospodarki odpadami wskazano na konieczność budowy instalacji do termicznego przekształcania odpadów, przy czym nie wskazywano planowanych cen za przyjęcie odpadów do tych instalacji, ➤ schematy/programy „płać, gdy wyrzucasz”/„płać za to, co wyrzucasz” (Pay as you throw (PAYT) (lub podobnych systemów) na poziomie lokalnym obejmujące stopniowo wzrastającą część społeczeństwa – zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ta zasada będzie mogła być stosowana bezpośrednio w stosunku do przedsiębiorców wytwarzających odpady komunalne, a wysokość opłaty w przypadku mieszkańców będzie wynikała z ustalonych przez gminę sposobów jej wyliczania, które będą zależne od ilości mieszkańców, ilości zużytej wody, powierzchni nieruchomości lub jako ryczałt na dana nieruchomość, ➤ schematy/programy rozszerzonej odpowiedzialności producenta (zapewniające finansowanie selektywnego zbierania i recyklingu odpowiednich strumieni odpadów) lub równoważne systemy (takie jak systemy depozytowe) – w Polsce wprowadzono prawnie systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta zapewniające co najmniej finansowanie recyklingu odpadów opakowaniowych, zużytego sprzętu elektrycznego i
--	--	--	--	--	--	--

						<p>elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, które zostały opisane w Kpgo 2014,</p> <p>➤ strategię, polityki lub zasady zachęcające władze odpowiedzialne za gospodarkę odpadami komunalnymi (gminy/regiony) do przesuwania się w górę hierarchii postępowania z odpadami i przyjmowania instrumentów ad-hoc (takie jak PAYT) – zasady dotyczące hierarchii postępowania z odpadami są zawarte w ustawie o odpadach, tylko inwestycje zgodne z tymi zasadami są dofinansowane ze środków Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (które pochodzą m.in. z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym za składowanie odpadów), w Kpgo 2014 wskazano w/w fundusze jako jedno ze źródeł sfinansowania budowy niezbędnej infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi; sytuację w zakresie PAYT przedstawiono powyżej.</p>
<p>7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych (o którym mowa w art. 9 ust. 7)</p>	<p>EFRR + Fundusz Spójności: - wspieranie multimodalnego jednolitego europejskiego systemu transportu poprzez inwestycje w transeuropejską sieć transportową (TEN-T)</p> <p>EFRR: - zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów</p>	<p>7.1. <i>Drogi</i>: Istnienie kompleksowego planu/planów lub ram w zakresie inwestycji transportowej zgodnie z instytucyjną strukturą państw członkowskich (z uwzględnieniem transportu publicznego na szczeblu regionalnym i lokalnym), które wspierają rozwój infrastruktury i poprawiają łączność z kompleksowymi i bazowymi sieciami TEN-T.</p>	<p>Istnienie kompleksowego planu/planów transportu lub ram w zakresie inwestycji transportowej spełniających wymogi prawne dotyczące strategicznej oceny środowiskowej i określających:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wkład w jednolity europejski obszar transportu zgodnie z art. 10 rozporządzenia nr [TEN-T], w tym priorytetów w zakresie inwestycji w: <ul style="list-style-type: none"> (a) bazowe i kompleksowe sieci TEN-T, 	<p>Warunek niespełniony</p>	<p>Warunek zostanie spełniony przez Strategię Rozwoju Transportu do roku 2020 (przyjęta) oraz przygotowywany Dokument implementacyjny dla SRT, który będzie planem inwestycyjnym dla przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE, ale także z innych środków, w tym CEF. Będzie on zawierał wskazane elementy, w tym informację na temat zapewnienia odpowiednich zdolności instytucji pośredniczących i beneficjentów do realizacji projektów.</p> <p><u>Institucja wiodąca</u>: MTBiGM</p>	<p>Przygotowanie przez MTBiGM i przyjęcie Dokumentu Implementacyjnego dla SRT który będzie zawierał wszystkie wskazane w warunku elementy.</p> <p>Termin przedstawienia przez MTBiGM projektu DI - III kwartał 2013 r.</p>

	drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T		<p>w których przewiduje się inwestycje w ramach EFRR i Funduszu Spójności; oraz</p> <p>(b) wtórną łączność;</p> <p>– realistyczne i dojrzałe ramy projektów, które mają być wspierane w ramach EFRR i Funduszu Spójności.</p> <p>Środki mające na celu zagwarantowanie zdolności instytucji pośredniczących i beneficjentów do realizacji projektów.</p>			
	<p>EFRR + Fundusz Spójności:</p> <p>- wspieranie multimodalnego jednolitego europejskiego systemu transportu poprzez inwestycje w transeuropejską sieć transportową (TEN-T)</p> <p>- rozwój kompleksowego, wysokiej jakości interoperacyjnego systemu kolejowego</p> <p>EFRR:</p> <p>- zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów</p>	<p>7.2. Kolej: Istnienie w kompleksowym planie/kompleksowych planach lub ramach dotyczących transportu wyrażonej części dotyczącej rozwoju kolei zgodnie z instytucyjną strukturą państw członkowskich (z uwzględnieniem transportu publicznego na szczeblu regionalnym i lokalnym), który wspiera rozwój infrastruktury i poprawia łączność z kompleksowymi i bazowymi sieciami TEN-T. Inwestycje obejmują aktywa ruchome, interoperacyjność oraz rozwijanie potencjału.</p>	<p>Istnienie w określonych powyżej planie/planach lub ramach dotyczących transportu części odnoszącej się do rozwoju kolei spełniającej wymogi prawne dotyczące strategicznej oceny środowiskowej i określającej realistyczne i dojrzałe ramy projektu (wraz z harmonogramem, budżetem);</p> <p>Środki mające na celu zagwarantowanie zdolności instytucji pośredniczących i beneficjentów do realizacji projektów.</p>	<p>Warunek niespełniony</p>	<p>Warunek zostanie spełniony przez Strategię Rozwoju Transportu do roku 2020 (przyjęta) oraz identyfikacją w przygotowywanym Dokumentie Implementacyjnym dla SRT, planu inwestycyjnego dla kolejowych przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE, ale także z innych środków, w tym CEF. Dokument Implementacyjny będzie zawierał wskazane elementy w odniesieniu do inwestycji kolejowych, w tym informację na temat zapewnienia odpowiednich zdolności instytucji pośredniczących i beneficjentów do realizacji projektów.</p> <p><u>Instytucja wiodąca</u>: MTBiGM</p>	

	drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T					
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników (cel dotyczący zatrudnienia) (o którym mowa w art. 9 ust. 8)	EFS: - Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób nieaktywnych zawodowo, w tym lokalne inicjatywy w zakresie zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników	8.1. Została opracowana i jest realizowana aktywna polityka rynku pracy w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia.	Służby zatrudnienia mają możliwość zapewnienia i faktycznie zapewniają: – zindywidualizowane usługi oraz aktywne i zapobiegawcze środki rynku pracy na wczesnym etapie, które nadają priorytet osobom z najbardziej wrażliwych grup społecznych, a jednocześnie są otwarte dla wszystkich osób poszukujących pracy; – informacje na temat nowych miejsc pracy. Służby zatrudnienia utworzyły formalne lub nieformalne ustalenia dotyczące współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami.	Warunek spełniony	Warunek jest spełniony formalnie, ale niezbędna jest dalsza dyskusja nt. jego praktycznego wypełnienia, w oparciu o unijne benchmarki. Pierwsze kryterium: Kryterium jest spełnione na poziomie krajowym. <i>Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> z dn. 20 kwietnia 2004 r. reguluje współpracę urzędów pracy z bezrobotnymi, w tym znajdującymi się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz poszukującymi pracy, a także osobami niezarejestrowanymi w urzędach pracy. Przepisy ustawy określają też, że urzędy pracy zobowiązane są przygotować indywidualny plan działania dla bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pozostałym osobom urzędy pracy mogą również zaoferować pomoc poprzez przygotowanie IPD. Zasady świadczenia zindywidualizowanych usług rynku pracy ujednoliciło rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy. Ponadto rozporządzenie to określiło minimalne wymagania w zakresie liczby pracowników zatrudnianych w urzędach pracy, którzy realizują usługi rynku pracy (pośrednik pracy, doradca zawodowy etc), co powinno pozytywnie wpłynąć na zwiększenie dostępu do tych usług. <i>Programy specjalne</i> Ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r., Nr 6, poz. 33) wprowadzono instytucję programów specjalnych, które zostały zdefiniowane, jako zespół działań mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy. Programy specjalne umożliwiają urzędowi pracy finansowanie niestandardowych działań wspierających zatrudnienie bezrobotnych i poszukujących pracy, w sposób uwzględniający indywidualne potrzeby tych osób. Działania te mogą być realizowane przez urzędy pracy samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy. Programem specjalnym obejmuje się w pierwszej kolejności bezrobotnych i poszukujących pracy w stosunku, do których stosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy. Innowacyjnością programów specjalnych jest możliwość łączenia ustawowych usług i instrumentów rynku pracy ze specyficznym elementem wspierającym zatrudnienie, które wspomagają proces aktywizacji i stwarzają większe szanse na zatrudnienie. Elementy specyficzne mogą obejmować w szczególności zakup środków trwałych, materiałów i usług niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy, co oznacza że katalog wydatków jest otwarty.	Ostateczna ocena spełnienia warunku wymaga zweryfikowania mechanizmów funkcjonujących w PL w oparciu o benchmarki wskazane przez KE. Z uwagi na zaawansowany proces weryfikacji, konieczne jest uzyskanie od KE informacji w zakresie tego, czy benchmarki zostaną przedstawione i w jakim terminie to nastąpi.

				<p>Jednocześnie łączna kwota wydatków poniesionych na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, związane z realizacją programu specjalnego, nie może przekroczyć 20% wysokości środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na realizację programu specjalnego. Otwarty katalog wydatków stwarza możliwość ostatecznego dopasowania formy wsparcia inicjatorom programów specjalnych, jednakże ten element programu powinien zostać opisany wraz z podaniem uzasadnienia potrzeby jego zastosowania, a także z podaniem przewidywanych skutków dla zatrudnienia lub utrzymania miejsc pracy. Planowane do zastosowania w programach specjalnych elementy specyficzne wspierające zatrudnienie, z których skorzystają uczestnicy programu specjalnego, mają przede wszystkim na celu zlikwidowanie barier zatrudnieniowych, a także powinny umożliwić podjęcie czy też utrzymanie zatrudnienia po zakończeniu uczestnictwa w zainicjowanym i zrealizowanym programie specjalnym..</p> <p>Nowelizacja <i>ustawy o promocji zatrudnienia</i> (planowane wejście w życie ustawy 01.01.2014 r.) proponuje wprowadzenie nowego podejścia do indywidualizacji form pomocy kierowanych do bezrobotnych poprzez ich profilowanie, uzależnione od rodzaju potrzeb bezrobotnego i powiązane z charakterem działań, jakie można bezrobotnemu zaproponować po zdiagnozowaniu jego aktualnej sytuacji 9więcej o planowanym narzędziu w pkt. 8.3).</p> <p>Indywidualne plany działania (IPD) w Polsce są obowiązkowe dla osób bezrobotnych, które pozostają nieprzerwanie co najmniej 180 dni od dnia rejestracji w urzędzie pracy, a IPD nie został przygotowany dla nich wcześniej i należą do następujących kategorii: nie ukończyły 25 roku życia, mają powyżej 50 lat, nie posiadają kwalifikacji zawodowych, nie posiadają doświadczenia zawodowego, po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia.</p> <p>Obowiązki pracodawców, którzy planują lub dokonują redukcji zatrudnienia wynikające z <i>ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> reguluje art. 70, zgodnie z którym pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy jest obowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy właściwym dla siedziby tego pracodawcy lub ze względu na miejsce wykonywania pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, dotyczące w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 pośrednictwa pracy; 2 poradnictwa zawodowego; 3 szkoleń; 4 pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. <p>Ponadto, w przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca jest obowiązany podjąć działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego usług rynku pracy realizowanych w formie programu.</p> <p><i>Ustawa o promocji zatrudnienia...</i> zobowiązuje PSZ do analizowania</p>
--	--	--	--	---

				<p>sytuacji na regionalnych i lokalnych rynkach pracy (w tym celu tworzone są np. Obserwatoria Rynku Pracy przy WUP. Takie rozwiązanie wspomaga sieć Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ) w określaniu oferty usług i instrumentów adekwatnej do lokalnych uwarunkowań oraz indywidualnych potrzeb.</p> <p>Nowelizacja ustawy o promocji... stawia prowadzenie analiz rynku pracy za jedno z głównych zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy. W tym celu zostaną wykorzystane doświadczenia i dorobek wspomnianych wyżej obserwatoriów rynku pracy, utworzonych z wykorzystaniem środków EFS i działających w większości województw. Celem analizy będzie jednak nie tylko pogłębienie informacji i identyfikacja problemów, ale również inspirowanie do organizowania konkretnych działań i przedsięwzięć na rzecz rozwoju rynku pracy, aktywizacji zawodowej i wzrostu zatrudnienia. Więcej na temat analiz i zbierania informacji o rynku pracy – pkt. 8.3.</p> <p>W 2012 r. zakończyła się realizacja projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. W trakcie realizacji projektu wypracowano nowe zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy; przeszkolono 405 pracowników urzędów pracy zajmujących się monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym.</p> <p>Drugie kryterium:</p> <p>Kryterium jest spełnione przez upowszechnianie ofert pracy w siedzibach urzędów oraz automatyczne ich przekazywanie przez system SYRIUSZ obsługujący powiatowe urzędy pracy, do Centralnej Bazy Ofert Pracy – internetowej bazy ofert pracy.</p> <p>Informacje o ofertach pracy zgłaszanych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy są automatycznie przekazywane do Centralnej Bazy Ofert Pracy (www.psz.praca.gov.pl) za pośrednictwem systemu operacyjnego SYRIUSZ obsługującego te urzędy. Internetowa baza ofert pracy CBOP to serwis stworzony i udostępniony powiatowym urzędem pracy przez ministra właściwego do spraw pracy.</p> <p>System operacyjny obsługujący wojewódzkie urzędy pracy to WUP Viator, który umożliwia wymianę danych z systemem operacyjnym Syriusz. Wymiana danych pomiędzy urzędami powiatowymi i wojewódzkim umożliwia przekazywanie informacji o ofertach pracy w kraju i za granicą, prowadzenie bieżącej statystyki oraz usprawnia obsługę klientów korzystających z usług rynku pracy.</p> <p>Viator działa zgodnie z założeniami od 1 lipca 2012 r., natomiast w ramach umowy na utrzymanie go w sprawności i rozwoju (umowa CRZL) jest doskonalony zgodnie z potrzebami użytkowników z WUP-ów i MPiPS. Będzie doskonalony także w ramach następnych umów utrzymaniowych i zmian prawnych</p> <p>Ponadto utworzone zostało Centrum „Zielona Linia” www.zielonalinia.gov.pl, które zapewnia poprzez portal internetowy dostęp do aktualnej bazy ofert pracy zgłaszanych bezpośrednio przez pracodawców jak również przez publiczne służby zatrudnienia. W ramach</p>
--	--	--	--	---

					<p>Zielonej Linii funkcjonuje system 7/24 oferowania informacji poprzez „call center”.</p> <p>Dostęp do większych możliwości zatrudnienia w krajach UE/EOG i Szwajcarii jest zapewniony poprzez rozwinięte usługi sieci EURES dostępne w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy i związane głównie z międzynarodowym pośrednictwem pracy i informowaniem o warunkach życia i pracy w ww. krajach. Oferty pracy polskich pracodawców zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w systemie SYRIUSZ są transferowane do Centralnej Bazy Ofert Pracy, a następnie przekazywane z tej bazy na portal EURES Komisji Europejskiej.</p> <p>Dzięki tym nowoczesnym narzędziom, z których korzystają osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz pracodawcy następuje systematyczna poprawa dostępu do informacji o ofertach pracy oraz pomocy świadczonej przez urzędy pracy. Rozwiązania te sprzyjają także poprawie wizerunku publicznych służb zatrudnienia jako nowoczesnej, przyjaznej i sprawnie działającej organizacji.</p> <p>W ramach projektu EFS, zakończonego w 2012 r. opracowano nowe zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy; przeszkolono 405 pracowników urzędów pracy zajmujących się monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym.</p> <p>Trzecie kryterium:</p> <p>Kryterium jest spełnione na poziomie krajowym. <i>Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> z dn. 20 kwietnia 2004 r. reguluje współpracę urzędów pracy z</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracodawcami: W Publicznych Służbach Zatrudnienia, tworzących ogólnopolską sieć urzędów pracy, pracodawca krajowy ma zapewnioną pomoc m.in. w zakresie doboru kandydatów na stanowisko zgłoszone w krajowej ofercie pracy oraz w jego rozwoju zawodowym lub rozwoju zawodowym wskazanych przez niego pracowników. Pomoc pracodawcy reguluje <i>Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>, jak również akt wykonawczy do tej ustawy tj. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy. Pracodawcy, którzy utworzyli fundusz szkoleniowy (założyli odrębne konto z przeznaczeniem na szkolenia) mogą ubiegać się o częściową refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów szkolenia własnych pracowników (na podstawie art. 69. ust 1. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Ponadto, publiczne służby zatrudnienia we współpracy z pracodawcami organizują staże i przygotowanie zawodowe dorosłych- bezrobotni nabywają umiejętności praktyczne do wykonywania pracy bezpośrednio u pracodawców. - instytucjami szkoleniowymi i innymi partnerami społecznymi: W Polsce można mówić o forum współpracy PSZ/ pracodawcy i inni partnerzy społeczni, jakim są Rady Zatrudnienia - jest to ciało opiniodawcze dla PSZ. Na poziomie centralnym jest Naczelna Rada Zatrudnienia i odpowiednio wojewódzkie i powiatowe rady zatrudnienia. Są to ciała opiniodawczo-doradcze ministra właściwego ds. pracy, marszałków województw i starostów powiatów. Sieci sformalizowane porozumieniem o trójstronnej
--	--	--	--	--	---

					<p>współpracy realizujące konkretne działania istnieją w Polsce jedynie w pojedynczych przypadkach, np. WUP Kraków.</p> <p>Współpraca powiatowych urzędów pracy z instytucjami szkoleniowymi polega na kontraktowaniu szkoleń bezrobotnych i poszukujących pracy (w oparciu o rozpoznanie potrzeb szkoleniowych pracodawców). Szkolenia są zlecane na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy oraz na zasadach określonych przez prawo zamówień publicznych. Przepisy ww. rozporządzenia mają na celu m.in. zapewnienie wysokiej jakości i efektywności zleconych szkoleń. Powiatowe urząd pracy jednocześnie monitorują przebieg zleconego instytucji szkolenia, w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wizytację zajęć; ▪ analizę dokumentacji szkolenia, ▪ analizę wyników ankiet wypełnianych przez uczestników szkolenia. <p>Ponadto we współpracy z instytucjami szkoleniowymi jest tworzony Rejestr Instytucji Szkoleniowych. Jest to narzędzie pozwalające na gromadzenie i upowszechnianie informacji o instytucjach szkoleniowych działających na rynku usług edukacyjnych w Polsce.</p> <p style="text-align: center;"><u>- z agencjami zatrudnienia</u></p> <p>Zgodnie z art. 61b ustawy o promocji (...) starosta może zawrzeć z agencją zatrudnienia umowę na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej roku. Umowa określa, m.in. termin zawarcia umowy o pracę z bezrobotnym, warunki, tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących agencji zatrudn. (i ich wysokość).</p> <p>W celu wypracowania optymalnego modelu współpracy na poziomie województwa pomiędzy wojewódzkim urzędem pracy, powiatowymi urzędami pracy, agencjami zatrudnienia oraz innymi partnerami rynku pracy w celu stworzenia efektywnego systemu aktywizacji bezrobotnych wspierającego urzędy pracy w 2012 r. w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęto realizację projektu pilotażowego „Partnerstwo dla Pracy”.</p> <p>Zakłada się, że w efekcie pilotażu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przetestowany zostanie polski model zlecenia usługi aktywizacyjnej (rozumianej jako kompleks działań lokujących bezrobotnych na rynku pracy), który inspirowany jest rozwiązaniami w zakresie współpracy służb zatrudnienia z podmiotami niepublicznymi w innych krajach oraz wypracowanymi rozwiązaniami krajowymi, ▪ dokonana będzie ocena funkcjonalności i efektywności zaproponowanych nowych rozwiązań w zakresie zlecenia usługi aktywizacyjnej, w szczególności wypracowane zostaną zasady szczegółowe i rozwiązania konieczne dla systemowego wdrożenia tego rozwiązania na polskim rynku pracy.
--	--	--	--	--	---

					<p><u>- z ośrodkami pomocy społecznej</u></p> <p>Bezrobotnych, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym. W takim przypadku powiatowy urząd pracy oraz ośrodek pomocy społecznej są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.</p> <p>W celu poprawy efektywności działań adresowanych do osób bezrobotnych konieczne jest wdrożenie rozwiązań ułatwiających inicjowanie i realizację działań gwarantujących kompleksowe wsparcie w celu przywrócenia na rynek pracy bezrobotnych, którzy z powodu swoich deficytów i dysfunkcji są oddaleni od rynku pracy. Nowelizacja ustawy o promocji zakłada dwa równorzędne sposoby aktywizacji osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, na które składać się będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I. zlecenie usług aktywizacyjnych - przekazanie obsługi bezrobotnych podmiotom zewnętrznym zwiększy dostępność do zindywidualizowanych usług niezbędnych w procesie aktywizacyjnym oraz - II. program PAI – w ramach którego bezrobotny otrzyma wieloaspektowe wsparcie mające na celu przezwyciężenie istniejących deficytów i pomoc w podjęciu zatrudnienia. Więcej w pkt. 8.3. <p><u>Institucja wiodąca:</u> MPiPS <u>Institucje współpracujące:</u> udział władz regionalnych (ze względu na fakt, że polityka zatrudnienia jest realizowana i określana również na poziomie regionalnym i lokalnym)</p>	
EFS: - Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw EFRR: - rozwój inkubatorów przedsiębiorczości i wsparcie inwestycyjne dla osób pracujących na	8.2. Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw: istnienie strategicznych ram polityki na rzecz nowych przedsiębiorstw sprzyjających włączeniu społecznemu.	Gotowe są strategiczne ramy polityki na rzecz wspierania nowych przedsiębiorstw sprzyjających włączeniu społecznemu obejmujące następujące elementy: – środki mające na celu ograniczenie kosztów i skrócenie czasu potrzebnego na rozpoczęcie działalności gospodarczej; – środki mające na	Warunek spełniony częściowo	Kryterium pierwsze i drugie: Pierwsze dwa kryteria odnoszą się do Programu „Lepsze regulacje 2015”. Program nie jest skierowany jedynie do podmiotów sprzyjających włączeniu społecznemu. Program „Lepsze regulacje 2015” został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22 stycznia 2013 r. Realizacja Celu II tj. <i>Ciągłe doskonalenie istniejącego otoczenia prawnego</i> , jest formalnym i praktycznym wypełnieniem zarówno kryterium 1. jak i 2. Należy podkreślić, iż realizacji działań Programu wymaga współpracy pomiędzy różnymi instytucjami odpowiedzialnymi za tworzenie regulacji gospodarczych w Polsce. Realizacja Programu „Lepsze Regulacje 2015” polepsza otoczenie prawne dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Program nie jest skierowany jedynie do podmiotów sprzyjających włączeniu społecznemu.	Kryterium trzecie: Przyjęcie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw przez Radę Ministrów, termin: III kwartał 2013, resort odpowiedzialny: MG. Uruchomienie pilotażu funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorstw społecznych, termin realizacji: III kwartał 2012 r. Przygotowanie i przyjęcie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej (przewidywany termin przyjęcia: III kwartał 2013 r.) oraz przygotowanie założeń i przyjęcie ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i	

	własny rachunek, tworzenie mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw	funduszy polityki spójności i EFRROW	<p>celu skrócenie czasu potrzebnego na uzyskanie licencji i pozwoleń na podjęcie i prowadzenie konkretnej działalności danego przedsiębiorstwa;</p> <p>– działania łączące odpowiednie usługi rozwoju przedsiębiorstw i usługi finansowe (dostęp do kapitału), w tym w miarę potrzeb kontakty z grupami i obszarami w niekorzystnej sytuacji.</p>		<p><u>Institucja wiodąca: MG, MS</u> <u>Institucja współpracująca: MPiPS, RCL i inne instytucje publiczne</u> Kryterium trzecie: Prezes Rady Ministrów powołał Zespół ds. Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej, działający przy MPiPS. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele administracji publicznej, podmiotów, działających w obszarze ekonomii społecznej, KT, środowisk naukowych. W ramach prac Zespołu przygotowany jest projekt ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i przedsiębiorczości społecznej, Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, propozycje odnośnie systemu edukacji w zakresie ekonomii społecznej. W wyniku współpracy pomiędzy MPiPS, MRR, BGK oraz Grupą Finansową, działającą w ramach Zespołu, uruchomiony zostanie pilotażowy fundusz pożyczkowy dla przedsiębiorstw społecznych. Problematyka ekonomii społecznej jest również zawarta Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego oraz Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (w zakresie aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Tematyka przedsiębiorczości społecznej została także uwzględniona w Programie Rozwoju Przedsiębiorstw do 2020 r. Jednym z instrumentów wsparcia przedsiębiorczości określonych w Programie Rozwoju Przedsiębiorstw jest instrument: Przedsiębiorstwa społeczne: wzrost innowacyjności i efektywności. Instrument zakłada: ułatwienie dostępu do zwrotnych instrumentów finansowych (pożyczek, poręczeń) dedykowanych dla przedsiębiorstw społecznych, zapewnienie dostępu do dotacji na założenie przedsiębiorstwa społecznego, wprowadzenie rozwiązań prawnych, definiujących przedsiębiorstwo społeczne oraz warunki jego funkcjonowania, zapewnienie trwałego systemu wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych, obejmującego dostęp do szkoleń i doradztwa w zakresie działalności ekonomicznej, inicjowanie procesów integracji, kooperacji i samoorganizacji przedsiębiorstw społecznych na potrzeby wzajemnego wsparcia i wymiany doświadczeń, takich jak klastry oraz promocji oznakowań i certyfikatów, mogących mieć zastosowanie do towarów i usług wytworzonych przez przedsiębiorstwa społeczne, inicjowanie tworzenia partnerstw międzysektorowych pomiędzy przedsiębiorstwami społecznymi a sektorem administracji publicznej, biznesu oraz pozarządowym. <u>Institucja wiodąca: MPiPS</u> <u>Institucja współpracująca: MG, MS</u></p>	przedsiębiorczości społecznej. (IV kwartał 2013 r.) Resort odpowiedzialny - MPiPS
EFS: - Modernizacja i wzmocnienie instytucji rynku pracy, w tym działania zmierzające do poprawy transnarodowej	8.3. Instytucje rynku pracy są modernizowane i wzmocniane w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia; Reformy instytucji rynku pracy zostaną	Działania mające na celu reformę służb zatrudnienia, tak aby miały one możliwość zapewniania: – zindywidualizowanych usług oraz aktywnych i zapobiegawczych	Warunek spełniony	Informacje dodatkowe w stosunku do informacji przedstawionych dla warunku 8.1.:	<ol style="list-style-type: none"> Przejrzystość ram polityk rynku pracy określają następujące dokumenty: Polska 2030. Wyzwania rozwojowe (1), Projekt Strategii Rozwoju Kraju 2020 (2), Strategia Europa 2020 (3), Projekt Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Krajowy Program Reform 2011 – 2012 (4) oraz Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia 2012-2014 (5). Ocena sytuacji i zjawisk zachodzących na rynku pracy dokonywana jest na podstawie przeprowadzanych badań i informacji 	Ostateczna ocena spełnienia warunku wymaga zweryfikowania mechanizmów funkcjonujących w PL w oparciu o benchmarki wskazane przez KE. Z uwagi na zaawansowany proces weryfikacji, konieczne jest pozyskanie od KE informacji w zakresie tego, czy benchmarki zostaną przedstawione i w jakim terminie to nastąpi.

<p>mobilności pracowników</p> <p>EFRR: - inwestycje w infrastrukturę dla publicznych służb zatrudnienia</p>	<p>poprzedzone przejrzystymi strategicznymi ramami polityki i oceną ex ante obejmującą kwestię płci</p>	<p>środków rynku pracy na wczesnym etapie nadającym priorytet tym osobom poszukującym pracy, które należą do najwrażliwszych grup społecznych;</p> <p>– informacji na temat nowych miejsc pracy.</p> <p>Reforma służb zatrudnienia będzie obejmowała tworzenie formalnych lub nieformalnych ustaleń dotyczących współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.</p>			<p>statystycznych. Są to działania realizowane w sposób usystematyzowany a uzyskiwane wyniki są podstawą do prognozowania rozwoju sytuacji w zakresie bezrobocia w perspektywie krótko- i długookresowej.</p> <p>3. Pogłębione badania i analizy przeprowadzane są w ramach projektów Priorytetu I PO KL i służą projektowaniu nowych rozwiązań i doskonaleniu funkcjonowania instytucji rynku pracy, w tym w szczególności publicznych służb zatrudnienia. Do głównych z nich należą:</p> <p>a) Centra Aktywizacji Zawodowej - analiza i ocena, dobre praktyki,</p> <p>W ramach projektu, w wyniku przeprowadzonych badań, przygotowano raport z analizy porównawczej CAZ wyodrębnionych w powiatowych urzędach pracy wraz z rekomendacjami oraz publikację książkową prezentującą dobre praktyki wraz z materiałem filmowym prezentującym wybrane rozwiązania. Projekt umożliwi nabycie wiedzy nt. różnych modeli organizacji i funkcjonowania CAZ wśród pracowników PSZ i samorządowych.</p> <p>b) Monitoring współpracy urzędów pracy i ośrodków pomocy praktyk w tym zakresie.</p> <p>Zakończenie projektu planowane jest na 30 czerwca 2014 r.</p> <p>W ramach projektu, w oparciu o przeprowadzone badania, zostanie dokonana analiza porównawcza form i zakresu współpracy instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy społecznej o porównywalnym potencjale organizacyjnym oraz podobnej/zbliżonej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz zakres i zasady włączania instytucji pozarządowych do procesu aktywizacji zawodowo-społecznej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy/ zagrożonych wykluczeniem społecznym. Opracowana zostanie metodologia prowadzenia monitoringu współpracy instytucji rynku pracy i instytucji pomocy i integracji społecznej.</p> <p>Pierwsze kryterium</p> <p>Istotnym elementem jest stworzenie warunków do szerszego i zindywidualizowanego dostępu klientów urzędów pracy do usług rynku pracy m.in. poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lepsze dopasowanie (profilowanie) usług rynku pracy do bezrobotnych; 2. nowe formy aktywizacji zawodowej dla tzw. „trudnych bezrobotnych”. <p>W chwili obecnej realizowany jest projekt w ramach PO KL pn. "Analiza czynników wpływających na zwiększenie ryzyka długookresowego bezrobocia". Projekt będzie realizowany w okresie marzec 2012 – styczeń 2014. Celem projektu jest m.in. wypracowanie spójnej metodologii analizy czynników wpływających na zwiększenie ryzyka długotrwałego bezrobocia i systemu profilowania bezrobotnych na lokalnych rynkach pracy, a także zwiększenie dostępu pracowników IRP, w szczególności z PSZ do nowoczesnych narzędzi, pozwalających określić ryzyko długotrwałego bezrobocia i jednoczesnego profilowania bezrobotnych na</p>	
---	---	--	--	--	---	--

				<p>lokalnych rynkach pracy.</p> <p>Nowelizacja <i>ustawy o promocji promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> proponuje wprowadzenie nowego podejścia do indywidualizacji form pomocy kierowanych do bezrobotnych poprzez ich profilowanie, uzależnione od rodzaju potrzeb bezrobotnego i powiązane z charakterem działań, jakie można bezrobotnemu zaproponować po zdiagnozowaniu jego aktualnej sytuacji. W tym celu wprowadzone zostaną rozwiązania, które ułatwią identyfikowanie bezrobotnych cechujących się wysokim poziomem aktywności w poszukiwaniu sposobu na rozwiązanie własnej sytuacji zawodowej, bezrobotnych wymagających wsparcia poprzez dostępne usługi i instrumenty rynku pracy oraz tzw. bezrobotnych oddalonych od rynku pracy (bezrobotnych drugiej szansy), którzy uzyskają pomoc w ramach programów inicjowanych we współpracy z innymi instytucjami, w tym z instytucjami pomocy społecznej. Celem tej pomocy będzie przede wszystkim przywracanie motywacji do aktywności życiowej i budowanie podstaw umiejętności do radzenia sobie na rynku pracy oraz identyfikowanie barier aktywności zawodowej</p> <p>W opisie spełniania warunku 8.1. opisano stosowanie IPD oraz art. 70 ustawy o promocji.</p> <p>Nowelizacja <i>ustawy o promocji...</i> stawia prowadzenie analiz rynku pracy stanowić za jedno z głównych zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy (WUP). W tym celu zostaną wykorzystane doświadczenia i dorobek wspomnianych wyżej obserwatoriów rynku pracy, utworzonych z wykorzystaniem środków EFS i działających w większości województw. Celem analizy będzie jednak nie tylko pogłębienie informacji i identyfikacja problemów, ale również inspirowanie do organizowania konkretnych działań i przedsięwzięć na rzecz rozwoju rynku pracy, aktywizacji zawodowej i wzrostu zatrudnienia.</p> <p>Przewiduje się, że minister właściwy do spraw pracy corocznie będzie określał zakres badań i analiz, jakie prowadzone będą przez wszystkie WUP, i przekazywać urzędowi marszałkowskiemu część środków potrzebnych na realizację tych zadań. Działania badawczo-analityczne w części zalecanej przez ministra właściwego do spraw pracy wszystkim WUP będą prowadzone w oparciu o wspólnie wypracowaną jednolitą metodologię.</p> <p>Nie wyklucza to możliwości podejmowania przez poszczególne WUP badań i analiz problemów specyficznych dla danego regionu, dzięki czemu możliwe będzie bieżące monitorowanie zjawisk nagłych, pojawiających się na konkretnych rynkach pracy. Badania i analizy prowadzone przez WUP powinny umożliwiać lepsze rozpoznanie regionalnych problemów społeczno-gospodarczych i wypełniać lukę informacyjną w przypadku analizy problemów specyficznych dla danego regionu lub braku danych na poziomie lokalnym. Warunkiem prowadzenia badań będzie możliwość ich wykorzystania przy realizacji programów, partnerstw lub inicjatyw na rzecz wzrostu zatrudnienia lub rozwoju rynku pracy.</p> <p>Drugie kryterium</p> <p>Istniejąca Centralna Baza Ofert Pracy jest i będzie systematycznie doskonalona.</p> <p>Uzupelniająca informacja w stosunku do punktu powyżej:</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>Nowelizacja <i>ustawy o promocji...</i> zakłada wprowadzenie nowych rozwiązań, które ułatwią dostęp do ofert pracy. W tym celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proponuje się wprowadzenie przepisów zobowiązujących jednostki sektora publicznego, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.), do zgłaszania informacji o wolnych stanowiskach pracy do PUP. Do czasu utworzenia systemu informatycznego, który w sposób automatyczny przekazywać będzie takie oferty ze strony Biuletynu Informacji Publicznej każdej instytucji publicznej, informacje o wolnych stanowiskach pracy zgłaszane będą samodzielnie przez te instytucje, z wykorzystaniem elektronicznego formularza udostępnianego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw pracy lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących działania publiczne. <p>PUP upowszechniać będą takie oferty pracy w bazie ofert pracy prowadzonej i udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy (albo w istniejącej aktualnie Centralnej Bazie Ofert Pracy, zwanej dalej „CBOP”, albo w odrębnie utworzonej Centralnej Bazie Ofert Pracy Podmiotów Publicznych, zwanej dalej „CBO3P”).</p> <ul style="list-style-type: none"> - proponuje się poszerzenie kompetencji ochotniczych hułców pracy o prowadzenie ogólnokrajowego serwisu informacyjnego na temat rynku pracy, w tym infolinii, dzięki której osoby zainteresowane poszukiwaniem pracy będą miały dostęp do ofert pracy kierowanych zarówno do osób dorosłych, jak i młodzieży. <p>Trzecie kryterium</p> <p>Przewiduje się rozszerzenie komplementarnych działań urzędów pracy i innych instytucji rynku pracy, w tym podmiotów prywatnych. Przygotowywany jest pilotaż projektu „Partnerstwo dla pracy”, w ramach którego testowane będą rozwiązania w zakresie rozwoju partnerstwa podmiotów na rzecz świadczenia usług rynku pracy bezrobotnym.</p> <p>W pkt. 8.1. zamieszczono informację o istniejącej współpracy z partnerami społecznymi, pracodawcami i instytucjami szkoleniowymi. Ponadto, nowelizacja <i>ustawy o promocji zatrudnienia</i> zakłada:</p> <p>wnorzędne sposoby aktywizacji osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, na które składać się będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I. zlecenie usług aktywizacyjnych Przekazanie obsługi bezrobotnych podmiotom zewnętrznym zwiększy dostępność do zindywidualizowanych usług niezbędnych w procesie aktywizacyjnym oraz - II. program PAI – w ramach którego bezrobotny otrzyma wieloaspektowe wsparcie mające na celu przewyższenie istniejących deficytów i pomoc w podjęciu zatrudnienia (patrz pkt. 8.1.) - wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy, jakim będzie pożyczka udzielana na utworzenie stanowiska pracy lub na podjęcie działalności gospodarczej. – współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego;
--	--	--	--	--	---

					<p>- zlecenie wybranym podmiotom zewnętrznym usług aktywizacyjnych dla bezrobotnych oddalonych od rynku pracy celem doprowadzenia ich do zatrudnienia,</p> <p>- zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy.</p> <p>Zakłada się, że w miejsce Naczelnej Rady Zatrudnienia utworzona zostanie Rada Rynku Pracy, będąca organem opiniotwórczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy. Przewiduje się, iż członkami Rady Rynku Pracy będą przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (.Przewodniczącym Rady Rynku Pracy będzie minister właściwy do spraw pracy. W skład Rady wchodzić będzie przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych.</p> <p><u>Instytucja odpowiedzialna: MPiPS</u></p>	
EFS: - Aktywne i zdrowe starzenie się	8.4. Aktywne i zdrowe starzenie się: Została opracowana polityka dotycząca aktywnego starzenia się, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zatrudnienia	Działania ukierunkowane na stawienie czoła wyzwaniom aktywnego i zdrowego starzenia się: – Właściwe zainteresowane strony są zaangażowane w opracowywanie polityki aktywnego starzenia się i związane z nią działania następcze z myślą o utrzymaniu starszych pracowników na rynku pracy i promowanie ich zatrudnienia.	Warunek spełniony	<p>Warunek spełniony poprzez Program Solidarności Pokoleń 50+ oraz przez Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego.</p> <p>Program <i>Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+</i> jest dokumentem o charakterze strategicznym, wskazującym kierunki podejmowania działań, których celem jest wzrost wskaźnika zatrudnienia wśród osób w wieku 55-64 lat. Program podejmuje problem niskiej aktywności zawodowej w sposób zintegrowany. Cel główny programu – wzrost wskaźnika zatrudnienia do poziomu 50% w 2020 r. jest realizowany przez siedem celów szczegółowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem 2) poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia; 3) zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnianiem pracowników po 50-tym roku życia; 4) aktywizacja osób bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia; 5) aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych; 6) zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet (przez rozwój usług pozwalających na godzenie pracy i życia rodzinnego, uproszczenie przepisów dotyczących zakładania przedszkoli, 7) ograniczenie dezaktywacji pracowników w systemie świadczeń <p>Realizacja poszczególnych celów obejmuje m.in. wspieranie pracodawców w zakresie wdrażania strategii zarządzania wiekiem, zmiany legislacyjne dotyczące m.in. obniżenia pozapłacowych kosztów pracodawców w związku z zatrudnieniem osób po 50 roku życia, realizację zdrowotnych programów profilaktycznych, wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wprowadzanie rozwiązań promujących uczestnictwo w szkoleniach pracowników po 50 roku życia, czy też zniesienie możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę. Działania legislacyjne zostały wprowadzone przede wszystkim w latach 2009-2011.</p>	Ocena spełnienia warunku wymaga dalszej dyskusji z KE. Odnowiony Program Solidarności Pokoleń 50+ zostanie przedstawiony Radzie Ministrów w IV kwartale 2013 r. Jednocześnie w związku z ustaleniami podjętymi podczas roboczego spotkania z KE w marcu br. MPiPS we współpracy z MZ przygotowuje roboczy dokument podsumowujący tematykę osób starszych w dokumentach strategicznych oraz planowane działania w obszarze active and healthy ageing	

				<p>Program Solidarności Pokoleń 50+ realizowany jest w latach 2008-2020. Dokument ten jest regularnie aktualizowany, Jego integralną częścią jest tzw. Dokument Implementacyjny, który zawiera karty konkretnych działań zgłaszanych przez poszczególne resorty i władze samorządowe. Realizacja tych działań jest na bieżąco monitorowana przez MPiPS w ramach procedury sprawozdawczej. Nie jest również planowane wygaszenie tej strategii po przyjęciu SRKL, ponieważ kwestia <i>healthy aging</i> stanowi tylko jeden z elementów SRKL (strategia zawiera opis działań zgodnie z fazami życia człowieka, a więc obejmuje ona również pozostałe grupy wiekowe, które nie są ujęte w warunku ex-ante). Strategia „Solidarność pokoleń” jest również spójna z kierunkami reformy dot. podnoszenia wieku emerytalnego oraz wydłużania okresu aktywności zawodowej.</p> <p>Program Solidarność Pokoleń 50+ jest realizowany przez podmioty na poziomie centralnym (ministerstwa oraz agencje rządowe) a także na poziomie regionalnym przez instytucji koordynujące wydatkowanie środków z EFS (urzędy marszałkowskie oraz urzędy wojewódzkie). W trakcie opracowywania Programu, jego zapisy zostały poddane konsultacjom zarówno wewnątrz jak i międzyresortowym oraz konsultacjom społecznym. Wnioski uzyskane w ramach tych konsultacji zostały uwzględnione w ostatecznej wersji Programu.</p> <p>W chwili obecnej MPiPS prowadzi działania zmierzające do rewizji Programu Solidarność Pokoleń. W ramach tego procesu zaktualizowana zostanie diagnoza Programu, zweryfikowane zostaną jego cele (m.in. w zakresie uwzględnienia specyficznych działań wspierających osoby po 60 roku życia na rynku pracy, w związku ze stopniowym wydłużeniem wieku emerytalnego). Rewizja programu została podjęta także w celu dostosowania jego zakresu i sposobu realizacji do propozycji wdrażania programów operacyjnych dot. EFS w perspektywie finansowej 2014-2020.</p> <p>W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej równolegle prowadzone są prace na rzecz przygotowania projektu założeń długofalowej polityki senioralnej w Polsce na lata 2014 – 2020. Projekt zostanie przedstawiony do września br.</p> <p>Długofalowa polityka senioralna jest wyrazem kompleksowego ujęcia problematyki wynikającej ze starzenia się społeczeństwa w Polsce i obejmuje m.in. aktywność z perspektywy cyklu życia, rozwój systemu usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych (w tym stworzenie nowych miejsc pracy w sektorze białej gospodarki), możliwości wykorzystania potencjału osób starszych, np. ich wiedzy i doświadczenia w miejscu pracy, a także czynników wpływających na wydłużenie życia w dobrym zdrowiu.</p> <p>Długofalowa polityka senioralna stanowi komponent systemowy Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012 – 2013.</p> <p><u>Institucja odpowiedzialna:</u> MPiPS <u>Institucja współpracująca:</u> MZ</p>	
EFS: - Przystosowywa	8.5. Przystosowywanie pracowników,	Gotowa jest ograniczona liczba instrumentów mających na celu	Warunek spełniony	Proces planowania i zarządzania zmianą w przedsiębiorstwie obejmuje aktywne włączenie pracowników w proces zmian. Szczególną rolę w tym zakresie przypisuje się dialogowi pracodawca-pracownicy. W drodze	

	nie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców w do zmian	przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian: Istnienie polityk sprzyjających przewidywaniu i dobremu zarządzaniu zmianami i restrukturyzacją.	wspieranie partnerów społecznych i władz publicznych w opracowywaniu proaktywnych podejść do zmian i restrukturyzacji, w szczególności istnienie polityk sprzyjających przewidywaniu i dobremu zarządzaniu zmianami i restrukturyzacją.		<p>dialogu społecznego, prowadzonego na różnych szczeblach, wprowadzane są nowe formy i metody organizacji pracy, zarządzania oraz planowania strategicznego w celu lepszego wykorzystanie zasobów ludzkich oraz zwiększenia potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw.</p> <p>W Polsce funkcjonuje obecnie szereg instytucji, których działanie ukierunkowane jest na dialog i współpracę z partnerami, której celem jest wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, zachowanie istniejących miejsc pracy oraz równowagi pomiędzy elastycznością i konkurencyjnością a bezpieczeństwem zatrudnienia. Tym samym zapewnione są instrumenty promujące zarządzanie zmianą oraz ułatwiające przygotowania do procesów restrukturyzacyjnych.</p> <p>Do tych instytucji należą m.in. Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych (działająca na podstawie ustawy) oraz trójstronne zespoły branżowe – ciała o charakterze trójstronnym (rząd – pracodawcy – pracownicy), którym zadaniem jest wspólne wypracowywanie rozwiązań w sprawach kontroli nad zmiennymi czynnikami społeczno-ekonomicznymi w skali makro i mikro. Na poziomie regionalnym funkcjonują dwa rodzaje instytucji dialogu społecznego, które mogą kształtować warunki sprzyjające dobremu zarządzaniu zmianami i restrukturyzacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego (działające na podstawie ustawy o Trójstronnej Komisji i WKDS), biorące udział w procesie formułowania zasad i priorytetów regionalnych strategii rynku pracy, jak również rozpatrujące sprawy społeczne lub gospodarcze, powodujące konflikty między pracodawcami i pracownikami – w celu zachowania spokoju społecznego. – Wojewódzkie Rady Zatrudnienia (działające na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), stanowiące organ opiniotwórczo-doradczy marszałka województwa w zakresie polityki rynku pracy, do których zadań należy m.in. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w województwie, opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego województwa na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia, składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie. <p>Na poziomie zakładu pracy w procesy restrukturyzacyjne zaangażowane mogą być rady pracownicze, działające na podstawie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.</p> <p>Dodatkowo dialog realizowany może być poprzez zawieranie układów zbiorowych pracy (na poziomie zakładu pracy, jak i w formie ponadzakładowej) - przepisy zawarte w dziale XI Kodeksu pracy - oraz konsultacje i opiniowanie, będące realizacją uprawnień organizacji partnerów społecznych wynikających z ustawodawstwa ich dotyczącego (ustawa o związkach zawodowych, ustawa o organizacjach pracodawców)</p> <p><u>Instytucja odpowiedzialna: MPiPS</u></p>	
9. Wspieranie włączenia społecznego i	EFS: - Aktywne włączenie	9.1. Istnienie i realizacja krajowych strategicznych ram	Gotowe są krajowe strategiczne ramy polityki na rzecz ograniczania	Warunek niespełniony	Ramy strategiczne dla polityki redukcji ubóstwa wyznaczają: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego i Strategia	Przyjęcie Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, kompleksowego

<p>walka z ubóstwem (<i>Cel dotyczący walki z ubóstwem</i>) (o którym mowa w art. 9 ust. 9)</p>	<p>z myślą o poprawie możliwości zatrudnienia</p>	<p>polityki na rzecz ograniczania ubóstwa mającej na celu – w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia – aktywne włączenie osób wykluczonych z rynku pracy.</p>	<p>ubóstwa, które mają na celu aktywne włączenie i które:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewniają wystarczające podstawy do opracowywania polityk ograniczania ubóstwa i umożliwiają monitorowanie rozwoju sytuacji; – są zgodne z krajowymi celami dotyczącymi walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (zgodnie z definicją w krajowym programie reform), co obejmuje rozszerzenie możliwości zatrudnienia na grupy w niekorzystnej sytuacji; – w zwalczanie ubóstwa angażują odpowiednie zainteresowane strony; <p>Zainteresowane strony – na wniosek i gdy jest to konieczne – mogą otrzymać wsparcie przy składaniu wniosków dotyczących projektów oraz przy realizacji wybranych projektów i zarządzaniu nimi.</p>		<p>Rozwoju Kapitału Ludzkiego</p> <p>Ze względu na potrzebę kompleksowego ujęcia tematyki ograniczenia ubóstwa zdecydowano o przygotowaniu dodatkowego dokumentu - Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, kompleksowego programu rozwoju stanowiącego dokument uzupełniający Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji, stanowić będzie uszczegółowienie i uzupełnienie dokumentów strategicznych, w szczególności celu szczegółowego 3 Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (SRKL), w zakresie objętym warunkiem ex-ante.</p> <p>Cel główny Programu został określony jako ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu będzie odpowiadał na wskazane przez KE kryteria warunkowości ex ante</p> <p><u>Institucja odpowiedzialna:</u> MPiPS</p>	<p>programu rozwoju stanowiącego dokument uzupełniający Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego.</p> <p>Harmonogram działań: Przygotowanie wstępnej wersji Programu – II kwartał 2013 r. Konsultacje międzyresortowe i społeczne Programu – II kwartał 2013 r. Przewidywany termin przyjęcia Programu przez Radę Ministrów – 2. połowa 2013 r.</p>
<p>EFS: - Integracja marginalizowanych społeczności romskich</p>	<p>9.2. Gotowa są krajowe strategiczne ramy polityki dotyczącej integracji Romów.</p>	<p>Gotowa jest krajowa strategia dotycząca integracji Romów, która:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustala możliwe do osiągnięcia krajowe cele integracji Romów w celu 	<p>Warunek niespełniony</p>	<p>Warunek zostanie spełniony przez kontynuację <i>Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce</i> w latach 2014-2020 (obecna strategia obowiązuje i będzie realizowana do końca 2013 r.). Przygotowywany w resorcie projekt uwzględni kryteria określone w „Tabeli spełnienia przez Polskę warunkowości ex ante dla funduszy WRS”.</p> <p>MAiC opracowało projekt <i>Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020</i>. Program integracji będzie kontynuacją</p>	<p>Przyjęcie <i>Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020</i> – termin: lipiec 2013 r.</p>	

			<p>zbliżenia ich do ogółu społeczeństwa. Cele te powinny odnosić się do czterech unijnych celów integracji Romów związanych z dostępem do edukacji, zatrudnienia, opieki zdrowotnej i zakwaterowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje, w stosownych przypadkach, mikroregiony w niekorzystnej sytuacji lub okolice poddane segregacji, gdzie wspólnoty są najbardziej poszkodowane, przy wykorzystaniu dostępnych wskaźników społeczno-gospodarczych i terytorialnych (np. bardzo niski poziom wykształcenia, długoterminowe bezrobocie itd.); – obejmuje wydajne metody monitorowania w celu oceny wpływu działań zmierzających do integracji Romów oraz mechanizmy rewizji w celu dostosowania strategii; – została opracowana, jest realizowana i monitorowana w ścisłej współpracy 	<p>wdrażanego od 2004 r. <i>Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce</i>. Obecnie projekt <i>Programu integracji</i> jest w fazie uzgodnień międzyresortowych. Zakończenie prac nad nową edycją <i>Programu</i> i przedłożenie projektu do zatwierdzenia Radzie Ministrów planowane jest w lipcu 2013 r. Przygotowywany w MAiC projekt uwzględnia kryteria określone w „Tabele spełnienia przez Polskę warunkowości ex ante dla funduszy WRS”, co zostało wskazane szczegółowo w projekcie <i>Programu integracji</i> w punkcie 11. Ocena warunkowości ex ante (strona 60). Projekt <i>Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na latach 2014-2020</i> jest dostępny na stronie internetowej MAC pod linkiem: https://mac.gov.pl/wp-content/uploads/2011/12/PROGRAM-2014-20-wersja-16-kwietnia-2013.pdf Instytucja odpowiedzialna: MAiC</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>i przy stałym dialogu ze społecznością romską oraz regionalnymi i lokalnymi władzami.</p> <p>Zainteresowane strony – na wniosek i gdy jest to konieczne – mogą otrzymać wsparcie przy składaniu wniosków dotyczących projektów oraz przy realizacji wybranych projektów i zarządzaniu nimi.</p>			
<p>EFS: - Rozszerzenie dostępu do przystępnej i stabilnej opieki zdrowotnej wysokiej jakości</p> <p>EFRR: - Inwestycje w infrastrukturę opieki zdrowotnej, które przyczynią się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszając różnice pod względem statusu zdrowotnego</p>	<p>9.3. Zdrowie: Istnienie krajowych lub regionalnych strategicznych ram polityki zdrowotnej w zakresie określonym w art. 168 TFUE, gwarantujących stabilność ekonomiczną.</p>	<p>Gotowe są krajowe lub regionalne strategiczne ramy polityki zdrowotnej, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zawierają skoordynowane środki poprawiające dostęp do świadczeń zdrowotnych; – zawierają środki mające na celu stymulowanie efektywności w sektorze opieki zdrowotnej poprzez wprowadzanie modeli świadczenia usług i infrastruktury; – obejmują system monitorowania i przeglądu. <p>Państwo członkowskie lub region przyjęły na zasadach orientacyjnych ramy określające środki budżetowe dostępne na opiekę zdrowotną oraz efektywną pod względem kosztów koncentrację środków przeznaczonych na priorytetowe potrzeby</p>	<p>Warunek spełniony częściowo</p>	<p>Kryterium pierwsze i drugie</p> <p>Warunek jest spełniony częściowo na poziomie krajowym. Ramy polityki zdrowotnej państwa wyznaczają zapisy zawarte w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności oraz średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2020 tj. dokumentach o charakterze kompleksowym i horyzontalnym określających podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społeczno-gospodarczym oraz w poszczególnych strategiach zintegrowanych, które mają charakter problemowy i służyć będą realizacji celów rozwojowych określonych w DSRK Polska 2030 oraz SRK 2020. Do głównych strategii zintegrowanych wytyczających priorytety w obszarze zdrowia należy przyjęta w dniu 12 lutego 2013 r. strategia „Sprawne Państwo 2020” oraz finalizowany obecnie projekt Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów w dniu 23.05.2013 r).</p> <p>W dokumentach strategicznych zaplanowano kierunki interwencji mające na celu poprawę dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych i zwiększenie efektywności systemu ochrony zdrowia, a tym samym zmniejszenie nierówności w zdrowiu poprzez:</p> <p><u>1. Wprowadzenie zmian w organizacji systemu opieki zdrowotnej</u></p> <p>- działania w tym obszarze zostały uwzględnione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030, w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, w Strategii Sprawne Państwo oraz w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego.</p> <p>Aktualnie w Ministerstwie Zdrowia :</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowano projekt założeń do projektu ustawy o instytucjach systemu ubezpieczenia zdrowotnego Zasadniczym celem proponowanej ustawy jest uporządkowanie struktury organizacyjnej systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W proponowanym projekcie zakłada się zdecydowane usprawnienie realizacji funkcji regulacyjnych w odniesieniu do rynku wewnętrznego systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, poprzez utworzenie silnej instytucji regulacyjnej w postaci Urzędu Ubezpieczeń Zdrowotnych. Proponuje się powołanie wojewódzkich funduszy zdrowia, jako autonomicznych, 	<p>Przygotowanie dodatkowego dokumentu o charakterze implementacyjnym, stanowiącego podsumowanie i przełożenie na konkretne działania obecnie funkcjonujących dokumentów strategicznych odnoszących się do tematyki zdrowia. Dokument posłuży do uzasadnienia i pokazania komplementarności interwencji planowanych z funduszy UE na poziomie krajowym (EFRR i EFS) oraz regionalnym.</p>	

			opieki zdrowotnej.	<p>regionalnych instytucji ubezpieczenia zdrowotnego, posiadających osobowość prawną, wraz z zagwarantowaniem realnego wpływu samorządów szczebla wojewódzkiego i powiatowego na ich zarządzanie. Projekt zakłada stworzenie skutecznego instrumentu planowania zabezpieczenia świadczeń, w postaci wojewódzkiej mapy oceny potrzeb zdrowotnych. Będzie to dokument tworzony przez wojewodę przy udziale działającej przy wojewodzie Rady ds. Oceny Potrzeb Zdrowotnych (z udziałem ekspertów Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH, wojewódzkich urzędów statystycznych, wojewódzkich funduszy zdrowia i przedstawicieli samorządów). Kolejną istotną dla efektywnego działania systemu ochrony zdrowia będzie zmiana w zakresie taryfikacji świadczeń. Wyodrębnienie tej funkcji i powierzenie jej instytucji niezależnej od płatnika oraz stworzenie podstaw do jej właściwej realizacji stanowi istotną wartość dodaną projektowanej ustawy. Brak systemu taryfikacji świadczeń od dawna należy do najczęściej podnoszonych ułomności polskiego systemu ubezpieczenia zdrowotnego.</p> <p>- przygotowano projekt założeń do ustawy o zmianie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (w związku z transpozycją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 2011/24 ws. stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej) Projekt zakłada uregulowanie kwestii refundacji kosztów transgranicznej opieki zdrowotnej, a także stworzenie ram prawnych dla funkcjonowania wymaganego przez dyrektywę krajowego punktu kontaktowego do spraw transgranicznej opieki zdrowotnej. Ponadto, projekt przewiduje implementację art. 4 ust. 1 lit. b dyrektywy transgranicznej stanowiącego o obowiązkach nałożonych na świadczeniodawców, którzy powinni przekazywać „odpowiednie informacje pomagające poszczególnym pacjentom w dokonaniu świadomego wyboru, w tym informacje na temat możliwości leczenia, dostępności, jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, którą świadczą w państwie członkowskim leczenia”, w drodze nowelizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.</p> <p>- Przygotowano projekt ustawy zmianie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw – w zakresie rozszerzenia możliwości udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej w ramach systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego przez lekarzy pediatrów i lekarzy internistów</p> <p>- Przygotowano projekt ustawy zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw. Celem proponowanych zmian jest dookreślenie roli, jaką w systemie opieki zdrowotnej pełnią podmioty lecznicze prowadzące szpitale kliniczne i wprowadzenie mechanizmów pozwalających na finansowanie działalności tego typu jednostek na poziomie adekwatnym do ich wysokospecjalistycznego charakteru.</p> <p>- kontynuowany jest proces przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. W 2013 r.</p>
--	--	--	--------------------	---

				<p>zarezerwowano na ten cel środki finansowe w wysokości 600 mln zł.</p> <p>- przyjęto Program PL13 pn. „Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu”, w ramach którego realizowany będzie projekt przyczyniający się do stworzenia strategii międzysektorowej i narzędzi ograniczania nierówności w zdrowiu. Rezultatem realizacji projektu będzie:</p> <p>Strategia międzysektorowa dotycząca ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, Model oceny oddziaływania regulacji prawnych, działań społecznych i gospodarczych na zdrowie, Model oceny potrzeb zdrowotnych na szczeblu powiatu, Model zarządzania zdrowiem populacji, Model programów promocji zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej dla społeczności lokalnych. Baza wiedzy tj. portal zawierający opracowania stworzone w ramach Projektu Predefiniowanego służący zbieraniu i rozpowszechnianiu wiedzy-biblioteka elektroniczna.</p> <p>- przygotowano projekt założeń do ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz innych ustaw mający na celu pełne wdrożenie rozwiązań w zakresie elektronicznej sytemu informacji w ochronie zdrowia obejmujących elektroniczną receptę, elektroniczne skierowanie oraz elektroniczne zlecenie .</p> <p><u>2. Poprawa jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych</u></p> <p>- działania w tym obszarze zostały uwzględnione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030, w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, w Strategii Sprawne Państwo oraz w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego.</p> <p>Podstawy prawne planowanych działań w tym zakresie stanowi między innymi ustawa z 6 listopada 2008 r. o akredytacji w ochronie zdrowia, ustawa z 5 grudnia 2008 r.. o o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej .</p> <p>– przygotowano projekt założeń do projektu ustawy o instytucjach systemu ubezpieczenia zdrowotnego, który uwzględni także zmiany instytucjonalne dotyczące akredytacji świadczeniodawców i monitorowania jakości świadczeń. Zgodnie z przyjętą koncepcją Prezes nowo powoływanego ta ustawa Urzędu Ubezpieczeń Zdrowotnych wykonywać będzie zadania ośrodka akredytacyjnego, w rozumieniu ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o akredytacji w ochronie zdrowia (realizowane obecnie przez Centrum Monitorowania Jakości), z tym, że akredytacja, na mocy odpowiednio znowelizowanej ustawy o akredytacji, dotyczyć będzie podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które funkcjonują (albo zamierzają funkcjonować) w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej.</p> <p>Do zadań UUZ w zakresie monitorowania jakości należeć będzie: analizowanie działań podmiotów wykonujących działalność leczniczą (udzielających lub zamierzających udzielać świadczeń) mających na celu podnoszenie jakości udzielanych świadczeń; opracowywanie metodologii i wskaźników służących do oceny świadczeń; ocenę jakości świadczeń oraz opracowywanie i prowadzenie baz danych o jakości świadczeń.</p> <p>W wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów jest uwzględniony jest</p>
--	--	--	--	---

				<p>projekt Założeń do projektu ustawy o jakości w ochronie zdrowia. Projekt przewiduje ustanowienie: 1) systemu rozliczania jakości promującego najlepsze podmioty, 2) systemu monitorowania i oceny jakościowej, 3) struktur niezbędnych do oceny i poprawy jakości udzielanych świadczeń (Agencja do Spraw Jakości w Ochronie Zdrowia), 4) obowiązku prowadzenia wewnętrznych systemów zarządzania jakością, 5) systemu raportowania i analizy zdarzeń niepożądanych</p> <p><u>3. Dostosowanie systemu ochrony zdrowia do wyzwań demograficznych i epidemiologicznych</u></p> <p>- działania w tym obszarze zostały uwzględnione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030, w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, w Strategii Sprawne Państwo oraz w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego w ramach kierunków interencji skoncentrowanych na następujących priorytetach:</p> <p>a) <u>Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia uwzględniający trendy demograficzne i profil zdrowotny społeczeństwa, dobrze zidentyfikowane potrzeby terytorialne.</u></p> <p>- działania w tym obszarze zostały uwzględnione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030, w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, w Strategii „Sprawne Państwo 2020” oraz w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego.</p> <p>- ponadto, w obowiązujących aktach prawnych określone są szczegółowe wymagania dotyczące infrastruktury podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a w przypadku jednostek systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego określony jest sposób planowania liczby i rozmieszczenia na obszarze województwa jednostek systemu PRM (Ustawa z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym)</p> <p>Aktualnie przygotowano w Ministerstwie Zdrowia dokumenty i programy wdrażające :</p> <p>- projekt założeń do projektu ustawy o instytucjach systemu ubezpieczenia zdrowotnego przewiduje tworzenie wojewódzkiej mapy oceny potrzeb zdrowotnych. Mapa, opracowywana i modyfikowana na podstawie aktualnych danych epidemiologicznych, będzie przedstawiała sytuację zdrowotną w danym województwie / powiecie i będzie podstawą do:</p> <p>a) tworzenia przez wojewódzkie fundusze zdrowia planów zakupów świadczeń zdrowotnych,</p> <p>b) wydawania przez wojewodę opinii, co do celowości podejmowania nowych inwestycji w infrastrukturę medyczną (szpitalną) z punktu widzenia zaspokajania regionalnych potrzeb zdrowotnych i celowości ich finansowania ze środków publicznych. Brak pozytywnej opinii będzie wykluczał możliwość otrzymania kontraktu na udzielanie świadczeń finansowanych przez wojewódzki fundusz zdrowia.</p> <p>- przyjęte zostały Wieloletnie Programy Inwestycyjne dotyczące rozwoju infrastruktury klinicznej uczelni medycznych (szpitali klinicznych) i instytutów badawczych. Obecnie realizowanych jest sześć programów wieloletnich:</p> <p>Program wieloletni "Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków - Prokocim"</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Program wieloletni „Wieloletni program medyczny rozbudowy i przebudowy szpitala uniwersyteckiego w Bydgoszczy”</p> <p>Program wieloletni „Przebudowa i rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białym stoku”</p> <p>Program wieloletni "Szpital Pediatriczny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie</p> <p>Program wieloletni „Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”</p> <p>-przyjęty jest Program Wieloletni na lata 2011-2020 pn. „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej” uwzględniający prace budowlano-remontowe ośrodków transplantacyjnych, banków tkanek, wyposażenie iw sprzęt i nowoczesna aparature medyczna</p> <p>- przyjęty jest Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworów uwzględniający inwestycje polegające na doposażeniu zakładów radioterapii, doposażeniu oddziałów torakochirurgii i pulmonologii w sprzęt niezbędny do diagnozowania i leczenia raka płuca, doposażeniu klinik i oddziałów hematologii i transplantologii szpiku w sprzęt niezbędny do diagnozowania i leczenia białaczek, zakupie tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych dla potrzeb wczesnego wykrywania nowotworów;</p> <p>- przyjęty jest Narodowy Program Wyrównywania Dostępności do Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo – Naczyniowego na lata 2013 – 2016 POLKARD przewidujący wsparcie podmiotów wykonujących działalność leczniczą poprzez działania na rzecz wyrównywania dysproporcji – uwarunkowanych bazą sprzętową – w dostępie pacjentów do wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych m.in. w dziedzinie kardiologii, kardiochirurgii, neurologii, rehabilitacji neurologicznej, chirurgii naczyniowej. Cel programu realizowany będzie poprzez doposażanie i wymianę wyeksploatowanego sprzętu medycznego znajdującego się w jednostkach zajmujących się diagnostyką i leczeniem chorób układu sercowo-naczyniowego;</p> <p>- przyjęty jest Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego przewidujący inwestycje dla podmiotów udzileających świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii i leczenia uzależnień. Szczególny nacisk został położony na promowanie środowiskowego modelu świadczenia usług psychiatrycznych.</p> <p>- przyjęty jest Narodowy Program Leczenia Chorych na Hemofilię i Pokrewne Skazy Krwotoczne na lata 2012-2018 przewidujący inwestycje dla podmiotów udzileających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia hemofilii i innych skaz krwotocznych</p> <p>- przyjęty jest Program kompleksowej diagnostyki i terapii w profilaktyce następstw i powikłań wad rozwojowych i chorób płodu jako element poprawy stanu zdrowia płodów i noworodków w ramach którego realizowane są zakupy nowoczesnej aparatury medycznej dla wysokospecjalistycznych ośrodków realizujących świadczenia w tym zakresie.</p> <p>- przygotowwany jest w MAiC dokument implementacyjny do strategii Sprawne Państwo „Plan działań”, który będzie uwzględniał szczegółowy harmonogram realizacji zadań dotyczących rozwoju infrastruktury</p>
--	--	--	--	--

				<p>ochrony zdrowia w ramach celu 7 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego”</p> <p><u>Kierunek interwencji 7.6. Poprawa funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego:</u></p> <p>- przygotowany jest w MPiPS dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego pn. „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji”, stanowić będzie uszczegółowienie i uzupełnienie zapisów dokumentów strategicznych w zakresie między innymi rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia. Inwestowanie w infrastrukturę ochrony zdrowia przyczynicie do poprawy dostępności do świadczeń zdrowotnych, a tym samym do zmniejszenia ubóstwa wynikającego z bierności zawodowej z powodu choroby i niepełnosprawności.</p> <p><u>b) Rozwój kadr medycznych ochrony zdrowia</u></p> <p>-W projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego przyjętym przez Stały Komitet Rady Ministrów w dniu 23.05.2013 r. zaplanowano działania mające na celu dostosowanie kształcenia kadr medycznych oraz innych zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia do potrzeb systemu. Szczegółowy harmonogram działań w tym obszarze będzie zawarty w przygotowywanym przez MPiPS dokumencie implementacyjnym pn. „Narzędzia realizacji Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego”</p> <p>- Ramy prawne zawierające strategiczne kierunki rozwoju kadr medycznych wyznaczają ustawy regulujące wykonywanie zawodów medycznych w Polsce. np.</p> <p>a) Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2011 r. Nr 277, poz.1634 z póź.zm.)- nowelizacja tej ustawy wyznaczyła kierunek reformy kształcenia przed i podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyistów w Polsce mającej na celu upraktycznienie kształcenia lekarzy w Polsce, w oparciu o między innymi, centra symulacji medycznej.</p> <p>b) Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 174, poz.1039 z póź.zm.) regulująca między innymi zasady prowadzenia studiów pomostowych dla pielęgniarek.</p> <p>c) Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529, z późn.zm. – wyznaczająca strategiczne kierunki rozwoju specjalizacyjnego diagnostów laboratoryjnych.</p> <p><u>c) Rozwój działań w zakresie zdrowia publicznego</u></p> <p>- działania w tym obszarze zostały zapisane w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030, w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, w Strategii Sprawne Państwo oraz w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego i uwzględniają :</p> <p>- Opracowanie i wdrożenie międzysektorowych rozwiązań systemowych i działań wzmacniających kształtowanie postaw prozdrowotnych zwiększających dostępność do programów zdrowotnych (profilaktycznych, rehabilitacyjnych) w celu zmniejszenia zachorowalności i umieralności w szczególności z powodu chorób cywilizacyjnych</p> <p>- Zmniejszenie liczby zachorowań i przedwczesnych zgonów poprzez zintensyfikowanie działań profilaktycznych i leczniczych</p>
--	--	--	--	--

					<p>skoncentrowanych na najbardziej istotnych z punktu widzenia zachorowalności i śmiertelności jednostkach chorobowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie liczby wypadków w pracy i chorób zawodowych poprzez wzrost poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym rozwój kultury bezpieczeństwa i realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na zapobieganie chorobom zawodowym. - Kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz pro-środowiskową, w tym poprawa poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa i zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych dla zdrowia, tj. palenia tytoniu, nadużywania alkoholu, używania narkotyków, ryzykownych zachowań seksualnych, oraz nieodpowiedniej diety. - <u>Kształcenie edukatorów zdrowia odpowiedzialnych za realizację działań w obszarze promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.</u> <p><u>Aktualnie program działań w zakresie zdrowia publicznego wyznacza dokument pn. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2013 oraz przyjęte na podstawie art.48 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych programy polityki zdrowotnej np. Narodowy Program Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym.</u></p> <p>Szczegółowy harmonogram działań w tym obszarze będzie zawarty w przygotowywanym przez MPiPS dokumencie implementacyjnym pn. „Narzędzia realizacji Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego”</p> <p><u>Strategiczne ramy polityki w obszarze zdrowia na poziomie regionalnym</u> wyznaczają: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r. , Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020 przyjęta przez Radę Ministrów w dn. 25 kwietnia 2012 r., strategię wojewódzkie oraz akty prawne regulujące system ochrony zdrowia.</p> <p>W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie:</p> <p>1) w celu 1 KSRR kierunki działań: 1.1. <i>Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych</i> oraz 1.2.2. <i>Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych</i> (rozwijanie i uzupełnianie palety wysokiej jakości usług publicznych, dotyczących ochrony zdrowia, zwłaszcza w zakresie specjalistycznych usług medycznych),</p> <p>2)w celu 2 KSRR: kierunki działań: 2.2.2. <i>Poprawa jakości i dostępności usług medycznych na obszarach problemowych:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększanie dostępu mieszkańców obszarów peryferyjnych do lekarzy pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów oraz usług pielęgnacyjnych i specjalistycznych; – optymalizacja systemów ratownictwa medycznego, szczególnie na rzecz zwiększania dostępności na obszarach peryferyjnych; – programy profilaktyczne nakierowane na zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu chorób naczyniowo-sercowych oraz nowotworowych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów upadku społeczno-gospodarczego i
--	--	--	--	--	--

					<p>obszarów peryferyjnych;</p> <p>– zwiększanie dostępności do placówek i instytucji opieki nad matką i dzieckiem, poprawa jakości opieki medycznej nad kobietą w okresie okołoporodowym i noworodkiem, a także przedsięwzięcia w zakresie edukacji prozdrowotnej i profilaktyki.</p> <p>W Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020 szczegółowe zapisy odnoszące się do wypełnienia kryteriów warunku 9.3 zawarto:</p> <p>w opisie priorytetu 1.4. Zapobieganie i ograniczanie wykluczenia społecznego oraz aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich. Kierunek interwencji 1.4.3. Promocja i rozwój usług opiekuńczych nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.</p> <p>w opisie priorytetu 2.4. Rozwój infrastruktury społecznej zapewniającej mieszkańcom obszarów wiejskich dostęp do dóbr i usług publicznych. Kierunek interwencji 2.4.4. Budowa i rozwój infrastruktury usług zdrowotnych.</p> <p>Kryterium trzecie Kryterium spełnione częściowo: W dokumentach strategicznych zawierających strategiczne kierunki interwencji dla zdrowia zawarte są wskaźniki kontekstowe monitorujące długookresowe cele w tym obszarze. Na potrzeby monitorowania wartości wskaźników kontekstowych w ramach projektu GUS tworzony jest system STRATEG – System Wskaźników Kluczowych dla Polityki Rozwoju, które znacząco przyczynią się do jeszcze efektywniejszego wykorzystania zasobów informacyjnych statystyki publicznej w procesie monitorowania i ewaluowania szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto realizacja strategii podlega procesowi strategicznego monitorowania poprzez wprowadzenie dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację DSRK, ŚSRK i 9 strategii zintegrowanych obowiązku sprawozdawczego w formie rocznych sprawozdań na temat postępów realizacji działań (warunek dotyczący zapewnienia systemu monitorowania i przeglądu).</p> <p>Dokumenty implementacyjne do SRKL oraz strategii SP także będą zawierały instrumenty monitoringu i ewaluacji pozwalające na ocenę postępów implementacji.</p> <p>Kryterium czwarte Kryterium spełnione: Strategia Rozwoju Kraju 2020 wyznacza ramy określające dostępne środki budżetowe dla realizacji powyższych priorytetowych kierunków strategicznej interwencji w obszarze ochrony zdrowia. Zgodnie z zapisami SRK 2020 planowane jest zwiększenie nakładów w obszarze ochrony zdrowia. Precyzyjnie adresowana profilaktyka, zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów poprzez profilaktykę chorób cywilizacyjnych, a w szczególności chorób o najwyższym wskaźniku umieralności, wymagać będzie zwiększenia wydatków na ochronę zdrowia do 6,1% PKB w roku 2020. Wzrost nakładów w obszarze ochrony zdrowia z 5,1% PKB w 2011 r. do 6,1% PKB w 2020 r. związany będzie z reorientacją wydatków w tym obszarze. Przewiduje się wzrost wydatków na usługi w zakresie zdrowia publicznego o 1,2 pkt proc, wzrost wydatków na B+R w zdrowiu o 0,1 pkt</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>proc oraz wzrost wydatków na produkty, urządzenia i sprzęt medyczny o 0,2 pkt proc. W związku z powyższym, wzrośnie udział w wydatkach rozwojowych wydatków na ochronę zdrowia z 30,2 % w 2011 r. do 33,9 % w 2020 r.</p> <p>Ponadto, warunek dotyczący istnienia ram zapewniających odpowiednie środki budżetowe na zadania z zakresu ochrony zdrowia wypełnia także, ujęcie powyższych wydatków jako wydatków rozwojowych w ramach Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WFPF) w części dotyczącej działań rozwojowych- dokument stanowi odzwierciedlenie priorytetów i głównych kierunków interwencji ŚSRK oraz realizujących je strategii w perspektywie wieloletniej.</p> <p>Ponadto, w jednym z załączników do ustawy budżetowej znajduje się zestawienie programów wieloletnich (w tym odnoszących się do sektora ochrony zdrowia), stanowiących instrumenty wdrożeniowe dla ww. dokumentów strategicznych. Takie rozwiązanie wynika z konieczności zapewnienia finansowania (<i>de facto</i> wieloletniego) istotnych, z punktu widzenia interesów państwa, działań.</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> MZ</p> <p>Institucje współpracujące: MPiPS (za SRKL) oraz MAiC (za SSP)</p>	
<p>10. Inwestowanie w umiejętności, edukację i uczenie się przez całe życie (<i>Cel dotyczący edukacji</i>) (o którym mowa w art. 9 ust. 10)</p>	<p>EFS: - zapobieganie przedwczesnemu ukończeniu nauki i ograniczanie tego zjawiska</p>	<p>10.1. Przedwczesne zakończenie nauki: Istnienie strategicznych ram polityki dotyczącej ograniczenia przedwczesnego zakończenia nauki w zakresie określonym w art. 165 TFUE.</p>	<p>Gotowy jest system gromadzenia i analizowania danych i informacji dotyczących przedwczesnego zakończenia nauki na odpowiednich szczeblach, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnia wystarczające podstawy do opracowywania ukierunkowanych polityk i monitoruje rozwój sytuacji. <p>Gotowe są strategiczne ramy polityczne dotyczące przedwczesnego zakończenia nauki, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opierają się na dowodach; – obejmuje wszystkie sektory edukacji, w tym wczesny rozwój dziecka, i porusza kwestię środków zapobiegawczych, interwencyjnych 	<p>Warunek częściowo spełniony</p>	<p>Polska należy do liderów UE w ograniczaniu zjawiska wczesnego kończenia nauki (ESL).</p> <p>Polska tworzy ramy polityki dotyczącej ograniczania zjawiska ESL Ramy te są zgodne z treścią zalecenia Rady UE z 28.06.2011r. Działania związane z realizacją tych ram są określone w projektach strategii rozwoju, w tym zwłaszcza w SRKL (obecnie, w końcu maja 2013 r. jest w końcowej fazie uzgodnień rządowych), łącznie z dodatkowym dokumentem strategicznym pn. „Perspektywa uczenia się przez całe życie”, wynikającym ze zobowiązań UE. W „Perspektywie” uwzględniono cel z zakresu obniżania wskaźnika ESL z 5,3% (2009) do 4,5% (2020). „Perspektywa” ma być przyjęta przez Radę Ministrów w najbliższym czasie. W obu dokumentach nie tworzy się odrębnych rozdziałów dot. ograniczenia zjawiska ESL. Przewiduje się natomiast zestaw działań, które z jednej strony, podporządkowane są celom wynikającym z diagnozy wyzwania dla polityki edukacyjnej w Polsce (ograniczanie zjawiska ESL nie zaliczono do najważniejszych wyzwań, m.in. dlatego, że Polska należy od dłuższego czasu do liderów w tym zakresie w UE), a z drugiej strony, zgodne są z działaniami zalecanymi w ww. dokumencie Rady UE z 28.06.2011 r. w zakresie: (1) gromadzenia i analizowania odpowiednich danych; (2) działań zapobiegających ESL zanim problem się pojawi; (3) działań interwencyjnych realizowanych możliwie najszybciej, gdy problem staje się widoczny; (4) działań kompensacyjnych, gdy problemu w swoim czasie nie udało się ograniczyć i trzeba to nadrobić na stosunkowo późnych etapach kształcenia.</p> <p>Takie podejście łączy realizację zobowiązań europejskich w dziedzinie edukacji ze specyfiką uwarunkowań edukacji w Polsce. Wyrazem tej specyfiki jest to, że Polska nie otrzymywała zaleceń Rady UE dot. krajowego programu reform (CSR) odnoszących się do potrzeby ograniczania zjawiska ESL.</p> <p>Kryterium pierwsze</p>	<p>Przyjęcie „Perspektywy uczenia się przez całe życie”: II/III kwartał 2013.</p>

			<p>i wyrównawczych; obejmuje wszystkie sektory polityki oraz zainteresowane podmioty, które są istotne z punktu widzenia zjawiska przedwczesnego zakończenia nauki.</p>	<p>Zmodernizowany System Informacji Oświatowej (SIO), umożliwi dokładniejsze niż obecnie monitorowanie na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym realizacji trzech zakresów obowiązkowej edukacji: (1) rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, (2) obowiązku szkolnego (do ukończenia gimnazjum, czyli szkoły na poziomie ISCED 2 i najpóźniej do ukończenia 18 roku życia), (3) obowiązku nauki (do ukończenia 18 roku życia).</p> <p>Pozwoli to na lepszą identyfikację zagrożeń wpływających na kończenie nauki przez osoby w wieku 18-24 lat, które mają wykształcenie co najwyżej na poziomie gimnazjum, czyli zjawiska tzw. wczesnego kończenia nauki (ESL). Identyfikacja tych zagrożeń prowadzona będzie możliwie najwcześniej – od 5 roku życia. Ponadto, zmodernizowane SIO umożliwi lepsze diagnozowanie przyczyn zjawiska ESL. Mechanizm ten opierał się będzie na przetwarzaniu indywidualnych danych dotyczących ww. grup dzieci, młodzieży i młodych osób dorosłych. Dane o nich będzie można analizować w dowolnym układzie terytorialnym oraz z podziałem na typy szkół i placówek edukacyjnych. W SIO znajdzie się również szereg danych kontekstowych, np. o skali zidentyfikowanego niedostosowania bądź zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Mimo tego, że w SIO nie przewiduje się gromadzenia indywidualnych danych o uczniach bezpośrednio dotyczących np. statusu społecznego oraz wyznania to jednak będzie wystarczająca liczba danych kontekstowych, które umożliwią szersze niż dotychczas analizy, mówiące o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - całej drodze edukacyjnej z określeniem typu szkoły do której uczeń uczęszcza i profilu kształcenia - rodzaju oddziałów m.in. ogólnodostępnych, specjalnych lub terapeutycznych, do których uczęszcza uczeń, , - promocji lub jej braku, - miejscu zamieszkania oraz korzystania z dowozów, - korzystaniu z indywidualnego programu lub toku nauki, - korzystaniu z dodatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia, - spełnianiu obowiązku przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą, - uczestniczeniu w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego z określeniem tego języka, - korzystaniu z przedłużonego okresu nauki, - miejscu odbywania praktycznej nauki zawodu (w przypadku kształcenia zawodowego), statusie młodocianego pracownika, - ukończeniu lub nieukończeniu szkoły, i uzyskaniu lub nieuzyskaniu dyplomu, - uczestniczeniu w dodatkowych zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, - korzystaniu z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym i socjalnym. <p>Ponadto, należy pamiętać, że system ten wspomaga nadzorowanie przez odpowiednie organy realizacji trzech rodzajów obowiązkowej edukacji (obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki). Polska należy do zaledwie kilku państw UE, gdzie</p>
--	--	--	---	---

				<p>obowiązki te trwają najdłużej (od 5 do 18 roku życia). Nowy system SIO jest wdrażany stopniowo od połowy 2012 r. W roku 2014 będzie możliwe prowadzenie analiz statystycznych z użyciem pełnego zakresu ww. danych indywidualnych.</p> <p>Kryterium drugie</p> <p>Na ramy polityczne dotyczące ograniczania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki składają się działania zapobiegawcze, interwencyjne i kompensacyjne, które mogą mieć wpływ na dalszą poprawę wartości wskaźnika ESL. Działania te są obecne w przyjętych przez Radę Ministrów strategiach rozwoju (przede wszystkim w SRKS i SRKL –projekt przed przyjęciem i, a także w wybranych zakresach SZRWRR, KSRR i SIEG). Elementem spajającym te działania jest uzupełnienie Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego o dodatkowe zapisy dotyczące ograniczania zjawiska ESL. Podobny charakter mają też zapisy w ww. „Perspektywie uczenia się przez całe życie”.</p> <p>Działania edukacyjne przewidziane w strategiach rozwoju oraz w dokumencie „Perspektywa uczenia się przez całe życie” są oparte na diagnozach dokonywanych z użyciem m.in. danych z zakresu najważniejszych wskaźników rozwoju edukacji, uzgodnionych w UE. Obejmują one wszystkie sektory edukacji, począwszy od wczesnej edukacji i opieki. W ramach przeciwdziałania ESL w polskim systemie oświaty główny nacisk i inwestycje są kierowane na zapobieganie, w tym na rozwój niesegregacyjnych cech głównego nurtu edukacji (poczynając od działań na rzecz upowszechnienia wczesnej edukacji, poprzez działania na rzecz większej elastyczności procesu kształcenia ogólnego oraz zawodowego i kończąc na działaniach na rzecz podniesienia jakości kształcenia dzieci i młodzieży). Przewiduje się również działania w zakresie wczesnej interwencji oraz działania kompensacyjne, w tym kształcenie i szkolenie drugiej szansy w ramach systemu kształcenia ustawicznego, zapewniającego możliwość bezpłatnego uzupełniania wykształcenia w publicznych szkołach dla dorosłych Działania te są kierunkowo wymienione w SRKL oraz w „Pespektywie”. Szczegółowo będą opisane w dokumentach implementacyjnych.</p> <p>Kryterium trzecie</p> <p>Horyzontalne podejście do zagadnienia ESL, właściwa identyfikacja działań na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku w projektowanych strategiach rozwoju, a następnie wdrażanie tych działań przez odpowiednie resorty w kooperacji z innymi interesariuszami, gwarantują zaangażowanie wszystkich kluczowych podmiotów w realizację polityki państwa w tym obszarze. Monitorowanie zjawiska ESL, m.in. z wykorzystaniem zmodernizowanego SIO, będzie istotne dla polityki prowadzonej w tym zakresie przez władze samorządowe.</p> <p><u>Institucja wiodąca: MEN</u> <u>Institucje współpracujące: władze regionalne</u></p>	
EFS: - Poprawa jakości, skuteczności i dostępności	10.2. Szkolnictwo wyższe: Istnienie krajowych lub regionalnych strategicznych ram	Gotowe są krajowe lub regionalne strategiczne ramy polityki na rzecz szkolnictwa wyższego, które obejmują:	Warunek częściowo spełniony	<p>Warunek spełniony przez Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego i przygotowywany dokument implementacyjny do SRKL.</p> <p>Właściwe działania zostały przewidziane w ramach celu szczegółowego 1: Wzrost zatrudnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej 	Przyjęcie szczegółowego Dokumentu Implementacyjnego do SRKL. Dokument Implementacyjny zostanie przesłany do uzgodnień międzyresortowych po przyjęciu przez

	szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć	polityki na rzecz zwiększania poziomu osiągnięcia wykształcenia na poziomie wyższym, jakości i efektywności w zakresie określonym w art. 165 TFUE.	<p>– w razie potrzeby środki zmierzające do zwiększenia uczestnictwa w szkolnictwie wyższym i uzyskiwania wyższego wykształcenia, które:</p> <p>(a) zwiększają uczestnictwo w szkolnictwie wyższym wśród grup o niskich dochodach i innych grup niedostatecznie reprezentowanych ;</p> <p>(b) zmniejszają odsetek osób przedwcześnie porzucających naukę / poprawiają wskaźniki ukończenia nauki.</p> <p>– środki mające na celu zwiększanie szans na zatrudnienie i przedsiębiorczości, które:</p> <p>(a) zachęcają do rozwoju umiejętności o charakterze ogólnym, w tym przedsiębiorczości, we odpowiednich programach szkolnictwa wyższego;</p> <p>(b) eliminują różnice istniejące między kobietami a mężczyznami w zakresie</p>	<p>jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> poprzez dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach bardziej rozwiniętego systemu praktyk zawodowych i staży. <p>Powyższe działania przewidziane zostały w ramach etapu Edukacja na poziomie wyższym (Realizacja strategii w ujęciu: cykl życia – cykl kariery). W zakresie kształcenia osób 25+ kluczowe będą działania przewidziane w ramach celu „Aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo” poprzez umożliwienie osobom dorosłym dostępu do szkolnictwa wyższego przez nowy system potwierdzania posiadanych przez nich kompetencji zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. Odniesienie do szczegółowych kryteriów zawartych w wytycznych KE:</p> <p><i>a) Zwiększenie uczestnictwa w szkolnictwie wyższym wśród grup o niskich dochodach i innych grup niedostatecznie reprezentowanych</i></p> <p>Działania w tym zakresie zostały przewidziane w SRKL w odniesieniu do doktorantów. W Diagnozie SRKL przyczyny o charakterze finansowym zostały wskazane jako jeden z głównych powodów spadku liczby broniących doktoratów. (str.20)</p> <p>W ramach narzędzia: Wdrażanie rozwiązań mających na celu poprawę jakości studiów doktoranckich, przewidziane zostały działania ukierunkowane na przyznawanie stypendiów doktoranckich w takiej wysokości, która umożliwi koncentrację na pracy naukowej bez konieczności podejmowania niezwiązanej z prowadzonymi badaniami pracy zarobkowej poza uczelnią. (str.53)</p> <p>Działania w zakresie wsparcia osób łączących pracę z nauką zostały przewidziane w ramach narzędzia: Podniesienie poziomu studiów niestacjonarnych i dostosowanie ich form organizacyjnych do potrzeb studentów łączących naukę z pracą lub opieką.</p> <p>Ze względu na zmniejszającą się liczbę studentów (niż demograficzny), dostępna już infrastruktura szkolnictwa wyższego powinna w pełni wystarczyć do zaspokojenia potrzeb edukacyjnych studentów.</p> <p>Analiza dot. studentów, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych zostanie przeprowadzona w Dokumencie Implementacyjnym do SRKL.</p> <p><i>b) zwiększenie udziału dorosłych uczących się</i></p> <p>W Diagnozie SRKL (str. 23-24) zostały uwzględnione kluczowe dane obrazujące poziom zaangażowania osób dorosłych w kształcenie. Wskazane zostały również główne przesłanki, przemawiające za zwiększeniem udziału osób dorosłych w kształceniu (podniesienie kapitału społecznego, reorientacja zawodowa, dostosowanie umiejętności i kompetencji do potrzeb zmieniającego się rynku pracy).</p> <p>Działania skierowane do osób 25+ zostały przewidziane w ramach narzędzia: Umożliwienie osobom dorosłym dostępu do szkolnictwa</p>	Radę Ministrów Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego.
--	--	--	--	--	--

			wyborów dotyczących nauki i zawodu.	<p>wyższego przez nowy system potwierdzania posiadanych przez nich kompetencji zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego (system walidacji kształcenia pozaformalnego)</p> <p>Ze względu na zmniejszającą się liczbę studentów (niż demograficzny), dostępna już infrastruktura szkolnictwa wyższego powinna w pełni wystarczyć do zaspokojenia potrzeb edukacyjnych „niestandardowych” grup studentów</p> <p>Szczegółowe działania przewidziane w ramach narzędzia: Umożliwienie osobom dorosłym dostępu do szkolnictwa wyższego poprzez nowy system potwierdzania posiadanych przez nich kompetencji zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. zostaną przedstawione w dokumencie implementacyjnym do SRKL.</p> <p><i>c) zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie porzucających naukę</i> Analiza w tym zakresie zostanie uzupełniona w Dokumencie Implementacyjnym do SRKL</p> <p><i>d) wspieranie innowacyjnych treści i tworzenia programów</i> Analiza w tym zakresie przeprowadzona została w Diagnozie SRKL (str.18-21)</p> <p>Działania dot. konstruowania innowacyjnych programów kształcenia zostały przewidziane w ramach następujących narzędzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zróżnicowanie misji i ofert programowych uczelni w Polsce poprzez stymulowanie powstawania i rozwoju równie ambitnych programów kształcenia o wyraźnie odmiennym profilu: praktycznym i akademickim. • Wzmocnienie pozycji studiów pierwszego stopnia jako pełnowartościowych studiów wyższych • Zachęcanie i wspieranie uczelni w wykorzystywaniu funkcjonujących przepisów prawa zwiększających możliwość samodzielnego konstruowania programów kształcenia (Krajowe Ramy Kwalifikacji) <p>Szczegółowe działania zostaną przedstawione w dokumencie implementacyjnym do SRKL.</p> <p><i>e) Zachęcanie do rozwoju umiejętności o charakterze ogólnym, w tym przedsiębiorczości, we odpowiednich programach szkolnictwa wyższego;</i> Analiza w tym zakresie przeprowadzona została w Diagnozie SRKL (str.18-21). Działania dot. konstruowania innowacyjnych programów kształcenia zostały przewidziane w ramach następujących narzędzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie funkcjonowania w uczelniach systemów zapewnienia jakości kształcenia, które weryfikują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia • Zwiększenie liczby absolwentów studiów na kierunkach ścisłych i technicznych • Promocja łączenia studiów z aktywnością zawodową (praktyki i staże) oraz społeczną i obywatelską. • Wzmocnienie więzi uczelni z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym • Wdrożenie na poziomie studiów pierwszego stopnia modelu szerokich studiów multidyscyplinarnych kształcących
--	--	--	-------------------------------------	--

					<p>kompetencje kluczowe poszukiwane na rynku pracy, w tym umożliwiające dostęp do szerokiej gamy studiów drugiego stopnia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzpełnienie analizy o szczegółowe informacje dot. przedsiębiorczości i umiejętności przechodnich jest przewidziane w ramach Dokumentu implementacyjnego do SRKL. <p>Szczegółowe działania zostaną przedstawione w Dokumencie Implementacyjnym do SRKL.</p> <p>f) <i>Wyliminowanie różnic istniejących między kobietami a mężczyznami w zakresie wyborów dotyczących nauki i zawodu.</i></p> <p>Analiza w tym zakresie zostanie uzupełniona w Dokumencie Implementacyjnym do SRKL.</p> <p><u>Institucja wiodąca: MNiSW</u> <u>Institucja współpracująca: MPiPS</u></p>	
<p>EFS: - Rozszerzenie dostępu do uczenia się przez całe życie, podnoszenia kwalifikacji i umiejętności pracowników</p>	<p>10.3. Uczenie się przez całe życie: Istnienie krajowych lub regionalnych strategicznych ram polityki w zakresie uczenia się przez całe życie w zakresie określonym w art. 165 TFUE.</p>	<p>Gotowe są krajowe lub regionalne strategiczne ramy polityki w zakresie uczenia się przez całe życie, które obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> – środki mające na celu wspieranie realizacji programu uczenia się przez całe życie i podnoszenie kwalifikacji oraz zapewnienie zaangażowania i partnerstwa odpowiednich zainteresowanych stron; – środki mające na celu skuteczne świadczenie usług rozwoju umiejętności odpowiednio do potrzeb poszczególnych grup docelowych w przypadkach gdy nadano im priorytet w krajowych lub regionalnych strategicznych ramach polityki (na przykład ludzie 	<p>Warunek spełniony częściowo</p>	<p>Strategiczne ramy polityki w zakresie uczenia się przez całe życie (LLL) są elementem nowych strategii rozwoju – każda z nich określa działania na rzecz rozwoju kompetencji i kwalifikacji według swojej właściwości. Całościowo ramy te są ujęte w dodatkowym dokumencie strategicznym pn. „Perspektywa uczenia się przez całe życie”. Jego rola polega na dbaniu o spójne podejście do LLL w strategiach rozwoju. Jest to zgodne ze zobowiązaniem w UE dotyczącym tworzenia kompleksowej (obejmującej różne formy i miejsca uczenia się) i spójnej polityki LLL.</p> <p>Ramy czasowe „Perspektywy” odnoszą się do okresu od czasu przyjęcia przez Radę Ministrów do roku 2020. Jednocześnie „Perspektywa” jako dokument inicjowany przez Międzyresortowy Zespół do spraw uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji, może być aktualizowana w tym okresie z inicjatywy Zespołu, o ile zajdzie taka potrzeba (przewidują to zadania Zespołu). Zespół może także inicjować i monitorować dokumenty implementacyjne zawierające zadania na rzecz rozwoju kompetencji i kwalifikacji osób.</p> <p>Kryterium pierwsze <i>Measures to support lifelong learning (LLL) implementation and skills upgrading and providing for the involvement of, and partnership with relevant stakeholders</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Measures to support lifelong learning (LLL) implementation and skills upgrading are in place, including any necessary infrastructure investments based on needs analysis.</i> <p>Do działań już podjętych wspierających wdrażanie LLL w Polsce należy zaliczyć</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobowiązanie koordynatorów strategii rozwoju do ujęcia w nich działań na rzecz poprawy kompetencji i kwalifikacji (zobowiązanie to jest ujęte w dokumencie Rady Ministrów pn. „Plan uporządkowania strategii rozwoju”), • utworzenie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji (zarządzenie Prezesa RM z 17 lutego 2010 r.), • opracowanie przez ww. Zespół dodatkowego dokumentu 	<p>Przyjęcie przez Radę Ministrów dokumentu. „Perspektywa uczenia się przez całe życie”: II/III kwartał 2013 r.</p>	

			<p>młodzi odbywający szkolenie zawodowe, dorośli, rodzice powracający na rynek pracy, osoby o niskich kwalifikacjach i osoby starsze, migranci i inne grupy osób w niekorzystnej sytuacji);</p> <p>– środki mające na celu rozszerzenie dostępu do programu uczenia się przez całe życie, z uwzględnieniem starań na rzecz skutecznego wdrażania narzędzi przejrzystości (na przykład europejskich ram kwalifikacji, krajowych ram kwalifikacji, europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym, europejskich ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym).</p>	<p>strategicznego na rzecz spójnej polityki LLL („Perspektywa uczenia się przez całe życie”)</p> <ul style="list-style-type: none"> współpracę z partnerami społecznymi przy opracowaniu i wdrażaniu polityki LLL <p>Do działań planowanych na rzecz wdrażania polityki LLL należą działania określone w różnych strategiach rozwoju, a zgrupowane w kompleksowym, dodatkowym dokumencie strategicznym (Perspektywa uczenia się przez całe życie). Ma on gwarantować spójność działań w różnych resortach na rzecz rozwoju kompetencji i kwalifikacji, w tym na rzecz odnawiania umiejętności (skills upgrading). W Perspektywie uzgodniono 5 głównych celów, m.in. z odniesieniem się do wszystkich ocen i zaleceń Rady UE ws krajowego programu reform Polski, które w ostatnich latach skupiają się na potrzebie: (1) lepszego dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy (odpowiada na to bezpośrednio cel nr 4 „Perspektywy”); (2) większego zaangażowania dorosłych w LLL (odpowiada na to bezpośrednio cel nr 5) oraz potrzebie rozwoju systemu wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, m.in. dla większego zaktywizowania kobiet na rynku pracy oraz osób starszych (odpowiada na to bezpośrednio cel nr 3). Cel nr 1 dotyczący rozwoju kreatywności i innowacyjności oraz cel nr 2 dotyczący modernizacji krajowego systemu kwalifikacji, w tym wdrażania krajowych ram kwalifikacji, mają znaczenie horyzontalne i wpływać będą także na osiągnięcie ww. trzech obszarów zaleceń Rady UE. Każdemu z ww. celów przyporządkowane są od kilku do kilkunastu kierunków interwencji, dodatkowo uszczegółowionych przez przypisanie im wykazy działań. Większość tych działań odpowiada na wyzwania Radu UE sformułowane w dokumentach tworzonych w ramach współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia ET 2020 (z uwzględnieniem także aktualnych działań określonych w programie Education and Training 2010) – w dostosowaniu do specyfiki krajowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>A system for data collection, monitoring and evaluation is in place to allow for identification of LLL needs and assessment of the labour market relevance of LLL measures.</i> <p>W Polsce wdraża się już działania na rzecz identyfikacji potrzeb w zakresie LLL na podstawie zobowiązań samorządów terytorialnych oraz instytucji rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach doskonalenia tego systemu działają m.in. regionalne obserwatoria rynków pracy. Dodatkowo, w ramach reformy systemu szkolnictwa wyższego wdrażanej od 2011 r. uczelnie są zobowiązane do monitorowania losu absolwentów na rynku pracy i wyciągania z tego odpowiednich wniosków. Na poziomie krajowym prowadzone są regularne badania w ramach projektu Bilans Kapitału Ludzkiego (projekt koordynowany przez PARP i Uniwersytet Jagielloński). Do kierunków działań wyznaczonych w „Perspektywie” należy wzmocnienie zaplecza badawczego dla polityki LLL, zwłaszcza w kontekście potrzeb gospodarki i rynku pracy oraz szersze włączenie pracodawców w system identyfikacji potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy.</p> <p>Dodatkowo, w 2013 r. przeprowadzona zostanie pierwsza fala badania podłużnego obejmującego osoby uczestniczące w badaniu PIAAC.</p>
--	--	--	---	--

				<p>Badanie zrealizuje Instytut Badań Edukacyjnych we współpracy z PARP i Uniwersytet Jagielloński (w powiązaniu z projektem Bilans Kapitału Ludzkiego). Informacje uzyskane w badaniu będą przydatne dla kształtowania polityki edukacyjnej, rynku pracy a także polityki społecznej, w tym zwłaszcza dla polityki wspierania uczenia się przez całe życie.</p> <p>Ponadto, przewiduje się, że całość polityki LLL będzie regularnie monitorowana przez ww. Zespół Międzyresortowy ds. uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych ram Kwalifikacji, oraz przez zespoły wdrażania poszczególnych strategii rozwoju w części dotyczącej rozwoju kompetencji i kwalifikacji, która ma charakter horyzontalny i jest zaznaczona we wszystkich strategiach rozwoju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>There are arrangements to promote partnership and the involvement of relevant stakeholders, in particular the social partners, notably in the planning and implementation of LLL measures, in skills needs forecasting, adaptation of curricula to increase relevance, awareness raising on benefits of LLL and facilitating individuals' access to further education and training.</i> <p>W Polsce wdrażana jest już współpraca z istotnymi interesariuszami polityki LLL, w tym z partnerami społecznymi. Ostatnimi przykładami takiej współpracy jest wdrażanie reformy szkolnictwa wyższego od 2011 zorientowanej m.in. na stworzenie ściślejszych powiązań uczelni z przedsiębiorstwami i pracodawcami oraz wdrażanie reformy kształcenia zawodowego i ustawicznego od 2012 r. Reforma ta zakłada współpracę z pracodawcami w kilku najważniejszych obszarach: (1) ustalaniu treści kształcenia i szkolenia zawodowego; (2) ustalaniu wymagań kwalifikacyjnych; (3) współpracy z pracodawcami w organizacji systemu potwierdzania kwalifikacji zawodowych; (4) współpracy w z pracodawcami w organizacji kształcenia i szkolenia zawodowego w naturalnych warunkach funkcjonujących przedsiębiorstw; (5) włączenia pracodawców w system identyfikacji przyszłych potrzeb w zakresie umiejętności i kwalifikacji. Planowane w ramach „Perspektywy” działania mają na celu rozwijanie i doskonalenie współpracy z interesariuszami, w tym partnerami społecznymi w tym zakresie. W ramach ww. celów nr 4 (dotyczącego dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb gospodarki i rynku pracy) oraz celu nr 5 dotyczącego upowszechnienia uczenia się dorosłych.</p> <p>Kryterium drugie</p> <p><i>Measures for the provision of skills development corresponding to the needs of various target groups where these are identified as priorities in national or regional strategic policy frameworks (for example young people in vocational training, adults, parents returning in the labour market, low skilled and older workers, migrants and other disadvantaged groups)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>In case target groups are identified as priorities, there are measures to assure that provision of LLL is targeted to priority groups.</i> • <i>In case target groups are identified as priorities, programmes</i>
--	--	--	--	--

					<p><i>for skills development are adapted to the needs of identified priority groups.</i></p> <p>Zaznaczyć należy, że ważnym założeniem strategicznym jest włączanie grup priorytetowych (docelowych) w główne nurty edukacji, dawanie im możliwość rozwoju kompetencji i zdobywania kwalifikacji w ramach instytucji i programów standardowych, a nie kierowanie do nich jedynie specjalnych ofert edukacyjnych. Takie podejście sprawdza się w rozwiązywaniu problemu wczesnego kończenia nauki (ESL).</p> <p>Perspektywa oraz powiązane strategie rozwoju określają kierunki interwencji na rzecz rozwoju uczenia się i kompetencji następujących, głównych grup docelowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieci nieobjętych wczesną opieką i edukacją, • młodzieży ze szkół zawodowych, • bezrobotnych młodych osób dorosłych, • bezrobotnych i nieaktywne ekonomicznie osób pod koniec wieku produkcyjnego, • nieaktywnych edukacyjnie i społecznie seniorów. <p>Identyfikacja tych grup oraz określenie kierunków działań na rzecz ich aktywizacji edukacyjnej jest zgodne z zaleceniami Rady UE ws krajowego programu reform z 2011 i 2012 r.</p> <p>Kryterium trzecie</p> <p><i>Measures to widen access to LLL including through implementation of transparency tools (in particular the European Qualifications Framework, National Qualifications Framework, European Credit system for Vocational Education and Training, European Quality Assurance in Vocational Education and Training) and the development and integration of lifelong learning services (education and training, guidance, validation)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>There are measures to better connect and value learning acquired in different tracks (e.g. Vocational Education and Training and higher education) and settings (formal, non-formal, informal learning) and to improve guidance.</i> <p>Działania w tym zakresie są już wdrażane od 2012 r. w ramach reformy kształcenia ogólnego, która wprowadziła m.in. ujednoczenie kształcenia ogólnego w pierwszym roku kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym (ISCED 3), które podzielone jest na kształcenie w szkołach ogólnokształcących i szkołach zawodowych. Ujednoczenie zakresu kształcenia ogólnego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych oraz zwiększenie znaczenia rozwijania tzw. kompetencji kluczowych, powinno wpłynąć w przyszłości na większą spójność kwalifikacji i umiejętności zdobywanych w ramach szkolnictwa zawodowego oraz wymogów na poziomie szkolnictwa wyższego. Wdrażane jest też szersze otwarcie systemu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie na ocenę i uznawanie doświadczenia zawodowego zdobytego poza formalnym systemem edukacji. W ramach działań proponowanych w „Perspektywie” (w ramach celu nr 2, 4 i 5) przewiduje się działania doskonalące ten kierunek zapoczątkowanych zmian. Znaczenie, jakie przypisuje się w Polsce wdrożeniu instrumentów transparentności jest to, iż w tym zakresie wydzielono jeden z 5 najważniejszych celów do roku 2020 (cel nr</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>2) i przypisano mu siedem głównych kierunków działań (poczynając od wdrażania krajowych ram kwalifikacji).</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>There are measures to open up learning institutions to under-represented groups.</i> <p>Działania w tym zakresie są już obecnie prowadzone, przede wszystkim w ramach systemu oświaty i szkolnictwa wyższego oraz wdrażania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. M.in. w ramach tej ostatniej ustawy i aktów wykonawczych określone są ściśle grupy wymagające wsparcia w zakresie uzupełniania umiejętności i kwalifikacji (kryteria zaliczania osób do tych grup) oraz odpowiednie działania finansowane ze środków publicznych na rzecz podnoszenia umiejętności i kwalifikacji. W „Perspektywie” wskazane są jednocześnie kierunki działań na rzecz doskonalenia polityki w tym zakresie do roku 2020 w ramach celu nr 4 i 5, m.in. w zakresie wyrównania dostępu do usług poradnictwa edukacyjnego i zawodowego oraz wspierania osób z utrudnionym dostępem do edukacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>There are measures to implement the European Qualifications Framework Recommendation and a National Qualifications Framework, the European Credit system for Vocational Education and Training, the European Quality Assurance in Vocational Education and Training, the Recommendation on validation of non-formal and informal learning</i> <p>W „Perspektywie” decydującą rolę przypisuje się nowemu podejściu do upowszechniania LLL opartemu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • efektach uczenia się, gdzie równo traktuje się różne formy, miejsca i etapy uczenia się, w tym przygotowuje spójne systemy zapewniania jakości kwalifikacji, m.in. z zastosowaniem mechanizmów walidacji, • europejskich ramach odniesienia, w tym na opracowaniu krajowych ram kwalifikacji oraz systemów transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym i ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym. • <i>There are measures to integrate different LLL services.</i> <p>W „Perspektywie” określa się dwie główne obszary działania w tym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie mechanizmów koordynacji działań resortów na rzecz uczenia się dorosłych w ramach pierwszego kierunku działania przypisanego realizacji celu nr 5 (w diagnozie stwierdza się, że system ten jest rozproszony), • rozwijanie stałej współpracy resortów (czego wyrazem jest m.in. Zespół Międzyresortowy ds. uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji) oraz instytucji podlegających różnym resortom. Przykładem takiej współpracy będzie integrowanie usług w ramach systemu wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, gdzie uzgodniona zostało promowanie przekształcenia tradycyjnych placówek wczesnej edukacji i opieki zorientowanych głównie na usługi
--	--	--	--	---

					<p>na rzecz dzieci w placówce wielofunkcyjne, działające w obszarach wielu resortów i świadczące usługi zintegrowane na rzecz rodziców wychowujących małe dzieci.</p> <p><u>Institucja wiodąca we wdrażaniu „Pespektyw”: MEN</u> <u>Institucje współpracujące: Członkowie Międzyresortowego Zespołu ds. spraw uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji: MPiPS, MNiSW, MG, MRR, MSZ, KPRM oraz władze regionalne (SRW)</u></p>	
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej (o którym mowa w art. 9 ust. 11)	Skuteczność administracji państw członkowskich	Skuteczność administracji państw członkowskich: - Istnienie strategicznych ram polityki na rzecz podnoszenia skuteczności administracji państw członkowskich, w tym reform administracji publicznej	Gotowe i realizowane są strategiczne ramy polityki na rzecz podnoszenia skuteczności administracji państw członkowskich uwzględniające następujące elementy: – analizę i strategiczne planowanie w zakresie reform prawnych, organizacyjnych lub proceduralnych; – rozwój systemów zarządzania jakością; – zintegrowane działania na rzecz uproszczenia i racjonalizacji procedur administracyjnych; – opracowanie i realizację strategii i polityk dotyczących zasobów ludzkich obejmujących główne rozpoznane luki w tej dziedzinie; – rozwój umiejętności; – opracowywanie procedur i narzędzi monitorowania i oceny.	Warunek spełniony częściowo	<p>Warunek zostanie spełniony przez Strategię „Sprawne Państwo 2020” (przyjętą przez Radę Ministrów) oraz dodatkowy dokument o charakterze implementacyjnym.</p> <p>Dodatkowe elementy, które mogą być istotne dla spełnienia warunku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej (KPRM) - w ciągu najbliższych miesięcy powinien trafić do zatwierdzenia przez RM, • Program "Lepsze regulacje" Ministerstwa Gospodarki <p>Odniesienia do kryteriów szczegółowych w SSP:</p> <p>Kryterium pierwsze: Cel 2 – Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa 2.1. Doskonalenie funkcjonowania samorządu terytorialnego 2.2. Optymalizacja struktur organizacyjnych administracji rządowej Cel 3 - Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych: 3.1. Poprawa skuteczności planowania strategicznego i zarządzania finansowego</p> <p>Kryterium drugie: Cel 2 – Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa: 2.3.1. Doskonalenie standardów zarządzania.</p> <p>Kryterium trzecie: Cel 2 – Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa: 2.3.2. Efektywne wykorzystanie nowoczesnych technologii cyfrowych (w zakresie elektronicznej administracji publicznej oraz świadczenia elektronicznych usług publicznych); Cel 3 - Dobre prawo: 3.1. Optymalizacja procedur administracyjnych 3.2. Procedury nastawione na realizację celów. Cel 5 - Skuteczny wymiar sprawiedliwości i prokuratura 5.2.1. Odformalizowanie i przyspieszenie procedur postępowania egzekucyjnego</p> <p>Kryterium czwarte i piąte: Cel 2 – Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa 2.3.4. Zarządzanie zasobami ludzkimi w tym planowany program rozwoju: <i>Program zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej</i> (KPRM) 2.3.2. Efektywne wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w zakresie kompetencji cyfrowych); Cel 3 - Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych: 3.4.2. Wzmocnienie skuteczności udziału Polski w procesie decyzyjnym Unii Europejskiej Cel 6 - Skuteczny wymiar sprawiedliwości i prokuratura: 6.1.2. Wprowadzenie zarządzania menedżerskiego;</p>	<p>Przyjęcie Planu działań dla Strategii „Sprawne Państwo 2020”, uwzględniającego wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie warunkowości ex ante oraz wyniki nieformalnego dialogu z KE – II połowa 2013 r.</p> <p>Harmonogram:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Maj - Przygotowanie wytycznych do opracowania Planu działań – Czerwiec-lipiec - Przygotowanie – zgodnie ze wzorem tabeli – materiałów przez ministrów, centralne organy administracji rządowej oraz wojewodów i ich przesłanie do MAiC – Sierpień - wrzesień - Opracowanie projektu Planu działań – Październik - Przedłożenie Planu działań pod obrady Komitetu Koordynacyjnego ds. Polityki Rozwoju

				<p>6.1.6. Wprowadzenie ocen pracy sędziów; 6.6.3. Rozwój zasobów kadrowych w prokuraturze.</p> <p>Kryterium szóste: Cel 5 - Efektywne świadczenie usług publicznych: 5.5.1. Wprowadzenie standaryzacji usług publicznych (w zakresie systemu monitorowania jakości usług publicznych); 5.5.2. Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi. Cel 3 - Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych: 3.2.6. Podniesienie poziomu skuteczności i efektywności polityki rozwoju. [kierunek ten jest zgodny z założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (rozdział 7.5 „System monitorowania i ewaluacji...”) w zakresie wspierania potencjału administracji publicznej w obszarze monitorowania i ewaluacji polityk publicznych. W roku 2013 realizowane jest wsparcie ze środków Priorytetu V Dobre rządzenie POKL, ukierunkowane na wsparcie samorządów województw w zakresie podnoszenia zdolności do monitorowania polityk publicznych w województwie (w tym strategii rozwoju województwa).</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> MAiC, <u>Institucja współpracująca:</u> MF, MRR, MPiPS, MS, MG, KPRM, MZ, Prokuratura Generalna, GUGiK – instytucja współpracująca w zakresie koordynacji i realizacji działań w zakresie Infrastruktury Informacji Przestrzennej, władze regionalne</p>	
--	--	--	--	--	--

WARUNKI OGÓLNE

	Warunek ex ante	Kryteria wypełnienia	Stan spełnienia	Stan spełnienia - uzasadnienie	Plan działań na rzecz spełnienia warunku
1. Zapobieganie dyskryminacji	Istnienie mechanizmu, który zapewni skuteczne wdrożenie i stosowanie dyrektywy 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy oraz dyrektywy 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne.	Skuteczne wdrożenie i stosowanie unijnej dyrektywy 2000/78/WE oraz dyrektywy 2000/43/WE w sprawie niedyskryminacji są zapewnione przez: <ul style="list-style-type: none"> – uregulowania instytucjonalne dotyczące wdrożenia, stosowania i nadzoru unijnych dyrektyw dotyczących niedyskryminacji, – strategię w zakresie szkoleń i rozpowszechniania informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy, – środki mające na celu zwiększenie potencjału administracyjnego w celu wdrożenia i stosowania unijnych dyrektyw dotyczących niedyskryminacji. 	Warunek spełniony częściowo	<p>W Polsce działania na rzecz zapobiegania dyskryminacji i płci są prowadzone łącznie przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania funkcjonujące w ramach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Rzecznika Praw Obywatelskich..</p> <p>W kompetencjach Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania leży przeciwdziałanie dyskryminacji zgodnie z katalogiem zawartym w ustawie o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. W ramach przygotowywanego Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania nałożonego na Pełnomocnika mocą wspomnianej ustawy rekomendowane będą następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wprowadzenie narzędzi do monitorowania i ewaluacji realizacji polityki antydyskryminacyjnej poprzez opracowanie w oparciu o dane gromadzone w ramach statystyki publicznej zestawu kluczowych wskaźników służących monitorowaniu sytuacji grup narażonych na dyskryminację. W tym celu należy: <ol style="list-style-type: none"> a. Dokonać eksperckiej analizy dotyczącej zakresu gromadzenia danych statystycznych statystyki publicznej w odniesieniu do sytuacji grup narażonych na dyskryminację, b. Opracować zestaw kluczowych wskaźników umożliwiających monitorowanie sytuacji grup narażonych na dyskryminację. c. Przygotowywać syntetyczne opracowanie prezentujące wskaźniki monitorujące sytuację grup narażonych na dyskryminację (co 4 lata). <p>Podmioty realizujące ww. zadania: GUS, Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmiana ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. <p>WARUNEK OGÓLNY 1</p> <p>Kwestie wdrożenia dyrektywy 2000/43/WE wprowadzającej zasadę równego traktowania osób bez względu na rasę i pochodzenie etniczne reguluje ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700). Zgodnie z art. 18 i 21 wspomnianej ustawy, jej wykonanie leży we właściwości Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania.</p> <p>Kryterium pierwsze: kolejne nowelizacje Kodeksu pracy oraz ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii europejskiej w zakresie równego traktowania przyczyniły się do wdrożenia przepisów dyrektyw 2000/78/WE oraz 2000/4/WE. W obecnym stanie prawnym zapewnione jest spełnienie minimalnych wymogów przedmiotowych dyrektyw.</p> <p>W Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania został przygotowany projekt ustawy o równym traktowaniu uchylający ustawę z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Celem projektu ustawy o równym traktowaniu (dalej: projekt ustawy) jest ograniczenie zakresu wyłączeń stosowania zasady równego traktowania oraz zrezygnowanie z zamkniętego katalogu przesłanek</p>	<p>Przyjęcie Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania – III kwartał 2013 r.</p> <p>Przygotowanie zaleceń pn. <i>Zasada równości szans płci w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i> – dla instytucji zarządzających i pośredniczących programami operacyjnymi – II/III kwartał 2013 r.</p>
2. Równouprawnienie płci	Istnienie strategii na rzecz promowania równouprawnienia płci i mechanizmu gwarantującego jej skuteczną realizację.	Skuteczna realizacja i stosowanie jasno sprecyzowanej strategii promowania równouprawnienia płci są zapewnione przez: <ul style="list-style-type: none"> – system gromadzenia i analizowania danych i wskaźników w podziale na płeć oraz opracowywania opartej na dowodach polityki równouprawnienia płci, – plan i kryteria ex ante włączenia celów dotyczących równouprawnienia płci poprzez normy i wytyczne, – mechanizmy wdrażania, w tym zaangażowanie organu do spraw równouprawnienia płci i odpowiedniej wiedzy specjalistycznej do przygotowywania, monitorowania i oceny interwencji. 	Warunek spełniony częściowo		

			<p>dyskryminacyjnych, które zostały wyliczone w ustawie z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700) w celu wzmocnienia w sposób wystarczający przestrzegania zasady równego traktowania i wdrożenia w pełni antydyskryminacyjnych dyrektyw Unii Europejskiej. Przedłożony projekt ustawy jest kompatybilny z obowiązującymi przepisami innych ustaw zakazujących dyskryminacji, m. in. z art. 183a § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), zgodnie z którym zakazana jest dyskryminacja „w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną”.</p> <p>Projektowana ustawa o równym traktowaniu ma na celu usunięcie uchybień obowiązującej ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania poprzez ujednoczenie zakresu przysługującej ochrony przed dyskryminacją, usunięcie nieuzasadnionych wyłączeń spod tej ochrony oraz wskazanie otwartego, przykładowego katalogu przesłanek zakazujących różnicującego traktowania.</p> <p>Kryterium drugie: strategia wynika z założeń strategicznych w POKL</p> <p>Kryterium trzecie:</p> <p>Obecnie funkcjonuje sieć Koordynatorów ds. Równego Traktowania powołanych we wszystkich ministerstwach, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędach wojewódzkich i wybranych instytucjach publicznych w ramach projektu POKL realizowanego przez Pełnomocnika rządu ds. Równego Traktowania.</p> <p>W Krajowym Programie Działań na Rzecz Równego Traktowania przewidziana została kontynuacja ww. zadania.</p> <p>W celu zgodnego z zasadą horyzontalności usprawnienia realizacji zasady równego traktowania we wszystkich ministerstwach oraz wybranych jednostkach podległych oraz urzędach wojewódzkich przewidziano powołanie osób odpowiedzialnych za podejmowanie działań na rzecz realizacji zasady równego traktowania.</p> <p>Podmioty odpowiedzialne za realizację działania:</p> <p>Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, wszystkie resorty oraz wybrane jednostki podległe, urzędy wojewódzkie.</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania (kryterium 1 i 3), wszystkie instytucje zarządzające programami operacyjnymi na lata 2014-2020 (kryterium 2)</p> <p><u>Institucje współpracujące:</u> MAiC oraz MSZ</p> <p>WARUNEK OGÓLNY 2</p> <p>Kryterium pierwsze (kryterium spełnione częściowo):</p> <p>Poziom krajowy</p> <p>Zgodnie z informacją otrzymaną od MPiPS pozyskiwanie danych następuje według potrzeb z danych publikowanych przez GUS (BAEL) i Eurostat oraz uzyskiwanie ich we współpracy z innymi instytucjami, zlecenie badań. Analizowaniem tych danych m.in. pod kątem płci, w zależności od potrzeb zajmuje się Wydział ds. Równości Kobiet i Mężczyzn na Rynku Pracy w Departamencie Analiz Ekonomicznych i Prognoz w MPiPS.</p> <p>W celu większego dostosowania i użyteczności danych zbieranych przez GUS do analizy sytuacji grup narażonych na dyskryminację, w tym również ze względu na płeć w ramach Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2013 przewidziano pracowanie w oparciu o dane gromadzone w ramach</p>	
--	--	--	---	--

			<p>statystyki publicznej zestawu kluczowych wskaźników służących monitorowaniu sytuacji grup narażonych na dyskryminację.</p> <p>Instytucja wiodąca: Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, GUS, MPiPS</p> <p>Poziom funduszy unijnych</p> <p>Zgodnie z propozycją rozporządzeń dotyczących funduszy unijnych na lata 2014-2020 każdy program operacyjny, który zbiera informacje dotyczące osób musi robić to w podziale na płeć. Dodatkowo IZ PO KL przygotowała projekt zaleceń dla instytucji zarządzających i pośredniczących dotyczących zasady równości szans płci na lata 2014-2020, w ramach których rekomendowano tworzenie wskaźników specyficznych, które pozwoliłyby monitorować wdrożenie zasady równości szans na poziomie programu, jak również dokonywanie okresowych analiz w zakresie równości szans płci przez instytucje odpowiedzialne za monitorowanie programów operacyjnych.</p> <p>Instytucja wiodąca: wszystkie instytucje zarządzające programami operacyjnymi na lata 2014-2020</p> <p>Kryterium drugie (kryterium spełnione częściowo)</p> <p>Poziom krajowy</p> <p>Kwestie dotyczące równouprawnienia zawarte są w następujących dokumentach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cele operacyjne SRKL: <i>Ułatwienie godzenia pracy z indywidualnymi potrzebami człowieka (na różnych etapach życia), w tym w zakresie łączenia aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi), rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Upowszechnianie dostępu do opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3, oraz Połączenie systemu opieki nad dziećmi 0-3 i przedszkolnego</i> – Działania w ramach KPR: <i>Aktywność dla wzrostu sprzyjającemu włączeniu społecznemu, Nowoczesny Rynek pracy, Działania na rzecz godzenia ról rodzinnych i zawodowych kobiet i mężczyzn w tym rozwój różnych form opieki nad dziećmi do lat 3</i> – SRK 2020, DSRK <p>Dopełnieniem realizacji tego kryterium polegającego na (według wytycznych KE) wdrożeniu zasady równości płci do głównego nurtu życia społecznego na poziomie krajowym będzie przyjęcie Krajowego Programu Programu Działań na rzecz Równego Traktowania.</p> <p>Instytucja wiodąca: Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania</p> <p>Poziom funduszy unijnych</p> <p>Zgodnie z propozycją rozporządzeń dotyczących funduszy unijnych na lata 2014-2020 w ramach każdego programu operacyjnego powinien być zawarty opis konkretnych działań mających na celu promowanie równości szans i zapobieganie dyskryminacji ze względu na płeć i opis wkładu programu w promowanie równouprawnienia płci. Dodatkowo w celu zadbania, aby zasada równości szans płci była wdrażana na każdym etapie realizacji programów operacyjnych IZ PO KL przygotowała projekt zaleceń dla instytucji zarządzających i pośredniczących dotyczące zasady równości szans płci na lata 2014-2020, w ramach których zaproponowała instytucjom konkretne rozwiązania w tym zakresie.</p> <p>Instytucja wiodąca: wszystkie instytucje zarządzające programami operacyjnymi na lata 2014-2020</p> <p>Kryterium trzecie (kryterium częściowo spełnione)</p> <p>Zgodnie z wytycznymi KE kryterium to odnosi się do poziomu unijnego i wymaga wdrożenia takich kwestii jak:</p>	
--	--	--	---	--

				<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie podmiotów odpowiedzialnych za zasadę równości szans płci na wszystkich etapach realizacji programów operacyjnych i stworzenie systemu monitorowania i ewaluacji uwzględniającego równość szans płci 2. Włączenie podmiotów odpowiedzialnych za zasadę równości szans płci w prace Komitetu Monitorującego 3. Istnienie planu szkoleniowego z zakresu równości szans płci dla osób odpowiedzialnych za wdrażanie programów operacyjnych 4. Istnienie systemu upowszechniania informacji wśród instytucji wdrażających fundusze unijne <p>W przypadku wymogu nr 1 i 2 jest to obowiązek wynikający ze wspomnianych już rozporządzeń i musi być wdrożony przez państwa członkowskie w ramach każdego programu operacyjnych. Ponadto takie rozwiązania zostały również rekomendowane w ramach projektu zaleceń dla instytucji zarządzających i pośredniczących dotyczące zasady równości szans płci na lata 2014-2020.</p> <p>W przypadku EFS warunek 3 i 4 został już zrealizowany w związku z faktem, iż pracownicy IZ, IP/IP2 byli w latach 2007-2013 szkoleni z zasady równości szans płci, powstała grupa robocza ds. równości szans płci, której członkowie są jednocześnie koordynatorami tej zasady w swoich instytucjach (IP,IP2), czyli udzielają wszelkich informacji na ten temat współpracownikom. Ponadto w ramach RO EFS są również osoby szkolące z zasady równości szans płci np. potencjalnych beneficjentów.</p> <p>Powyższe rozwiązania zostały również zarekomendowane do wdrożenia w ramach innych programów operacyjnych w ramach projektu zaleceń dla instytucji zarządzających i pośredniczących dotyczące zasady równości szans płci na lata 2014-2020. Dodatkowo kwestia szkoleń pracowników instytucji administracji publicznej została również wpisana do Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania.</p> <p>Institucja wiodąca: wszystkie instytucje zarządzające programami operacyjnymi na lata 2014-2020, Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania</p>	
3. Niepełnosprawność	Istnienie mechanizmu, który zapewnia skuteczne wdrożenie i stosowanie konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych	<p>Skuteczne wdrożenie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych są zapewnione przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożenie środków zgodnie z art. 9 Konwencji ONZ w celu zapobiegania przeszkodom i barierom w dostępie dla osób niepełnosprawnych oraz identyfikowania i eliminowania takich przeszkód i barier, – uregulowania instytucjonalne dotyczące wdrożenia i kontroli Konwencji ONZ zgodnie z art. 33 Konwencji; – plan w zakresie szkoleń i rozpowszechniania informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy; 	Warunek spełniony częściowo	<p>Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w dniu 15 czerwca 2012 r. Uroczysta ratyfikacja Konwencji przez Prezydenta RP odbyła się 6 września 2012 r. Dokumenty ratyfikacyjne Konwencji zostały złożone Sekretarzowi Generalnemu ONZ 25 września 2012 roku. Ratyfikowana Konwencja weszła do polskiego porządku prawnego po jej opublikowaniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej (z 25 października 2012 roku, poz. 1169 i 1170).</p> <p>Kryterium pierwsze:</p> <p>Przepisy nakładające obowiązek zapewniania dostępności dla osób niepełnosprawnych, o której mowa w art. 9 Konwencji, odnoszące się do środowiska fizycznego oraz informacji, komunikacji i różnych innych usług, są zawarte w wielu ustawach (np. w ustawie – Prawo budowlane, ustawie – Prawo o ruchu drogowym, ustawie o transporcie kolejowym, ustawie – Prawo telekomunikacyjne, ustawie – Prawo pocztowe, ustawie – Prawo zamówień publicznych, ustawie – o języku migowym i innych środkach komunikowania się, ustawie – Kodeks wyborczy) i aktach wykonawczych do wielu ustaw. Prowadzone są działania na rzecz zapewniania dalszego postępu w tym zakresie, obejmujące m.in. rozpoznawanie potrzeb w obszarze niezbędnych zmian prawa i poprawy jego wdrażania, jak również kontynuowanie propagowania idei uniwersalnego projektowania. Od 2010 roku organizowane są przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych ogólnopolskie konferencje nt. uniwersalnego projektowania</p>	Ostateczna ocena spełnienia wszystkich kryteriów wymaga dyskusji z KE.

		<p>– środki mające na celu zwiększenie potencjału administracyjnego w celu wdrożenia i stosowania Konwencji ONZ, w tym odpowiednie ustalenia dotyczące monitorowania zgodności z wymogami dotyczącymi dostępności.</p>		<p>oraz upowszechniane publikacje na temat stosowania tej koncepcji.</p> <p>Kryterium trzecie: W celu spełnienia kryterium zostanie przedstawiony plan szkoleń dla instytucji zaangażowanych w system wdrażania funduszy europejskich.</p> <p>Kryterium drugie i czwarte: Z informacji zawartej w uzasadnieniu wniosku ratyfikacyjnego wynika, że nie przewiduje się wprowadzenia nowych uregulowań dotyczących wdrożenia i kontroli wykonywania Konwencji.</p> <p>Za koordynację wykonywania Konwencji odpowiadać będzie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (obecnie Minister Pracy i Polityki Społecznej), działający jako punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 33 ust. 1 Konwencji. Do jego obowiązków będzie należało także sporządzanie sprawozdań z wykonywania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, podobnie jak odbywa się to w przypadku innych konwencji dotyczących praw społecznych.</p> <p>Wykonywanie Konwencji będzie powierzone istniejącym ministerstwom i instytucjom, odpowiednio do ich kompetencji. Część zadań, w zakresie i formach określonych w ustawach, wykonywana będzie przez jednostki samorządu terytorialnego różnego szczebla, w ramach ich kompetencji i zadań.</p> <p>W uzasadnieniu wniosku ratyfikacyjnego zaproponowano, aby Rzecznik Praw Obywatelskich pełnił rolę niezależnej instytucji właściwej w zakresie promowania, ochrony i monitorowania wdrażania Konwencji (o której mowa w art. 33 ust. 2 Konwencji).</p> <p>Organem doradczym Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych jest Krajowa Rada Konsultacyjna ds. Osób Niepełnosprawnych, która stanowi forum współdziałania, na rzecz osób niepełnosprawnych, organów administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych</p> <p><u>Instytucja wiodąca:</u> MPiPS <u>Instytucja współpracująca:</u> Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych</p>	
4. Zamówienia publiczne	Istnienie ustaleń dotyczących skutecznego stosowania unijnych przepisów w zakresie zamówień publicznych w dziedzinie funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych.	<p>Uregulowania dotyczące skutecznego stosowania unijnych przepisów w zakresie zamówień publicznych poprzez stosowne mechanizmy;</p> <p>Uregulowania gwarantujące przejrzystość postępowań o udzielenie zamówienia;</p> <p>Uregulowania dotyczące szkoleń i rozpowszechniania informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy;</p> <p>Uregulowania gwarantujące potencjał administracyjny w celu wdrożenia i stosowania unijnych przepisów w zakresie zamówień publicznych;</p>	Warunek spełniony częściowo	<p>Kryterium pierwsze: Implementacja zapisów wskazanych powyżej dyrektyw do polskiej ustawy Prawo zamówień publicznych. Ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484 i Nr 234, poz. 1386)</p> <p>W związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-465/11 Forposta i ABC Direct Contant, w konsekwencji którego uznano, że przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczące przesłanek wykluczenia wykonawców z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przewidzianych w art. 24 ust. 1 pkt 1 i art. 24 ust. pkt 1a ustawy Pzp (etap postępowania: przekazano odpowiedź Polski na zarzuty formalne) nie stanowią poprawnej implementacji uregulowań wspólnotowych, Urząd Zamówień Publicznych podjął niezbędne działania legislacyjne w celu zmodyfikowania polskich przepisów stanowiących implementację art. 45 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2004/18/WE. Prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych eliminującej ww. niezgodność aktualnie trwają.</p> <p>Pozostałe przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych są zgodne z uregulowaniami wspólnotowymi.</p> <p>Kryterium drugie: Celem zapewnienia mechanizmów gwarantujących przejrzystość postępowań o udzielenie zamówienia w ramach Urzędu Zamówień Publicznych Departement Unii</p>	Przyjęcie ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych.

			<p>Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej oraz Departament Prawny są odpowiedzialne za prawidłowe wdrażanie unijnych przepisów w zakresie zamówień publicznych do polskiego porządku prawnego oraz czuwają nad prawidłowym stosowaniem prawa zamówień publicznych przez instytucje zamawiające poprzez wydawane opinie prawne.</p> <p>Za kontrolę prowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych odpowiedzialne są dwa departamenty w ramach Urzędu Zamówień Publicznych: Departament Kontroli Doraźnej oraz Departament Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Departament Kontroli Doraźnej realizuje zadania wynikające z uprawnień kontrolnych Prezesa Urzędu w zakresie zamówień nie finansowanych ze środków UE. Natomiast Departament Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków Unii Europejskiej realizuje zadania wynikające z uprawnień kontrolnych Prezesa Urzędu w zakresie zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych prowadzi kontrolę uprzednią zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz kontrolę doraźną. Kontrola uprzednia zamówień lub umów ramowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jest przeprowadzana przed zawarciem umowy w przypadku zamówień na roboty budowlane, których wartość wyrażona w złotych jest równa lub przekracza równowartość kwoty 20.000.000 euro oraz w przypadku zamówień na dostawy lub usługi, których wartość wyrażona w złotych jest równa lub przekracza równowartość kwoty 10.000.000 euro.</p> <p>Kontrola doraźna jest prowadzona w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego doszło do naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, które mogło mieć wpływ na jego wynik. Kontrola ta może być wszczęta z urzędu lub na wniosek, także na wniosek instytucji zarządzającej, o której mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju oraz w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, jeżeli z uzasadnienia wniosku instytucji wynika, że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na jego wynik.</p> <p>Ponadto zgodnie z Ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w realizacji zadań związanych z monitorowaniem prawidłowego stosowania procedur zamówień publicznych w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych zaangażowane są inne instytucje odpowiedzialne za system zarządzania i kontroli w ramach programów współfinansowanych z funduszy europejskich takie jak Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, władze regionalne, regionalne izby obrachunkowe, izby skarbowe.</p> <p>Kryterium trzecie:</p> <p>Corocznie w ramach Urzędu Zamówień Publicznych opracowywany jest Plan działań wydawniczo-szkoleniowych, który w swoim zakresie obejmuje także działania szkoleniowo-informacyjne skierowane do instytucji zamawiających oraz przedstawicieli innych instytucji w tym także kontrolnych, zaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych ze środków unijnych.</p> <p>Jako przykład działań szkoleniowych dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie funduszy UE można wskazać cykl konferencji regionalnych „Zmiany w systemie</p>	
--	--	--	--	--

			<p>zamówień publicznych i ich wpływ na sposób udzielania zamówień publicznych współfinansowanych z udziałem środków unijnych” zorganizowanych w 2009 i 2010 roku przez UZP oraz MRR dla przedstawicieli tychże instytucji.</p> <p>Jako przykład publikacji traktującej o udzielaniu zamówień publicznych w ramach wdrażania funduszy UE można wskazać publikację UZP “Wyniki kontroli przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczących zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej”, która ukazała się w ciągu 3 ostatnich lat i dot. wyników kontroli postępowań przeprowadzonych w 2008-2010 r.</p> <p>Oprócz działalności informacyjno szkoleniowej UZP skierowanej do instytucji zajmującej się wdrażaniem funduszy, w ramach samych instytucji realizowane są szkolenia pracowników w obszarze zamówień publicznych. Ten obszar szkoleń stanowi jeden z głównych obszarów realizowanych w ramach polityk szkoleniowych poszczególnych instytucji. W kolejnym okresie programowania szkolenia w obszarze zamówień publicznych skierowane do pracowników zajmujących się wdrażaniem funduszy będą kontynuowane. Odpowiedzialne za to będą poszczególne IZ Polityki Spójności oraz MRiRW</p> <p>Kryterium czwarte:</p> <p>W ramach Urzędu Zamówień Publicznych prowadzone są różnego typu działania szkoleniowo-promocyjno-informacyjne takie jak np. szkolenia konferencje, opinie prawne czy publikacje, których zadaniem jest poszerzanie wiedzy na temat unijnych uregulowań w zakresie zamówień publicznych oraz wzmacnianie prawidłowego stosowania ich w praktyce wśród przedstawicieli administracji publicznej odpowiedzialnych za przygotowanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.</p> <p>Jako przykłady działalności szkoleniowej należy wskazać na szkolenia i konferencje dla zamawiających zorganizowane przez UZP i PARP w ramach projektu „<i>Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo</i>”, współfinansowanego ze środków EFS. Projekt jest realizowany w latach 2010-2013, a do połowy 2012 zorganizowano 30 dwudniowych szkoleń i 4 konferencje dla zamawiających i instytucji kontrolnych. Ponadto corocznie UZP organizuje cykliczne warsztaty dla instytucji zamawiających, których celem jest upowszechnienie wiedzy dot. procedur udzielania zamówień publicznych, szkolenia i konferencje na temat zrównoważonych zamówień publicznych, coroczne konferencje naukowe oraz seminaria tematyczne takie jak np. zorganizowane w 2011 roku seminarium „<i>Nieprawidłowości związane z procedurą udzielania zamówień publicznych wynikające z doświadczeń kontrolnych Prezesa UZP</i>”.</p> <p>W swojej działalności informacyjnej UZP wydaje cyklicznie publikacje „<i>Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Zeszyty orzecznicze</i>” opracowywane w oparciu o orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej oraz sądów okręgowych. Kilka razy w roku wydawane są publikacje tematyczne dotyczące najważniejszych elementów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jak np. publikacja „<i>Kryteria oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – przykłady i zastosowanie</i>” czy, „<i>Aukcja elektroniczna. Praktyczny poradnik dla użytkowników Platformy Aukcji Elektronicznej UZP</i>”. Publikacje przygotowywane są także przy okazji konferencji naukowych jak też w związku ze zmianami w unijnym oraz polskim prawie zamówień publicznych np. publikacja „<i>Zamówienia publiczne w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa</i>”.</p> <p>Ponadto Urząd Zamówień Publicznych cyklicznie – raz w miesiącu – wydaje w</p>	
--	--	--	---	--

				<p>formie elektronicznej informator zawierający materiały dotyczące funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce oraz działalności Urzędu.</p> <p><u>Instytucja wiodąca:</u> Urząd Zamówień Publicznych</p> <p><u>Instytucje współpracujące:</u> izby skarbowe, regionalne izby obrachunkowe, MRR, MRIRW, władze regionalne</p>	
5. Pomoc państwa	Istnienie ustaleń dotyczących efektywnego stosowania unijnych przepisów w zakresie pomocy państwa w dziedzinie funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych.	Uregulowania dotyczące skutecznego stosowania unijnych przepisów w zakresie pomocy państwa; Uregulowania dotyczące szkoleń i rozpowszechniania informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy; Uregulowania gwarantujące potencjał administracyjny w celu wdrożenia i stosowania unijnych przepisów w zakresie pomocy państwa;	Warunek spełniony	<p>Kryterium pierwsze: Organem odpowiedzialnym za skuteczne wdrożenie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Kompetencje Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej reguluje <i>Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej</i> (tekst jednolity - Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm). Zgodnie z tą ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej (dalej: projekty pomocy), w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je Komisji Europejskiej, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przed Komisją i sądami europejskimi oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ponadto, Prezes UOKiK współpracuje przy tworzeniu i zmianie projektów pomocy, w tym przewidujących wydatkowanie środków z funduszy strukturalnych, już na etapie uzgodnień międzyresortowych, a także z podmiotami udzielającymi pomocy oraz beneficjentami pomocy, w celu zapewnienia zgodności projektów pomocy z unijnymi przepisami o pomocy publicznej lub wyjaśnienia wątpliwości dotyczących stosowania przepisów o pomocy publicznej. W zakresie monitorowania wsparcia udzielanego polskim przedsiębiorcom, czyli gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji związanych z pomocą publiczną, wszystkie podmioty udzielające pomocy zostały zobowiązane do przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy lub informacji o nieudzieleniu pomocy (tzw. sprawozdanie zerowe). Informacje te są gromadzone w specjalnej elektronicznej bazie danych tzw. SHRIMP (System Harmonogramowania, Raportowania i Monitorowania Pomocy). Na podstawie zebranych danych, Prezes UOKiK co roku opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów raport o pomocy publicznej udzielonej w roku poprzednim, jak również przygotowuje raport dla Komisji Europejskiej i przekazuje go za pośrednictwem systemu SARI. Za wykonywanie ww. obowiązków Prezesa Urzędu odpowiada Departament Monitorowania Pomocy Publicznej.</p> <p>Kryterium drugie: W odniesieniu do szkoleń pracowników Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej w UOKiK, należy zauważyć, iż w okresie ostatnich kilku lat, ze względu na brak odpowiednich środków budżetowych UOKiK, możliwość korzystania ze szkoleń zagranicznych w zakresie pomocy publicznej (które zasadniczo jako jedyne zapewniają odpowiedni stopień szczegółowości i fachowości przekazywanej wiedzy) była bardzo ograniczona. Jednakże, w rezultacie zmiany dokonanej w tym roku w Programie Operacyjnym Pomoc Techniczna 2007-2013, możliwe stało się objęcie jego środkami również pracowników Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej. UOKiK został uwzględniony w katalogu beneficjentów tego programu w działaniu 2.2 Infrastruktura informatyczna oraz w działaniu 3.1 Wsparcie instytucji zaangażowanych w realizację NSRO. W związku z tym, pojawiła się możliwość szerszego korzystania ze szkoleń. Aktualnie został przygotowany wniosek o dofinansowanie projektu szkoleniowego, obejmującego głównie szkolenia zagraniczne z zakresu pomocy publicznej, organizowane przez instytucje posiadające duże doświadczenie w tej tematyce i międzynarodową renomę (ERA,</p>	

				<p>EIPA). Udział w szkoleniach pozwoli na uaktualnienie wiedzy pracowników Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK na temat najnowszych regulacji, praktyki decyzyjnej Komisji Europejskiej i orzecznictwa sądów unijnych. W przyszłym roku planowana jest realizacja kolejnego projektu, który pozwoli na dalsze doskonalenie zawodowe pracowników Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej.</p> <p>Jeśli chodzi o rozpowszechnianie wiedzy, UOKiK dokonuje w oparciu o swoje kompetencje, doświadczenie i uzgodnienia z Komisją Europejską, niezbędnych interpretacji przepisów w zakresie pomocy publicznej na potrzeby administracji publicznej. Ponadto, na stronie internetowej stworzona została zakładka poświęcona w całości tematyce pomocy publicznej, w której znajdują się aktualizowane na bieżąco informacje o funkcjonujących w Polsce programach pomocowych i przypadkach pomocy indywidualnej, o decyzjach podejmowanych przez Komisję Europejską w sprawie polskich programów pomocowych i pomocy dla beneficjentów indywidualnych, a także szczegółowe wyjaśnienia dotyczące interpretacji przepisów w zakresie pomocy publicznej oraz informacje o obowiązujących procedurach. Istnieje również zakładka, która grupuje wszystkie polskie i unijne akty prawne regulujące udzielanie pomocy publicznej. UOKiK realizuje swoją politykę informacyjną również w oparciu o konferencje specjalistyczne poświęcone pomocy publicznej oraz przygotowuje projekty wydawnicze. UOKiK uczestniczy w projektowaniu i uzgadnianiu oraz opiniowaniu wytycznych i instrukcji skierowanych do osób zajmujących się implementacją funduszy strukturalnych, dotyczących postępowania w przypadku występowania pomocy publicznej w projektach realizowanych ze środków strukturalnych, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie planuje organizować we własnym zakresie szkoleń i przedsięwzięć służących rozpowszechnianiu informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy, jednakże wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w przedsięwzięciach organizowanych przez inne instytucje, poprzez delegowanie swoich pracowników w roli prelegentów.</p> <p>Kryterium trzecie:</p> <p>W kontekście zabezpieczenia prawidłowej implementacji i stosowania przepisów o pomocy publicznej poprzez zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego, należy zauważyć, iż aktualnie w Departamencie Monitorowania Pomocy Publicznej w UOKiK zatrudnione są 33 osoby (32,5 etatu). Z uśrednionych wyliczeń wynika, iż 30% czasu pracy pracownicy Departamentu poświęcają na realizację zadań związanych z wykorzystywaniem środków z funduszy strukturalnych (dofinansowanie wynagrodzeń pracowników z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna stanowi odpowiednio 30%). Podany powyżej stan zatrudnienia w chwili obecnej jest wystarczający dla zapewnienia sprawnego i rzetelnego wykonywania zadań Departamentu. Jednakże w związku ze zwiększającą się liczbą zadań realizowanych przez Departament, w przyszłości może zaistnieć potrzeba zwiększenia zatrudnienia.</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> UOKiK</p> <p><u>Institucje współpracujące:</u> MRR, MRIRW, władze regionalne (kryterium drugie)</p>	
6. Prawodawstwo w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na	Istnienie ustaleń dotyczących efektywnego stosowania unijnych przepisów w dziedzinie ochrony środowiska	Uregulowania dotyczące skutecznego stosowania dyrektyw w zakresie ocen oddziaływania na środowisko (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA);	Warunek spełniony częściowo	<p>Kwestie EIA i SEA zostały uregulowane w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) – (dalej: <i>Ustawa o oś</i>) oraz, w zakresie EIA, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie <i>przedsięwzięć mogących</i></p>	<p>Działania niezbędne do podjęcia:</p> <p>Kryterium pierwsze: Przyjęcie zmian w rozporządzeniu ooś dla wypełnienia luki transpozycyjnej w zakresie zmian wprowadzonych</p>

<p>środowisko (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA)</p>	<p>w zakresie ocen oddziaływania na środowisko (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA)</p>	<p>Uregulowania w zakresie szkoleń i rozpowszechniania informacji wśród pracowników zaangażowanych we wdrażanie dyrektyw EIA i SEA; Uregulowania mające na celu zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego.</p>	<p><i>znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz. U. Nr 213 poz. 1397; zwanej dalej „rozporządzeniem ooś”).</p> <p>Prace zmierzające do implementacji ostatniej modyfikacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE, polegające na zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, są prowadzone jednocześnie z pracami nad transpozycją zasadniczej części dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.</p> <p>Kryterium pierwsze: spełnienie jest częściowe, ponieważ projekt nowelizujący rozporządzenie ooś jeszcze nie został przyjęty. Prace nad ww. nowelizacją, tj. <i>projektem rozporządzenia RM zmieniającym rozporządzenie ws. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> są w toku.</p> <p><u>Informacja dotycząca prac utrzymaniowych na rzekach:</u></p> <p>Akty prawne transponujące dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko w sposób właściwy implementowały przepisy dotyczące regulacji wód. Natomiast niezgodność wynika z niewłaściwego stosowania przepisów ooś w zakresie tzw. „prac utrzymaniowych”. Problemem była niejasna granica między regulacją a utrzymaniem wód. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne, ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wychodzi naprzeciw temu problemowi i w sposób jasny określa granicę między regulacją wód i ich utrzymaniem, przy czym wprowadzono dodatkowo mechanizmy prawne, które mają weryfikować wpływ prac utrzymaniowych na tereny cenne przyrodniczo. Projekt ww. ustawy został rozpatrzony przez Komitet Stały do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 8 maja 2013 r. i został skierowany do dalszego procedowania w ramach Komitetów Rady Ministrów.</p> <p>Kryterium drugie: odnośnie do wymogów dotyczących szkoleń i zdolności instytucjonalnej w tym obszarze należy wskazać, że funkcjonowanie GDOŚ wypełnia te wymagania, dodatkowo warto podkreślić, że przeprowadzono liczne spotkania/warsztaty/konferencje w ramach projektów finansowanych ze środków UE w ramach POPT 2007-2013 wspomagającego funkcjonowanie Sieci Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju. Program priorytetowy pn. „Wsparcie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska Część 4) Wspieranie systemu ocen oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000”, projekt „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” i wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (POPT) to zamierzenia wieloletnie, które kontynuowane będą w kolejnych latach. W ramach okresu programowania 2007-2013 Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ) i 16 regionalnych dyrekcji ochrony środowiska zostało objętych wsparciem merytorycznym i organizacyjnym finansowanym z EFRR w ramach POPT w celu wzmocnienia instytucjonalnego w zakresie zadań związanych z funkcjonowaniem obszarów Natura 2000 oraz ocenami oddziaływania na środowisko. GDOŚ/RDOŚ uzyskały też wsparcie w postaci sprzętu i dofinansowania działań Sieci Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju.</p> <p>Kryterium trzecie:</p>	<p>do dyrektywy Parlamentu i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.</p> <p>Zakończenie prac nad <i>rozporządzeniem Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> planowane jest na lipiec 2013 r.</p> <p>Ponadto, należy wspomnieć, że równoległe trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze, w której przepisach zostanie transponowana dyrektywa 2009/31/WE. Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze został przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2013 r. i na początku czerwca 2013 r. planowane jest przekazanie projektu ustawy do Sejmu.</p> <p>Kryterium drugie i trzecie: W celu poprawnego spełnienia warunku, niezbędna jest kontynuacja i wsparcie ze środków UE i POPT w perspektywie 2014-2020 w zakresie zapewnienia odpowiedniego potencjału administracyjnego GDOŚ i 16 RDOŚ, jako kluczowych organów w dziedzinie EIA i SEA. Ostateczna ocena spełnienia wymaga dyskusji z KE.</p>
--	---	---	--	--

				<p>Kryterium to jest spełnione przez przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), które są podstawą prawną funkcjonowania Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska.</p> <p>W ramach okresu programowania 2007-2013 GDOŚ i 16 regionalnych dyrekcji ochrony środowiska zostało objętych wsparciem merytorycznym i organizacyjnym finansowanym z EFRR w ramach POPT w celu wzmocnienia instytucjonalnego w zakresie zadań związanych z funkcjonowaniem obszarów Natura 2000 oraz ocenami oddziaływania na środowisko. GDOŚ/RDOŚ uzyskały też wsparcie w postaci sprzętu, dofinansowania wynagrodzeń pracowników zajmujących się inwestycjami współfinansowanych z EFRR i FS.</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> MŚ</p> <p><u>Institucja współpracująca:</u> Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska</p>	
7. Systemy statystyczne i wskaźniki rezultatu	<p>Istnienie podstawy statystycznej niezbędnej do przeprowadzenia ocen skuteczności i ocen skutków programów.</p> <p>Istnienie systemu wskaźników rezultatu niezbędnych przy wyborze działań, które w najefektywniejszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego rezultatu, do monitorowania postępów w osiągnięciu rezultatów oraz do podejmowania oceny skutków.</p>	<p>Uregulowania w zakresie terminowego gromadzenia i agregowania danych uwzględniające następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikację źródeł i mechanizmów mających na celu zagwarantowanie walidacji statystycznej; – ustalenia dotyczące publikacji i dostępności publicznej, – skuteczny system wskaźników rezultatu, obejmujący: – wybór wskaźników rezultatu dla każdego programu, dostarczających informacji na temat tego, co jest motywacją przy wyborze działań z zakresu polityki finansowanych przez dany program; – ustanowienie celów dla tych wskaźników; – spełnienie w odniesieniu do każdego wskaźnika następujących wymogów: odporność oraz walidacja statystyczna, jasność interpretacji normatywnej, reagowanie na politykę, terminowe gromadzenie danych; – gotowe są procedury gwarantujące, że wszystkie operacje finansowane z programu stosują skuteczny system wskaźników. 	<p>Warunek spełniony częściowo</p>	<p>Warunek 1 (dwa pierwsze kryteria)</p> <p>Warunek jest spełniony już dla obecnego okresu programowania – dane dla ewaluacji oceniających skuteczność i wpływ programów pochodzą głównie z trzech źródeł:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. statystyki publicznej – w większości na poziomie monitorowania celów strategicznych; 2. KSI/SIMIK – w stosownych przypadkach na poziomie monitorowania celów programowych; 3. badań własnych, tam gdzie istnieją deficyty informacyjne. <p>Dostęp do danych ze statystyki publicznej jest otwarty, co określa <i>Ustawa o statystyce publicznej z dn. 29 czerwca 1995 r. (z późn. zm.)</i>. Ponadto, Art. 13 ust. 6 ustawy wskazuje, że: „Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jest obowiązany do udostępniania organom administracji rządowej i jednostkom samorządu terytorialnego danych dotyczących realizowanych przez nie zadań, w ujęciu odpowiednim do ustawowego usytuowania poszczególnych zadań publicznych.”. Wskaźniki zbierane przez statystykę publiczną spełniają wysokie kryteria jakościowe i są zbierane zgodnie z rocznym planem – Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (PBSSP). Zgodnie z trybem prac istnieje możliwość zgłaszania przez resorty, w tym MRR propozycji modyfikacji PBSSP pod kątem lepszego monitorowania polityki spójności.</p> <p>Ponadto, na poziomie programowym niezbędne dane zapewnia system KSI/SIMIK. Kwestią problematyczną może być zapewnienie danych jednostkowych z systemu statystyki publicznej dla ewaluacji kontrfaktycznych, ponieważ dane takie objęte są ustawowo tajemnicą statystyczną.</p> <p>Warunek 2 (pozostałe kryteria)</p> <p>Kryterium określone nie wystarczająco jasno. Wydaje się spełnione na poziomie ogólnym.</p> <p>Poszczególne wskaźniki rezultatu oraz ich wartości docelowe składające się na system, zgodnie z logiką programowania, zostaną wyselekcjonowane po określeniu celów programowych i poddane następnie ewaluacji ex ante. Ponadto ewentualne uszczegółowienia zostaną w przyjmowanych planach ewaluacji.</p> <p>Na etapie konstruowania programów operacyjnych wskaźniki realizacji celów zostaną wybrane spośród m.in. adekwatnych mierników znajdujących się w zasobach statystyki publicznej oraz KSI/SIMIK.</p> <p><u>Institucja wiodąca:</u> MRR</p>	<p>Opracowanie ram systemu statystycznego dla okresu 2014-2020</p> <p>Ad 1) Pomimo spełniania warunku 1 w stopniu wystarczającym, MRR wspólnie z GUS podejmuje szereg działań zapewniających rozwój systemu statystycznego dla potrzeb monitorowania celów strategicznych polityki spójności. W dniu 18 grudnia 2012 r. został podpisany list intencyjny wyznaczający ramy współpracy, który pozwoli elastycznie reagować na zapotrzebowanie informacyjne.</p> <p>Ponadto, w listopadzie 2012 podpisano porozumienie pomiędzy GUS a MRR dot. opracowania i prowadzenia bazy wskaźników kluczowych, w których znajdują się i będą na bieżąco uaktualniane wskaźniki rezultatu na poziomie strategicznym (umowy partnerskiej).</p> <p>Z racji faktu, że warunek dotyczy wszystkich funduszy, konieczne są ustalenia międzyresortowe w zakresie spójności ich systemów monitorowania na poziomie programowym</p> <p>Dla zapewnienia prawidłowości procesu wskaźniki rezultatu wraz z szacowanymi wartościami</p>

				<p><u>Institucje współpracujące: GUS, MRiRW</u></p>	<p>docelowymi zostaną poddane ewaluacji ex ante. Ad 2) Szczegółowe działania w zakresie wyboru wskaźników rezultatu oraz ich raportowania zostaną określone w krajowych dokumentach dot. przyszłej perspektywy finansowej (w zależności od przyjętego modelu: wytyczne, ustawy itp.)</p>
--	--	--	--	---	---

WARUNKI SPECYFICZNE DLA EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Uwaga ogólna: Warunki ex ante specyficzne dla EFRROW są wciąż przedmiotem negocjacji na poziomie grupy roboczej Rady UE i nie zapadły jeszcze ostateczne decyzje co do ich kształtu.

Priorytety UE w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich / celu tematycznego Wspólnych Ram Strategicznych	Warunek <i>ex ante</i>	Kryteria wypełnienia	Wstępna ocena	Stan spełnienia / działania konieczne do spełnienia
<p>Priorytet 1 rozwoju obszaru wiejskich: ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich</p> <p>Cel tematyczny 1: wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego i innowacji.</p>	<p>1.2. Zdolności w zakresie doradztwa: wystarczająca zdolność, aby zapewnić doradztwo w zakresie wymogów wynikających z uregulowań prawnych i wszystkich aspektów związanych ze zrównoważonym zarządzaniem i przeciwdziałaniem zmianie klimatu w rolnictwie i leśnictwie</p>	<p>W programie zawarty jest opis struktury systemów upowszechniania wiedzy/doradztwa w odpowiedniej skali geograficznej (krajowe/regionalne), w tym ich roli w ramach priorytetów w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, wykazujący spełnienie warunku <i>ex ante</i> 1.2. 2. Priorytet rozwoju obszaru wiejskich:</p>	<p>Warunek spełniony</p>	<p>System doradztwa rolniczego w Polsce, związany z obecnie obowiązującymi przepisami Unii Europejskiej, ma charakter publiczno – prywatny. Jego podstawę stanowią ośrodki doradztwa rolniczego, funkcjonujące na podstawie ustawy z 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego. Instytucje te obecnie podlegają sejmikom wojewódzkim. Posiadają osobowość prawną, więc mogą samodzielnie prowadzić gospodarkę finansową i świadczyć odpłatne usługi doradcze. W 16 wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego zatrudnionych jest łącznie ok. 5 tys. osób. Ponadto, bez obowiązku ubiegania się o akredytację, usługi doradcze mogą świadczyć izby rolnicze, działające na podstawie ustawy z 1995 r. o izbach rolniczych.</p> <p>Ponadto, usługi doradcze, mogą świadczyć również prywatne podmioty doradcze pod warunkiem posiadania przez nie akredytacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.</p> <p>Akredytacja prowadzona jest w dwóch kategoriach: doradztwa rolniczego i doradztwa leśnego. Obecnie wpisanych jest na listę podmiotów akredytowanych 157 podmiotów „rolniczych” i 271 „leśnych”.</p> <p>W ramach systemu doradztwa rolniczego wyznaczona jest jedna instytucja - Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie - odpowiedzialna za szkolenie doradców, prowadzenie list doradców uprawnionych do doradzania, opracowywanie metodyki świadczenia usług doradczych oraz kontrolę akredytowanych podmiotów doradczych. Warunkiem uzyskania wpisu na listem uprawnionych doradców jest posiadanie wyższego wykształcenia w zakresie rolnictwa lub kierunków pokrewnych, odbycie przeszkolenia podstawowego i zdanie egzaminu oraz systematyczne uczestnictwo w szkoleniach uzupełniających.</p> <p>Oceniając pozytywne strony systemu doradztwa rolniczego należy podkreślić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobre przygotowanie doradców rolniczych (wyższe wykształcenie, obowiązek uczestniczenia w szkoleniach), - duża liczba podmiotów świadczących usługi doradcze, co gwarantuje rolnikom dobry dostęp do doradców i możliwość wyboru, - posiadanie struktur terenowych przez ośrodki doradztwa rolniczego (biuro praktycznie w każdej gminie), - dobrze zorganizowany system doskonalenia zawodowego doradców (jedna, wyznaczona instytucja, organizująca szkolenia i prowadząca listy uprawnionych doradców).
<p>Priorytet 4 rozwoju obszaru wiejskich: odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa</p> <p>Cel tematyczny 5: promowanie przystosowania się do zmiany klimatu,</p>	<p>4.1 Zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska: na poziomie krajowym ustalone są normy dotyczące zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska gruntów, o których to normach mowa w rozdziale I tytułu VI rozporządzenia (UE) nr HR/xxxx</p>	<p>Zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska są określone w prawie krajowym i wyszczególnione w programach</p>	<p>Warunek spełniony</p>	<p>Obowiązek utrzymywania gruntów rolnych w Dobrej Kulturze Rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) istnieje już obecnie na podstawie zapisów rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 30 z 31.1.2009, str. 16). Zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska są określone na podstawie ram ustanowionych w załączniku III do wymienionego rozporządzenia. Załącznik wyróżnia normy obowiązkowe oraz dobrowolne.</p> <p>W Polsce obowiązują normy GAEC, które zostały wdrożone do prawodawstwa krajowego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. U. 39, poz. 211 z późn. zm).</p> <p>Do przestrzegania norm GAEC zobowiązani są rolnicy ubiegających się o płatności bezpośrednie oraz płatności w ramach niektórych działań nieinwestycyjnych PROW 2007-2013, tj. płatności: z tytułu naturalnych utrudnień dla rolników na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW); rolnośrodowiskowych; na</p>

zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem Cel tematyczny 6: ochrona środowiska i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.				zalesianie gruntów rolnych. W obecnej chwili na forum UE trwają prace nad zapisami rozporządzenia (UE) nr HR/xxxx. W związku z tym, że w Projekcie wymienionego rozporządzenia zaproponowano zmiany dotyczące m.in. właśnie norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska w chwili obecnej nie można stwierdzić, jaki kształt będą miały normy GAEC w perspektywie lat 2014-2020.
	4.2 Wymogi minimum w odniesieniu do nawozów i produktów ochrony roślin: na poziomie krajowym określone są wymogi minimum w odniesieniu do nawozów i produktów ochrony roślin, o których to wymogach mowa w art. 29 rozdziału I tytułu III niniejszego rozporządzenia	W programach określone są wymogi minimum w odniesieniu do nawozów i produktów ochrony roślin, o których to wymogach mowa w rozdziale I tytułu III niniejszego rozporządzenia	Warunek niespełniony	Warunki ex ante zostały przygotowane w oparciu o istniejące prawodawstwo krajowe w poniższym zakresie i oparte są na obecnie realizowanym działaniu – programie rolnośrodowiskowym. Zmiana prawodawstwa krajowego może mieć wpływ na brzmienie niektórych wymagań w zakresie tego warunku. Wymogi dotyczą stosowania nawozów, zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. nr 147, poz.1033 z poz. zm.) oraz stosowania środków ochrony roślin, zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 z poz. zm.) określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
	4.3 Inne istotne normy krajowe: na potrzeby art. 29 rozdziału I tytułu III niniejszego rozporządzenia określone są istotne obowiązkowe normy krajowe	W programach wyszczególnione są istotne obowiązkowe normy krajowe;	Warunek niespełniony	Inne odpowiednie wymogi obowiązkowe dotyczą utrzymania czystości i porządku na obszarze gospodarstwa rolnego zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r. poz. 391 z poz. zm.) oraz zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.
Priorytet 6 rozwoju obszaru wiejskich: zwiększanie włączenia społecznego, ograniczenie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich Cel tematyczny 8: promocja zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników Cel tematyczny 9: zwiększanie włączenia społecznego i ograniczenie ubóstwa	6.1 Dostęp do EFRROW: Zapewnianie odpowiednim zainteresowanym stronom wsparcia w dostępie do EFRROW	Zainteresowane strony mają zapewnione wsparcie w zakresie składania wniosków dotyczących projektów oraz w zakresie realizacji wybranych projektów i zarządzania nimi	Warunek spełniony	Wszystkie instytucje realizujące zadania z zakresu wdrażania programu rozwoju obszarów wiejskich, finansowanego z EFRROW (Instytucja Zarządzająca i Agencja Płatnicza), zapewnią odpowiedni system informacji dla wszystkich zainteresowanych, obejmujący informację poprzez punkty informacyjne we wszystkich instytucjach wdrażających program, wykorzystanie narzędzi internetowych oraz system szkoleń informacyjnych i publikacje materiałów informacyjnych. Opracowana zostanie spójna strategia informacyjna określająca grupy docelowe, instrumenty komunikacji odpowiednio dobrane do grup docelowych, do których przekazywana jest informacja oraz harmonogram czasowy realizacji poszczególnych zadań. Realizacja strategii zapewni, zainteresowanym wsparciem z EFRROW, m.in. bezpośredni, łatwy i szybki dostęp do informacji o oferowanej pomocy w aplikowaniu o środki. Instrumentami realizacji strategii mogą być np. publikacje, szkolenia (np. z wypełniania wniosków), doradztwo, ewentualne wytyczne dla beneficjentów, instrukcje dla wnioskodawców i beneficjentów (np. instrukcje wypełniania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność). Stworzona będzie możliwość składania wniosków w dogodnej dla wnioskodawców formie, w tym w formie elektronicznej. Ta strategia powinna być spójna ze strategią informacyjno-promocyjną funduszy polityki spójności.

WARUNKI SPECYFICZNE DLA EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU MORSKIEGO I RYBACKIEGO

Uwaga ogólna: Warunek nie był jeszcze przedmiotem dyskusji na forum grupy roboczej ds. wewnętrznej i zewnętrznej polityki rybackiej. Dlatego też, strona Polska może w toku dalszych prac zgłosić uwagi lub zapytania do poszczególnych wymogów uwarunkowań *ex ante*, co może wpłynąć na ich ostateczny kształt i zobowiązania.

Priorytety UE w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich / celu tematycznego Wspólnych Ram Strategicznych	Warunek <i>ex ante</i>	Kryteria wypełnienia	Wstępna ocena	Stan spełnienia / działania konieczne do spełnienia
<p>Priorytet 3. Wspieranie innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy akwakultury</p> <p>Priorytet 5. Promowanie zrównoważonej i zasobooszczędnej akwakultury</p> <p>Cel Tematyczny 6. ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów</p>	<p>Stworzenie do 2014 r. wieloletniego krajowego planu strategicznego dla akwakultury, o którym mowa w art. 43 [rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa];</p>	<p>Wieloletni krajowy plan strategiczny dla akwakultury przesłany jest do Komisji najpóźniej w dniu przesłania PO.</p> <p>PO zawiera informacje na temat komplementarności z wieloletnim krajowym planem strategicznym dla akwakultury</p>	<p>Warunek niespełniony</p>	<p>Warunek odnosi się do przyszłego planu strategicznego dla akwakultury, który powinien zostać opracowany do 2014 r. Nie ma przeszkód, aby taki dokument opracować, w chwili obecnej trwają prace dotyczące tego zagadnienia.</p> <p>Warunek <i>ex-ante</i> polegający na przygotowaniu „Strategii rozwoju akwakultury” może być spełniony dopiero po wydaniu przez KE wytycznych dotyczących jego treści.</p>
<p>Priorytet 6 Przyczynianie się do wdrażania WPRyb</p> <p>Cel Tematyczny 6: ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów</p>	<p>Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający wypełnienie wymogów w odniesieniu do danych dotyczących zarządzania rybołówstwem określonych w art. 37 [rozporządzenia w sprawie WPRyb];</p>	<p>Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i zastosowanie wieloletniego programu dotyczącego gromadzenia danych do przeglądu przez STECF i zatwierdzenia przez Komisję</p> <p>Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i realizację rocznego planu prac dotyczącego gromadzenia danych do przeglądu przez STECF i zatwierdzenia przez Komisję</p> <p>Zdolność przydziału zasobów ludzkich wystarczająca do realizacji dwustronnych lub wielostronnych porozumień z innymi państwami członkowskimi w przypadku dzielonej pracy przy wypełnianiu zobowiązań związanych z gromadzeniem danych</p>	<p>Warunek spełniony</p>	<p>Pierwsze i drugie kryterium</p> <p>Zgodnie z zapisami art. 3 ust 3 ustawy o rybołówstwie z dnia 19 lutego 2004 r. (DZ. U. z 2004 r. nr 62 poz. 574) oraz Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie określenia jednostki badawczo-rozwojowej realizującej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej z dnia 30 kwietnia 2004 r. jednostką badawczo-rozwojową realizującą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej jest Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni.</p> <p>MIR-PIB obecnie realizuje WPZDR na lata 2007-2013 i przygotowuje odpowiedni dokument po zakończeniu prac nad finalnym brzmieniem art. 37 rozporządzenia podstawowego w zakresie wymagań co do przyszłego programu zbierania danych oraz zasad finansowania.</p> <p>Konieczne jest zapewnienie odpowiedniego i terminowego finansowania Programu Zbioru Danych Rybackich na lata 2014-2020</p> <p>Trzecie kryterium</p> <p>MIR-PIB dysponuje odpowiednim potencjałem zasobów ludzkich niezbędnym do realizacji porozumień z innymi państwami członkowskimi oraz posiada doświadczenie z tytułu podobnych działań w ramach dotychczasowego programu gromadzenia danych rybackich.</p> <p>Konieczność wyjaśnienia z KE na jakiej podstawie można stwierdzić, że zdolności administracyjne są wystarczające.</p> <p>W związku z doprecyzowaniem pierwszego i drugiego kryterium wypełnienia przez wskazanie podmiotu, który umożliwi przygotowanie, stosowanie i realizację wieloletniego programu gromadzenia danych do przeglądu przez STECF i zatwierdzenia przez Komisję, a także doprecyzowaniem trzeciego kryterium wypełnienia przez wskazanie informacji potwierdzających zdolność przydziału zasobów ludzkich wystarczająca do realizacji dwustronnych lub wielostronnych porozumień z innymi państwami członkowskimi w przypadku dzielonej pracy przy wypełnianiu zobowiązań związanych z gromadzeniem danych, MRIRW proponuje przedmiotowy warunek zakwalifikować jako spełniony.</p>

	<p>Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający wypełnienie wymogów unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania, zgodnie z przepisami art. 46 [rozporządzenia w sprawie WPRyb] i dalszymi przepisami zawartymi w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1224/2009.</p>	<p>Konkretne działania obejmują: Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i realizację krajowego programu kontroli na lata 2014-2020, o którym mowa w art. 19 ust. 1 Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i realizację krajowego programu kontroli w odniesieniu do planów wieloletnich (art. 46 rozporządzenia w sprawie kontroli) Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i realizację wspólnego programu kontroli, który można rozwijać we współpracy z innymi państwami członkowskimi (art. 94 rozporządzenia w sprawie kontroli) Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający przygotowanie i realizację indywidualnych programów kontroli i inspekcji (art. 95 rozporządzenia w sprawie kontroli) Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający zastosowanie systemu skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar za poważne naruszenia przepisów (art. 90 rozporządzenia w sprawie kontroli) Udowodniony potencjał administracyjny umożliwiający zastosowanie systemu punktów za poważne naruszenia przepisów (art. 92 rozporządzenia w sprawie kontroli) Zdolność przydziału zasobów ludzkich wystarczająca do realizacji rozporządzenia w sprawie kontroli</p>	<p>Warunek niespełniony</p>	<p>Pierwsze kryterium W dalszym ciągu nie ma informacji czego dotyczy art. 19(l), dlatego nadal – na obecną chwilę - nie można odnieść się do tego kryterium.</p> <p>Drugie kryterium Corocznie Polska opracowuje i informuje Komisję Europejską o programach kontroli w odniesieniu do każdego planu wieloletniego.</p> <p>Trzecie kryterium Polska nie ma przyjętego wspólnego programu kontroli bezpośrednio z innymi państwami. Realizowane są natomiast tzw. wspólne programy rozmieszczenia (ang. Joint Deployment Plan), które są koordynowane na poszczególnych obszarach przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (ang. EFCA).</p> <p>Polska nie ma przyjętego i w chwili obecnej nie planuje stworzenia wspólnego programu kontroli bezpośrednio z innymi państwami, tzn. poza koordynowanymi przez EFCA wspólnymi programami rozmieszczenia.</p> <p>Czwarte kryterium Indywidualne programy kontroli i inspekcji (SCIP) są opracowywane przez KE we współpracy z EFCA. Aktualnie trwają prace na szczeblu KE w celu wypracowania modelu SCIP, który będzie wykorzystywany na poszczególnych akwenach w odniesieniu do określonych zasobów ryb.</p> <p>Piąte kryterium Przygotowywane są założenia do projektu ustawy o rybołówstwie.</p> <p>Szóste i siódme kryterium Przygotowywane są założenia do projektu ustawy o rybołówstwie, gdzie planuje się, że punkty za poważne naruszenia przepisów o rybołówstwie będą nakładane na właścicieli licencji połowowych, a także na kapitanów statków rybackich dopuszczających się naruszenia. Konieczność wyjaśnienia z KE na jakiej podstawie można stwierdzić, że zdolności administracyjne są wystarczające.</p>
--	--	--	------------------------------------	---